هفته‌نامه اقتصادی، اجتماعی

اخبار آزاد مناطق

شماره ۱۰۴
دوشنبه ۱۲ آبان ماه ۱۳۹۹
سال سوم - ۷۰۰۰ تومان

بررسی مزیت‌ها و فرصت‌های تعاملی میان مناطق آزاد ماکو و چابهار:

کریدور چابهار-ماکو شاهراه مواصلاتی آسیا و اروپا

صفحه ٤ و ٥ را بخوانید

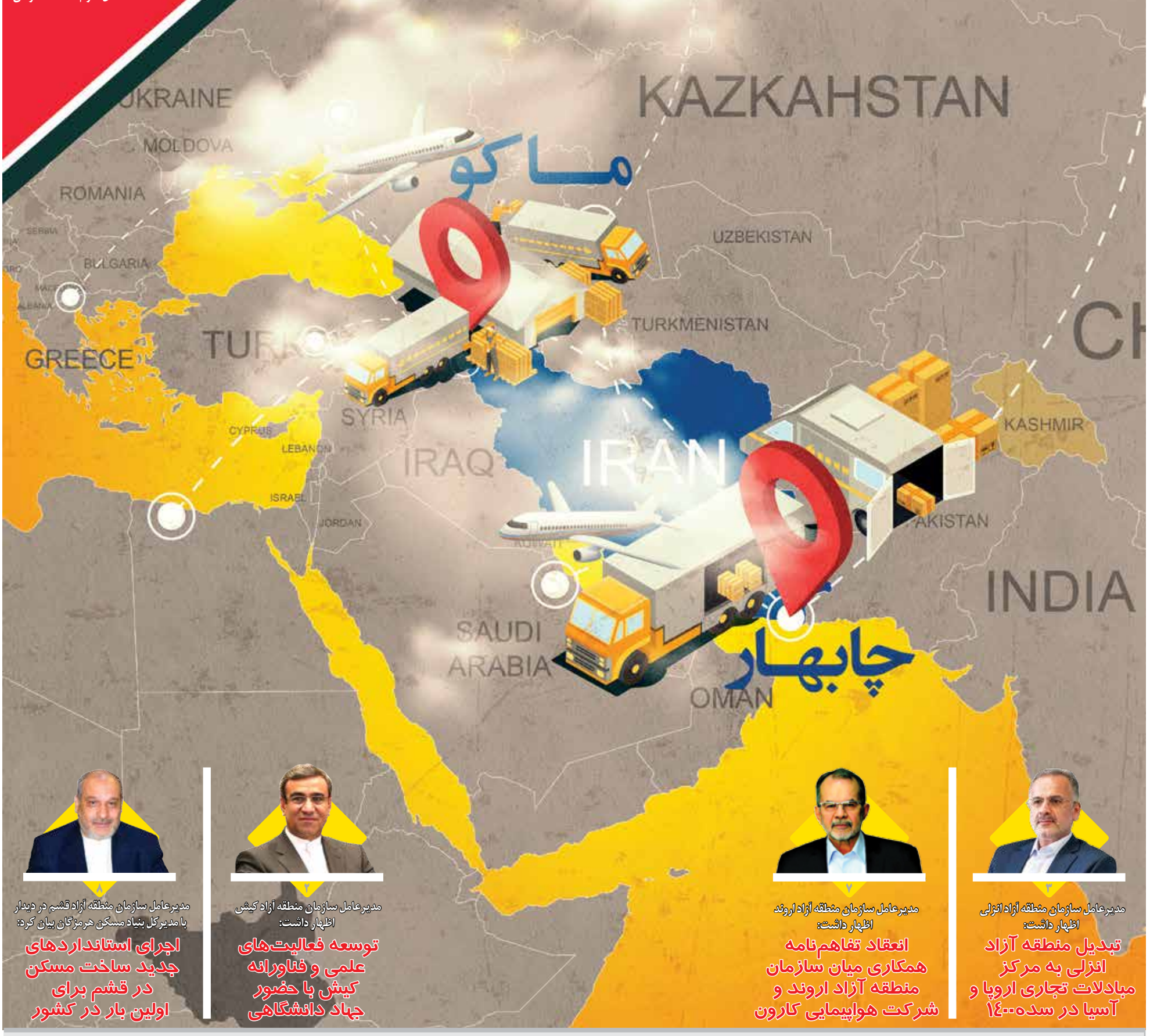

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در دیدار با مدیرکل بنیاد مسکن هرمزگان بیان کرد:

اجرای استانداردهای جدید ساخت مسکن در قشم برای اولین بار در کشور

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش اظهار داشت:

توسعه فعالیت‌های علمی و فناورانه کیش با حضور جهاد دانشگاهی

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد اروند اظهار داشت:

انعقاد تفاهم‌نامه همکاری میان سازمان منطقه آزاد اروند و شرکت هواپیمایی کارون

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی اظهار داشت:

تبدیل منطقه آزاد انزلی به مرکز مبادلات تجاری اروپا و آسیا در سده ۱۴۰۰

سرمقاله

محمد صفوی
کارشناس مسائل مناطق آزاد

شاهراه ارتباطی ماکو و چابهار

منطقه آزاد تجاری-صنعتی ماکو به عنوان دروازه تجاری ایران از طریق مرز بازرگان حائز اهمیت بسیار است. مساحت ۵۰۰هزار هکتاری این منطقه و نزدیکی آن به استان آذربایجان شرقی و به ویژه شهر تبریز، مناسب برای فعالیت‌های اقتصادی می‌باشد و می‌توان گفت یک شاهراه مواصلاتی میان کشورهای آسیا و اروپا است.

موقعیت منطقه آزاد ماکو در نزدیکی به دریای مدیترانه، آبراهه‌های بین‌المللی و دریای سیاه در ترکیه، فرصت‌های بیشماری را برای این منطقه به وجود آورده که کمتر منطقه آزادی از این فرصت برخوردار است. منطقه آزاد ماکو و نزدیکی به منطقه آزاد ارس فرصت مناسبی برای کشورهای ارمنستان و گرجستان پدید می‌آورد که بتوان تبادل کالا، ترانزیت کالا و توسعه گردشگری در این مناطق را رقم زد. همچنین این منطقه فرصت مناسبی برای توسعه در امور گردشگری، تبادل کالا، حمل و نقل ریلی، هوایی و زمینی با کشور پهناور ترکیه و از طریق آن به اروپا را برای ایران فراهم می‌آورد.

ناگفته پیداست که مناطق آزاد تجاری-صنعتی کشور ما هر چند براساس نیازهای ملی، موقعیت مناسب جغرافیایی، امنیت و مباحث اقتصادی طراحی شده‌اند، اما منطقه آزاد ماکو علی‌رغم اینکه در سال۸۹ کمی با تاخیر راه‌اندازی شده است، ولی باز هم موقعیتی بسیار مناسب و یکی از بهترین انتخاب‌ها برای توسعه مراودات با جهانیان بوده است.

به نظر می‌رسد دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به جای برنامه‌ریزی برای میزان واردات و صادرات، نیاز به برنامه‌ریزی استراتژیک برای توسعه همکاری‌های بین‌المللی و بهره‌گیری از ظرفیت مناطق آزاد در پیوند با یکدیگر و به ثمر رساندن منابع ملی و ورود به بازارهای جهانی باید تمرکز بیشتری داشته باشد؛ امری که تاکنون کمتر به آن توجه شده است و بیشتر ناشی از عدم کمبود اندیشه استراتژیک جهانی است. از سوی دیگر باید گفت تفکر همپوشانی، همراهی و مشارکت در پیوند با اقتصاد جهانی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مناطق آزاد در درون سازمان‌ها در این مناطق کمتر نمایان بوده است.

منطقه آزاد تجاری-صنعتی چابهار در شرق کشور به واسطه نزدیکی به دریای عمان و اقیانوس هند می‌تواند در تعامل با منطقه آزاد ماکو، دریای عمان را به دریای مدیترانه و پیوندی میان کشورهای شرق آسیا و اروپا برقرار نماید.

در معیارهای جهانی، چابهار به عنوان یکی از چهار شاهراه جهانی در عرصه ترانزیت کالا، مدنظر دنیا قرار داد و این موقعیت حتی در کشور خود ما کمتر شناخته شده است. چابهار از یکسو آب‌های بین‌المللی و از سوی دیگر با ۷۰کیلومتر مرز خشکی با کشور پاکستان، ما را به کشورهای حوزه شرق آسیا و هندوستان و سایر کشورهای منطقه وصل می‌کند. همچنین کشور افغانستان نزدیکترین بندر مناسب برای تعاملات جهانی خود را چابهار می‌داند.

موقعیت ممتاز منطقه آزاد تجاری-صنعتی چابهار برای جهانیان بسیار بااهمیت است؛ از طرف دیگر وجود قطار اکو کشورهای شرقی در مرز ایران را با ترکیه پیوند می‌دهد و این فرصت مناسبی برای چابهار و ماکو پدید می‌آورد. عبور این قطار از پایتخت کشورمان فرصت بی‌بدیلی برای رونق گردشگری و تعامل میان مناطق آزاد چابهار و ماکو تلقی می‌شود.

چابهار به عنوان یکی از مهم‌ترین نقاط کریدور شمال-جنوب، بهترین کمپینگ ترانزیت کالا میان کشورهای شرق آسیا و اروپا و اوراسیا است. باید گفت تفکر استراتژیک و جهانی اندیشیدن در دو منطقه آزاد ماکو و چابهار، فرصت جدیدی را برای این دو منطقه در تعامل و همکاری بین‌المللی و داخلی میان این مناطق بیش از پیش فراهم می‌کند.

به نظر می‌رسد در دوره جدید تعاملات کشورمان با جهانیان، این دو منطقه آزاد بیشتر از سایر مناطق مورد توجه قرار خواهند گرفت. با عنایت به مرزبندی‌های بین‌المللی ایجاد شده در حاشیه کشورهای خلیج فارس، این دو منطقه فرصت مناسبی را برای رشد و توسعه، بیش از سایر مناطق خواهند داشت.

باید اذعان داشت که کشور پهناور ایران و ترکیه هر دو به لحاظ توانایی‌های گردشگری و تولیدات صنعتی، صنایع نساجی، صنایع معدنی و تبادلات فرهنگی نیازمند گسترش مراودات هستند. از سوی دیگر مناطق آزاد چابهار و ماکو می‌توانند به لحاظ گردشگری و رونق توریسم بین‌المللی و ترانزیت کالا مکمل یکدیگر بوده و گام موثری در رونق اقتصاد ملی و پیوند آن با اقتصاد جهان داشته باشند.

منطقه آزاد ماکو با بهره‌گیری از پتانسیل‌های خود، مرکزیت گردشگری برای کشور و همچنین تبادل کشورها در شرق و غرب کشور عمل کند؛ هر چند هنوز برای بسیاری از هموطنان داخلی، موقعیت مناطق آزاد ماکو و چابهار برای شناسایی بیشتر این دو منطقه نیازمند معرفی است. لذا نیازمند به نگرش‌های نوین در معرفی و برنامه‌ریزی برای این دو منطقه در معیار جهانی هم هستیم. باید بپذیریم که دستاوردهای بین‌المللی و گسترش مراودات به آسانی قابل تصور نیست؛ شناخت عمیق جایگاه این مناطق در ابعاد جهانی و معرفی منطقه در وسعت جهانی همچنین گماردن مدیران جهانی و اندیشه‌گیری از توان کارشناسی، حائز اهمیت است.

در برنامه‌ریزی بلندمدت کشور هندوستان برای بهره‌گیری از منطقه آزاد چابهار و همکاری در راه‌اندازی بنادر و همچنین تکمیل اسکله‌های چابهار، در حقیقت صادرات ۵میلیون تن کالا از طریق خط زمینی چابهار-پاکستان و دریای عمان در نظر گرفته شده است. فروش کالاهای هندی و صنایع این کشور در سایر کشورها از طریق مرزهای مناطق آزاد ایران و همچنین فروش ارزان‌تر کالا با بهره‌گیری از ترانزیت دریایی و ریلی در قیاس با ترانزیت هوایی کالا نیز از دیگر برنامه‌های هندوستان است.

کشور هندوستان در دوره جنگ طالبان با افغانستان یک خط ۳۰۰کیلومتری زمینی برای امنیت کالاهای خود در درون هند و پاکستان احداث کرد که حدود ۷۰کیلومتر از درون مرز ایران می‌گذرد. منطقه آزاد چابهار با بهره‌گیری از مزیت ترانزیتی و موقعیت ممتاز بندری، زمینی، هوایی و ریلی می‌تواند کالاهای مختلف کشورمان را حتی از مرز زمینی در صورت تعامل با کشورهای شرقی توسعه داده و فرصت مناسبی را برای صادرات کالاها و همچنین صادرات مجدد بسیاری از کالاها برای کشورهای شرق و غرب کشور ایران فراهم آورد.

تعامل منطقه آزاد چابهار و ماکو می‌تواند فرصتی برای توسعه صنایع داخلی کشور و همچنین توانمندی‌های مختلف بخش‌های کشاورزی صنعت معدن و تجارت باشد. ما نیازمند هستیم این دو منطقه در استراتژی کلان کشور و موقعیت ممتاز در نظر گرفته شوند و برنامه‌ریزی برای این دو منطقه در سرلوحه اقتصاد کشور و تصمیم‌گیران حاکمیتی کشور باشد. وجود مرزبندی‌های بین‌المللی جدید در جنوب خلیج فارس این موقعیت ویژه را بیشتر مورد توجه قرار می‌دهد.

باید گفت در پساکرونا مرزهای جغرافیایی ایدئولوژیکی دچار تغییر شده و نظم دیگری جایگزین خواهد شد. برنامه‌ریزی برای آینده این دو منطقه آزاد در دوران پساکرونا و پساتحریم نیازمند تفکرات عمیق راهبردهای عملی و اجرایی و معرفی هوشمندانه است.

به نظر می‌رسد که ۵۰۰منطقه گردشگری در منطقه آزاد چابهار و همچنین استان سیستان و بلوچستان و مناطق بکر استان آذربایجان غربی نظیر کلیساها و بناهای تاریخی دوره‌های صفویه و قاجاریه و رودخانه‌های خروشان و طبیعت بکر منطقه آزاد ماکو، برای جهانیان پس از کرونا بسیار حائز اهمیت باشد. بنابراین برنامه‌ریزی در همه سطوح ملی، سرعت در تصمیم‌گیری را طلب می‌کند.

اخبار منطقه آزاد کیش

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش اظهار کرد:

اهتمام سازمان منطقه کیش به توسعه گردشگری دریایی

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش، رونق گردشگری دریایی و حمایت از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در توسعه امکانات و خدمات مرتبط با ساحل و دریا را از مهم‌ترین سیاست‌های گردشگری سازمان متبوع خود دانست.

غلامحسین مظفری در بازدیدهای دوره‌ای هر هفته از پروژه‌های در دست ساخت جزیره گفت: اقتصاد دریا و استفاده از ظرفیت‌های فراوان این بخش، از جمله راه‌های جذب بیشتر گردشگر، درآمدزایی و کاهش اتکا کشور به منابع تجدیدناپذیر انرژی است.

وی در بازدید از پروژه رستوران مارینا کیش که همزمان با ۲۰آبان «روز کیش» به بهره‌برداری خواهد رسید؛ ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های منطقه آزاد کیش در حوزه‌های مختلف گردشگری را مثبت ارزیابی کرد و اظهار داشت: با توسعه فعالیت در حوزه گردشگری دریایی می‌توانیم تعداد زیادی از مسافران و گردشگران از نقاط مختلف دنیا را به این جزیره جذب کنیم و محقق شدن این مهم، موجب رونق صنعت گردشگری دریایی منطقه خواهد شد.

مظفری با بیان این که اقدامات خوبی با اتکا به توانمندی، تخصص و امکانات مجموعه مارینای کیش در حوزه ارائه خدمات گردشگری دریایی در منطقه آزاد کیش محقق شده است، تاکید کرد: باید با سرعت بیشتر رستوران، فرشگاه و تجهیزات دریایی این مجموعه برای مسافرانی که مقصد گردشگری خود را جزیره کیش انتخاب می کنند، توسعه داده شود.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش با اشاره به فعالیت رستوران مارینا کیش که از دو سال گذشته آغاز شده و با توجه به وضعیت اقتصادی، توقف کوتاهی در ادامه این پروژه ایجاد شده بود، افزود: با حمایت و اهتمام ویژه سازمان منطقه آزاد کیش؛ این مجموعه، ۲۰آبان همزمان با «روز کیش» به بهره‌برداری خواهد رسید و امکانات شناوری مورد نیاز در ساحل برای گردشگران فراهم شده است.

گفتنی است، این مجموعه توسط شرکت «مکین دریا و بهمبر» که شرکای تجاری این پروژه هستند، تحت عنوان شرکت «مارینا دریای تابان» در حوزه دریا فعالیت خود را آغاز کرده و اسکله‌های شناوری که در حوضچه فعالیت می کنند به مبلغی بالغ بر ۲ و نیم میلیون یورو با سرمایه بخش خصوصی در سال۹۳ خرید و نصب شده است. این مجموعه دارای ۲ کشتی اقیانوس پیما است.

شایان ذکر است، در ادامه، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش از هتل ۵ستاره آرامیس پلاس به عنوان یکی دیگر از پروژه‌هایی که در روز کیش به بهره‌برداری خواهد رسید، بازدید نمود. این هتل با مساحت ۱۵هزار متر زیربنای مفید، دارای ۴غرفه تجاری و ۲غرفه خدماتی و گردشگری و کانتر عکاسی و رنت کار و رستوران مرکزی با ظرفیت ۵۰۰نفر است.

در دیدار دکتر مظفری با امام جمعه و امام جمعه اهل تسنن کیش عنوان شد:

جزیره کیش، الگوی وحدت مذاهب در کشور

همزمان با آغاز هفته وحدت و گرامیداشت این ایام، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در دیدار با امام جمعه کیش و امام جمعه اهل تسنن، وحدت حاکم در این منطقه را به عنوان ظرفیت ارزشمند کیش برشمرد.

غلامحسین مظفری گفت: وحدت و همدلی حاکم میان اقشار مختلف در کیش، موجب توسعه و پیشرفت این جزیره خواهد شد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش با بیان این که دستگاه‌های اجرایی مستقر در این منطقه و سازمان منطقه آزاد کیش براساس مسئولیت‌هایی که در حوزه‌های مختلف برعهده دارند، نقش بسزایی در برگزاری مناسبت‌های سنتی و مذهبی ایام «هفته وحدت» با اجرای دقیق پروتکل‌های بهداشتی ایفا می کنند، اظهار داشت: محدودیت‌های ناشی از شیوع بیماری کرونا در برگزاری برخی از برنامه‌های متنوع فرهنگی، هنری و ورزشی ویژه «هفته وحدت» در این منطقه تاثیری نداشت و علی‌رغم این محدودیت‌ها، با رعایت ضوابط بهداشتی ابلاغ شده از سوی شورای سلامت کیش، این ایام را به شایسته‌ترین نحو، گرامی خواهیم داشت.

امام جمعه کیش در این جلسه ضمن تبریک میلاد پیامبر اکرم(ص) و امام صادق(ع)؛ ماه ربیع‌الاول را از دیدگاه اصحاب معرفت، ماه بهار حیات و زندگی عنوان کرد و افزود: یکی از کارهای خیلی خوب و سنت‌های ماندگاری که امام راحل انجام دادند؛ نامگذاری «هفته وحدت» است که برای اسلام و انقلاب مفید بود.

حجت الاسلام و المسلمین حسن‌زاده با اشاره به آیه "وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا" گفت: اگر به این آیه قرآن عمل کنیم، مشکلات عدیده‌ای که در سطح جامعه وجود دارد، حل خواهد شد.

وی تصریح کرد: گروه‌های تفرقه‌انگیز تحت عنوان تکفیری که وارد جوامع اسلامی می‌شوند و قصد از بین بردن جامعه اسلامی را دارند، به درک قلبی و عقلانی و همچنین به شناخت کافی از قرآن نرسیدند و این عدم شناخت موجب نابودی آنان خواهد شد.

امام جمعه کیش در رابطه با این که اسلام می‌فرماید: باید در جوامع اسلامی، وحدت حاکم باشد و تفرقه از جامعه بشری و اسلامی دور شود، خاطرنشان کرد: طبق فرمایش قرآن، به اندازه ذره‌ای نباید جا برای تفرقه در جامعه اسلامی وجود داشته باشد.

حجت الاسلام و المسلمین حسن‌زاده از تلاش‌های غلامحسین مظفری مدیرعامل دلسوز، معاونین و مدیران سازمان منطقه آزاد کیش درخصوص ایجاد وحدت در این منطقه تشکر و قدردانی کرد و افزود: سازمان منطقه آزاد کیش یک مجموعه خوب و دلسوز با رفتارهای وحدت آفرین است. مدیران این نهاد حاکمیتی، همیشه به دنبال این بودند که در شهر وحدت ایجاد شود و اگر جایی هم احتمال تنش وجود داشته، آنها را برطرف کرده‌اند.

همچنین، امام جمعه اهل تسنن کیش ضمن تبریک فرا رسیدن «هفته وحدت» و میلاد منجی عالم بشریت حضرت محمد مصطفی(ص) و همچنین میلاد امام جعفر صادق(ع)، گفت: در ایام هفته وحدت، مراسم متعدد و باشکوهی در سطح جزیره کیش برگزار می‌شد ولی امسال به خاطر محدودیت‌های ناشی از شیوع بیماری کرونا، برنامه‌ها با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار می‌شود که طبعا، موجب خشنودی آحاد جامعه خواهد بود.

حاج یعقوب شمس، یکی از امتیازات جزیره کیش را وحدت و همدلی میان مردم و مسئولین مذاهب شعیه و سنی عنوان کرد و اظهار داشت: سال‌های سال، اقوام مختلف با صداقت و نجابت خاصی در کنار هم بدون هیچ مشکلی زندگی می کنند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش اظهار داشت:

توسعه فعالیت‌های علمی و فناورانه کیش با حضور جهاد دانشگاهی

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش، حضور جهاد دانشگاهی به عنوان مجموعه‌ای توانمند و عملگرا در حوزه پژوهش‌های کاربردی در کیش را منشا خدمات و تحولات گسترده برشمرد.

غلامحسین مظفری در نشستی که با هدف امضا قرارداد بهره‌برداری از فرهنگسرای مرکزی کیش برای استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه صنایع خلاق با جهاد دانشگاهی برگزار شد، گفت: زحمات دولت‌های مختلف در منطقه آزاد کیش، زمینه توسعه و انجام فعالیت‌های بزرگ را فراهم آورده که بستر اجرای بسیاری از طرح‌های مورد نیاز در سطح کشور است.

وی با اشاره به اینکه جمعیت دانشجویی و جمعیت دانش‌آموزی کیش تقریبا برابر است و در کمتر جایی از کشور این موضوع دیده می‌شود، افزود: حضور پردیس‌ها و شعب دانشگاه‌های برتر کشور در این جزیره، اتفاق مبارکی است که در طول سال‌ها موجب شده کیش در زمینه‌های علمی حرفی برای گفتن داشته باشد.

مظفری اظهار کرد: برای تداوم پیشرفت‌های علمی، تاکید ما به دانشگاه‌های مستقر در جزیره و دانشگاه‌های مادر این بوده که رویکرد آنها تنها آموزشی نباشد و با تغییر رویکرد در مقاطع مختلف، کارهای مطلوبی نیز انجام شد.

رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد کیش افزود: مناطق آزاد در دنیا نسل ششم خود را تجربه می کنند و ما نیز باید تلاش کنیم که به نتیجه مطلوب برسیم و از راه‌های میان‌بر برای رسیدن به اهداف بلند کشور استفاده کنیم. به همین منظور، حضور شرکت‌های دانش بنیان یکی از بحث‌های اساسی است که در برنامه راهبردی ما تدوین شد و در ادامه تلاش‌های دوره‌های قبل که بخشی از بستر مهیا شده بود و همچنین تلاش همکاران ما در این دوره، موضوع شرکت‌های دانش‌بنیان با همراهی معاونت علمی ریاست جمهوری، پارک‌های علم و فناوری کشور و حوزه معاونت پژوهشی وزارت علوم به سرعت عملیاتی شد و با وجود فراز و فرودها، مرکز نوآوری کیش شکل گرفت و نمایندگان دانشگاه‌های برتر کشور و برخی شرکت‌های دانش‌بنیان در مرکز نوآوری مستقر شدند.

وی با اشاره به اینکه خلاء حضور جهاد دانشگاهی در میان مجموعه‌های علمی مستقر در کیش محسوس بود، تصریح کرد: با توجه به ظرفیت‌های خوب کیش، از جهاد دانشگاهی به عنوان مجموعه‌ای بسیار توانمند و عملگرا در حوزه پژوهش‌های کاربردی که منشا خدمات و تحولات گسترده در زمینه‌های مختلف بوده است، درخواست کردیم که در کنار مجموعه‌های دیگر برای تحولات بزرگ در کیش حضور یابد.

مظفری عنوان کرد: با توجه به ظرفیت بسیار بالا و توانمندی جهاد دانشگاهی در حوزه‌های مختلف، این نقطه آغاز همکاری‌های مشترک ما خواهد بود و خدا را شاکریم که با حضور دکتر طیبی رئیس محترم جهاد دانشگاهی، در ادامه مباحث قبلی و پیرو امضا تفاهم‌نامه بین سازمان منطقه آزاد کیش و جهاد دانشگاهی، انعقاد این قرارداد که به فعالیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه صنایع خلاق و بیشتر به مباحث فرهنگی و رسانه‌ای تاکید دارد، در محل فرهنگسرای مرکزی کیش مستقر خواهد شد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش افزود: اقدامات جهاد دانشگاهی در کشور منشا خدمات بسیار بزرگی بوده و امروز نیز ظرفیت‌ها و فرصت‌ها در جزیره کیش برای همکاری‌های دوجانبه فراوان است و طبق مذاکرات صورت گرفته، یکی از اساسی‌ترین مباحث علاوه بر استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه صنایع خلاق، موضوع تاکید بر اقتصاد دریا است که با محوریت سازمان منطقه آزاد کیش و جهاد، برای تمامی سواحل کشور الگوسازی کرده و خدمات به آنها را در دستورکار قرار دهیم.

وی اظهار داشت: در ساختمان فرهنگسرای مرکزی فضای خوبی فراهم شده که با رویکرد صنایع خلاق در حوزه فرهنگ و هنر و رسانه در ۲۰آبان که روز کیش نام گرفته است در کنار پژوهشکده محیط زیست به بهره‌برداری برسد.

مظفری گفت: به دلیل موقعیت خاص و استراتژیک کیش، موضوعات متعددی برای همکاری‌های دوطرفه با جهاد دانشگاهی به ویژه در حوزه دریا و مسائل مرتبط با آن و جود دارد، محور فعالیت‌های مشترک خواهد بود.

رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد کیش، حضور جهاد دانشگاهی را در کنار مجموعه‌های بزرگ اقتصادی بسیار موثر خواند و بیان داشت: امروز با ورود به بحث پرورش ماهی در قفس نیز کارهای خوبی انجام شده است و در این راستا پشتیبانی و حضور سازمان منطقه آزاد کیش نیز می‌تواند تاثیر بسزایی در انجام امور و کارهای مشترک فی مابین داشته باشد. شاید در منطقه آزاد کیش محدودیت‌هایی برای برخی حوزه‌ها مانند پرورش ماهی در قفس داشته باشیم، اما حضور شرکت‌های دانش‌بنیان در جزیره به عنوان هاب علمی می‌تواند نقش بسزایی ایفا کند و در حالی که ما در بندر آفتاب و بندر چارک و این مرز ساحلی ۵۷۰۰ کیلومتری، پشتیبانی سازمان منطقه آزاد کیش و جهاد دانشگاهی شرایط مطلوب‌تری را در این زمینه‌ها فراهم آورد.

وی از راه‌اندازی طرح ملی توسعه مشاغل خانگی جزیره خبر داد و افزود: ۲۰آبان همراه با افتتاح رسمی پارلمان زنان کیش، طرح ملی توسعه مشاغل خانگی نیز راه‌اندازی می‌شود و تحولات خوبی را رقم خواهد زد و امیدواریم محل استقرار صنایع تولیدی مشاغل خانگی نیز از سوی شرکت عمران و خدمات تا روز کیش آماده و بهره‌برداری شود.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در پایان خاطرنشان کرد: امید دارم که این نشست فرصتی برای بهره‌مندی از توان تجربیات جهاد دانشگاهی با هدف کمک به اقتصاد کشور فراهم کند و ما نیز به نوبه خود منشا خدمات بهتر به هموطنان باشیم.

همچنین، رئیس جهاد دانشگاهی نیز در این مراسم گفت: در دنیای امروز ملاک سنجش توان کشورها، قدرت آنها در توسعه علم، تبدیل آن به فن‌آوری و کاربردی کردن فناوری‌ها است.

طیبی افزود: توسعه علم فناورانه، زیرساخت اصلی اقتدار دفاعی و اقتدار اقتصادی دانش‌بنیان است که هر روز باید به‌روزرسانی شود و فلسفه به وجود آمدن جهاد دانشگاهی نیز این بوده تا اثبات کنیم توان انجام کارهای علمی بزرگ را داریم و علم را به فن و فنون را به خدمات برای ارائه داخلی و خارجی تبدیل می کنیم و به لطف خداوند تاکنون با تلاش‌های فراوان مجموعه، الگوسازی‌های بزرگی در کشور و تمامی حوزه‌ها به ویژه صنایع خلاق صورت گرفته است.

وی با اشاره به اینکه از دیرباز علاقه‌مند به حضور در کیش برای انجام فعالیت با هدف ایجاد دروازه ورود به خارج از کشور بوده‌ایم، اظهار داشت: شرایط دستیابی به این هدف با کمک و همت دکتر مظفری و همکاران محترمشان فراهم شده تا بتوانیم در حوزه‌های مهندسی، علوم اجتماعی، صنایع خلاق و فرهنگی کارهای ارزنده‌ای را با حضور شرکت‌های دانش‌بنیان به مرحله عمل برسانیم.

طیبی افزود: جهاد دانشگاهی نخستین پارک فن‌آوری‌های نرم و صنایع فرهنگی را در کشور ایجاد کرد و امروز خوشحالیم که با کمک مدیرعامل محترم سازمان منطقه آزاد کیش جناب دکتر مظفری و امضا این قرارداد شرایطی فراهم شد تا جوانان ما در کیش و کشور بتوانند فعالیت‌های خود را توسعه دهند و تجربیات ۴۰ساله جهاد دانشگاهی فرصتی برای ارائه خدمات به داخل و خارج از کشور را ایجاد کند.

رئیس جهاد دانشگاهی در پایان تصریح نمود: جهاد دانشگاهی علاوه بر فعالیت در حوزه‌های فرهنگی و صنایع نرم و خلاق جهاد دانشگاهی؛ در سایر زمینه‌ها از جمله حوزه‌های فنی و مهندسی، پزشکی، کشاورزی، علوم انسانی و اجتماعی و بحث اشتغال خانگی دارای توانمندی علمی و فن‌آورانه بسیار قوی است و قطعا حضور در جزیره کیش فرصتی برای توسعه فعالیت‌های فناورانه و الگوسازی در سطوح گسترده‌تر خواهد بود.

در مراسم امضای تفاهم‌نامه سازمان منطقه آزاد کیش و دانشگاه تربیت مدرس مطرح شد:

تبدیل جزیره کیش به هاب علمی و دانشگاهی خاورمیانه

تفاهم‌نامه توسعه و ارتقاء همکاری‌های علمی، پژوهشی و فناورانه میان سازمان منطقه آزاد کیش و دانشگاه تربیت مدرس به امضاء رسید.

طی تفاهم‌نامه‌ای که با حضور غلامحسین مظفری رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش و محمدتقی احمدی رئیس دانشگاه تربیت مدرس به امضاء رسید، طرفین بر همکاری‌های گسترده و متنوع علمی، آموزشی، پژوهشی و نوآورانه در منطقه آزاد کیش با هدف تبدیل این جزیره به هاب علمی و دانشگاهی منطقه تاکید کردند.

رئیس دانشگاه تربیت مدرس در این دیدار با ابراز خرسندی از رویکرد مبتکرانه کیش در طراحی ساز و کارهای خردمندانه برای نیل به توسعه پایدار گفت: دانشگاه تربیت مدرس از سال ۱۳۶۱ با ماموریت تامین نیروی مدرس دانشگاه‌های کشور در شرایطی که به خاطر تغییرات سیاسی، خلا استاد در دانشگاه‌ها محسوس بود، تشکیل شد و در ۴دهه گذشته از رشد و توسعه بسیار خوبی برخوردار شده است.

محمدتقی احمدی افزود: این دانشگاه پس از فراز و فرودهای فراوان و خط‌شکنی‌های حساب شده، اکنون در جایگاه علمی مطلوبی در داخل و خارج کشور قرار گرفته و به لحاظ اتکا به توان و استعدادهای داخل، توانسته نور امیدی در میان جوانان کشور ایجاد نماید.

وی در ادامه افزود: با دستیابی به بسیاری از ماموریت‌ها و اهداف و تلاش‌ها، اکنون مراحل به بار نشستن فناوری‌ها و ایده‌های نوآورانه را دنبال می‌کنیم و در این مسیر تجاری‌سازی شماری از طرح‌ها و برنامه‌ها را دنبال می‌نماییم.

به گفته احمدی، پارک علم و فناوری دانشگاه نیز با

اجرای طرح‌های بسیار خلاقانه و اثربخش، مورد توجه معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری قرار گرفته و برنامه‌های کلان ملی را تعقیب می‌نماید.

رئیس دانشگاه تربیت مدرس با اشاره به این که تاکنون ۳۵هزار نفر فارغ التحصیل در تحصیلات تکمیلی داشته‌ایم و اکنون ۱۰هزار نفر در مقاطع کارشناسی ارشد، دکتری و فوق دکتری در این دانشگاه به تحصیل مشغولند، گفت: در حال حاضر مباحث مرتبط با توسعه روابط بین‌الملل، حوزه‌های بین رشته‌ای، همکاری‌های شبکه‌ای با دانشگاه‌های داخل و خارج، خودکفایی و اتکاء به توان داخلی در حوزه مدیریتی و تامین بودجه و ارتقا کارآمدی و کیفیت در امور دانشگاه را به عنوان سرفصل‌های کاری دنبال می کنیم.

همچنین، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در این جلسه با ابراز خرسندی از تعامل با بخش دانشگاهی به عنوان یکی از بخش‌های پیشران کشور گفت: کیش، جزیره و منطقه کوچکی از ایران عزیزمان است که طرح‌ها و اتفاقات بزرگی را در دستورکار قرار داده و نتایج آن یکی یکی به ثمر خواهدنشست.

غلامحسین مظفری افزود: در حال حاضر با تمامی دانشگاه‌های مطرح و به‌نام کشور به همکاری روشمند رسیده‌ایم و بنا داریم با تعریف زمینه‌های همکاری مشترک و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مشترک و مورد علاقه طرفین، این جزیره زیبا را به قطب و هاب علمی منطقه خلیج فارس و خاورمیانه تبدیل کنیم.

وی با اشاره به فعال شدن دانشگاه‌های کشور در کیش گفت: با یاری از این مراکز تولید دانش و نیز سایر مراکز علمی و تحقیقاتی و پژوهشی و همچنین سایر پهنه‌ها و نواحی نوآوری و فناوری کشور که توسط معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری راهبری می‌شود، اتفاق عظیمی در آینده برای کیش رقم خواهد خورد.

مظفری با اشاره به لزوم آینده‌نگری و آینده‌پژوهی در فعالیت‌های کلان گفت: درخواست ما از همه این مجموعه‌ها این است که صرفا به دنبال موضوع آموزش نباشند و کارکردهای تازه‌ای را با اتخاذ رویکردهای نو برای فعالیت در کیش مدنظر قرار دهند. به عنوان مثال، کشور ما به دلیل برخورداری از سواحل طولانی، امکان استفاده بسیار زیادی از ظرفیت دریا و منابع لایتناهی آن دارد و با اتکا به آن می‌تواند خود را از اقتصاد وابسته به نفت رها کند و ما در این زمینه هر چقدر کار کنیم، باز کم است.

به گفته رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد کیش، با مساعدت دانشگاه‌ها، کیش به کانون تعامل دانشگاه‌های کشور تبدیل شده است و ما در ادامه قصد داریم با ایجاد یک دانشگاه بین‌المللی، بعد تازه‌ای به فعالیت‌ها بدهیم. این دانشگاه، دانشگاهی خصوصی خواهد بود که سازمان منطقه آزاد کیش و سایر دانشگاه‌های مطرح از موسسان و سهامداران آن خواهند بود و بخش خصوصی نیز بخش غالب را خواهد داشت.

مظفری در ادامه گفت: دانشگاه بین‌المللی جدید، علاوه بر دانشگاه‌های داخل، با همکاری دانشگاه منتخب خارجی که براساس ضوابط و بررسی‌های کارشناسی انتخاب خواهد شد، شکل می‌گیرد و بر آن است تا توجه بین‌المللی را برای تاثیرگذاری کشور به همراه داشته باشد.

وی در بخش دیگری از سخنانش، راه‌اندازی برج نوآوری کیش و استقرار شماری از شرکت‌های دانش‌بنیان، دانشگاه‌ها و سایر شتاب‌دهنده‌ها را از توفیقات به دست آمده دانست و گفت: برخی از شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه تجهیزات پزشکی و خدمات نفت و گاز صادرات خوبی دارند و این روند باید تقویت شود؛ چراکه کشور به طور جدی نیازمند رشد فعالیت‌های نوآورانه است و کیش بهترین و مستعدترین پایلوت برای طی مسیر در این زمینه است.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش، با اشاره به این که تغییر رویکرد در منطقه آزاد کیش از واردات کالا به صادرات کالا و خدمات دانش‌بنیان، از اتفاقات مهمی است که با جدیت هرچه بیشتر دنبال می‌شود، گفت: کیش دروازه ایران به سمت جهان و دروازه جهان به سمت ایران است و ما همه زیرساخت‌ها را برای تبدیل کیش به جزیره خلاق، نوآور و دانش‌محور مهیا کرده‌ایم.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش تاکید کرد:

حمایت سازمان منطقه آزاد کیش از شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه پرورش ماهی

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش گفت: با استقرار یک شرکت مزرعه پرورش ماهی در قفس به عنوان شرکتی خلاق و پیشرو در مرکز نوآوری کیش؛ موجب توسعه و ارتقاء این بخش خواهد شد.

غلامحسین مظفری مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش و حمیدرضا طیبی رئیس جهاد دانشگاهی، از مزرعه پرورش ماهی نیک‌زا واقع در روستای گرزه که سالانه با ظرفیت تولید ۳هزار تن ماهی و صادرات به کشورهای اروپایی و حاشیه خلیج فارس فعالیت می کند، بازدید کردند و در جریان فعالیت این شرکت در حوزه پرورش ماهی در دریا قرار گرفتند.

وی، بهره‌مندی مزرعه پرورش ماهی در قفس را یکی از ظرفیت‌های قابل توجه در منطقه آزاد کیش عنوان کرد و گفت: سواحل کشور با ۵هزار و ۵۰۰ کیلومتر وسعت از ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های خوبی برخوردار است که کمتر مورد توجه قرار گرفته است و باید در این زمینه اقدامات موثری انجام شود.

مظفری افزود: جزیره کیش به عنوان منطقه‌ای اقتصادی و گردشگر محور در جذب فعالین بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در کیش موفق عمل کرده و این منطقه می‌تواند به عنوان کانونی برای فعالیت و توسعه صنعت پرورش ماهی در قفس، نقش مهمی ایفا کند.

رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد کیش در ادامه سخنان خود بیان داشت: با ظرفیت‌های موجود اقدامات ارزشمندی در این زمینه انجام شده و باید با تلاشی مضاعف و حمایت‌های ویژه، این مجموعه با سرعت بیشتر توسعه داده شود.

وی با بیان این که اقدامات ارزشمندی درخصوص فراهم نمودن امکانات، تاسیسات و جاذبه‌های گردشگری در جزیره کیش تحقق یافته است، اظهار نمود: با بهره‌برداری از ترمینال جدید فرودگاه بین‌المللی کیش تا پایان امسال، میزان پذیرش مسافران و گردشگران از نقاط مختلف دنیا به شش میلیون نفر افزایش خواهد یافت که این مهم بیانگر ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های این منطقه برای تحولات اقتصادی در حوزه‌های مختلف از جمله پیشگام بودن در توسعه صنعت پرورش ماهی در قفس خواهد بود.

مدیرعامل اسزمان منطقه آزاد کیش، حمایت و همکاری جهاد دانشگاهی درخصوص توسعه صنعت پرورش ماهی در قفس و ارتقاء فرآیند بسته‌بندی و عرضه محصولات با بهره‌گیری از امکانات حمل و نقل هوایی کیش در بستر شبکه

آنلاین را مثبت ارزیابی کرد و گفت: با پیشرفت تکنولوژی و عصر ارتباطات می‌توان این محصولات را در بستر اینترنت به تمام نقاط دنیا ارائه کرد.

همچنین، مدیرعامل شرکت نیک‌زا «مزرعه پرورش ماهی در قفس» با بیان این که این مزرعه در بستر دریا، مجهز به ۲۴قفس و براساس آخرین دستاوردهای تکنولوژی پرورش ماهی در دریا با همکاری شرکت اکوا گروپ نروژ و همچنین با مشاوره شرکت آکوالند از ابتدای سال۹۵ فعالیت این مجموعه آغاز شده است، گفت: ۲۴قفس و هر قفسی با ظرفیت ۱۲۵ تا ۱۶۰تن در گونه‌های مختلف امکان تولید و نزدیک به ۳۸۰تن ظرفیت انبار غذا دارد که توسط سیستم اتوماتیک، قفس‌ها هدایت می‌شود و غذادهی به ماهی‌ها در نوبت‌های مختلف براساس نیاز ماهی‌ها تنظیم می‌شود.

حسین یوسفی به دمای بالای ۵۴درجه و مسائل دیگر در این حوزه اشاره داشت و افزود: امکان فعالیت‌های غیرمکانیزه تحت هیچ شرایطی میسر نیست؛ به‌دلیل این که دما در تابستان خیلی بالا است و مزرعه با وسعت ۳هزار تن تولید سالیانه بدون سیستم‌های مکانیزه کار بسیار سختی است و با یک دانش مدیریتی، فعالیت مزرعه با جدیت دنبال می‌شود.

شایان ذکر است، این مزرعه پرورش ماهی در دریا، مجموعه‌ای است که تمام قسمت‌های صنعت پرورش ماهی در قفس را پوشش می‌دهد و این مجموعه با دو گونه پرورش ماهی فعالیت می کند و براساس پروتکل، مانیتورینگ تور و قفس‌ها و بحث‌های تولیدی و رشد ماهی نظارت دقیق می‌شود.

همچنین، برداشت ماهی توسط دو شناور کاتاماران که در واقع تحت عنوان تراکتور مزرعه دریایی هستند فعالیت‌هایی مانند لنگر و چک لنگر و مانیتورینگ قفس‌ها و تعویض و شست‌وشوی تور توسط دستگاه‌ها انجام می‌شود و این شرکت توانسته است مجموعه خود را به سه دستگاه مکش ماهی در دریا مجهز کند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی اظهار داشت:

تبدیل منطقه آزاد انزلی به مرکز مبادلات تجاری اروپا و آسیا در سده ۱۴۰۰

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی گفت: منطقه آزاد انزلی به قطب جمعیتی نخبه کشور با هدف توسعه روابط با کشورهای اوراسیا و حوزه خزر تبدیل می‌شود.
محمدولی روزبهان، از استراتژی جدید سازمان متبوع خود در جهت بهره‌برداری حداکثری از مساحت محدوده منطقه با تغییر الگوی ساخت و ساز در بستر فضا و ارتفاع خبر داد و اظهار داشت: توسعه کیفی منطقه آزاد به فضای برون‌فنسی خواهد رفت و سعی خواهد شد جهت بهره‌مندی همه مردم کل مساحت منطقه آزاد انزلی را با توجه به برنامه‌ریزی‌های توسعه‌ای، برخوردار کرد.
وی امتیازات و منابع افق برنامه‌ریزی کلان سازمان را تا یک دهه آینده را مورد توجه و تحقیق قرار داده و ابراز امیدواری کرد: در سده ۱۴۰۰ منطقه آزاد انزلی به مرکز مبادلات تجاری اروپا و آسیا و کانون تولید، تجارت و گردشگری شمال کشور تبدیل می‌شود که باید به دلیل محدودیت اراضی خود، مسیر ساخت و سازهای منطقه را از ظرفیت ارتفاع هم برخوردار نمود.
روزبهان با بیان اینکه محدودیت‌های موجود در استحصال اراضی تحت مالکیت این سازمان در منطقه آزاد انزلی که این منطقه را با کمتر از ۳هزار هکتار به کوچکترین منطقه آزاد ایران تبدیل کرده، رویکرد بهره‌گیری از فضا و ارتفاع موجود در ساخت و سازهای تولیدی و خدماتی را در دستورکار قرار داده است، افزود: در نتیجه راهبرد سازمان براساس روند تغییر جهت بازارها و شرکای تجاری ایران به سمت شمال کشور که از فرصت‌های مضاعفی در مقایسه با دیگر شرکای موجود برخوردار می‌باشند، در دستورکار سازمان منطقه آزاد انزلی قرار گرفته است.
رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد انزلی تصریح نمود: از سوی دیگر، این منطقه در مرکز ثقل ارتباطی با اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیا، کریدورهای بین‌المللی شمال-جنوب، یک کمربند، یک جاده و چین، قزاقستان، ایران قرار گرفته است؛ مسیرهای مواصلاتی که بلوک جدید ابرقدرت‌های اقتصادی جهان در قرن بیست و یکم را با محوریت ایران تشکیل خواهند داد.
وی با اشاره به اینکه براساس شاخص‌های مختلف اقتصادی و سیاسی، قرن آینده شمسی، قرن آسیا خواهد بود و در این میان کشورهای چین، هندوستان، روسیه و ترکیه نقش محوری ایفا خواهند کرد، گفت: با توجه به این ظرفیت‌ها، منطقه آزاد انزلی راهبرد بهره‌گیری از ارتفاع را در ارائه مجوزهای تولیدی و خدماتی در اولویت قرار داده و این مهم را با تکیه بر مزایا و معافیت‌های اقتصادی، زیرساخت‌های مناسبی همچون دو بندر کاسپین و انزلی، نزدیکی به بازارهای مصرف داخلی و خارجی و اتصال قریب‌الوقوع به بنادر جنوبی کشور با وصل شدن به خط ریل سراسری، در راستای تحقق بندهای منشور اقتصاد مقاومتی به ویژه بندهای دهم، یازدهم و دوازدهم آن به اجرا درخواهد آورد.
روزبهان از توجه سازمان متبوع خود به تحولات جمعیتی و سکونتگاهی در کشور به دلیل تغییرات اقلیمی در قالب طرح تغییر الگوی ساخت و ساز از مساحت به فضا و ارتفاع، خبر داد و گفت: بر این اساس در مجوزهای ساخت و ساز مسکونی و شهرک‌های گردشگری نیز این الزام در دستورکار قرار خواهد گرفت تا علاوه بر استفاده کامل از زمین‌های موجود، کاربری اراضی کشاورزی، جنگلی و... نیز حفظ شود و منطقه آزاد انزلی به قطب جمعیتی نخبه کشور با هدف توسعه روابط با کشورهای اوراسیا و حوزه خزر تبدیل گردد.
وی، رعایت الزامات زیست محیطی و عدم تغییر شاخص‌های اکوسیستمی گیلان زمین را به عنوان یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه پایدار از مهم‌ترین مولفه‌های مورد تاکید سازمان منطقه آزاد در همه مجوزهای صادره به ویژه مجوزهای صنعتی، خدماتی و مسکونی اعلام و اضافه کرد: علاوه بر تغییر و تحولات اقلیمی که زمینه توجه مردمان فلات داخلی کشور به شمال شده، روندهای توسعه‌ای منطقه آزاد انزلی در حوزه‌های مختلف بندری، ترانزیتی، تولیدی-صنعتی، خدماتی، تجاری و گردشگری به همراه طرح دانش شهر را می‌توان از دیگر دلایل افزایش افراد علاقه‌مند به سکونت در محدوده منطقه اعلام کرد.
رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی، بازتعریف الگوی بلندمرتبه‌سازی در خارج از فاز تجارت، میان‌بری به توسعه در منطقه آزاد انزلی را به منظور دستیابی سریع‌تر با بهره‌گیری از فرصت‌های ساخت و ساز در فضا اعلام کرد و گفت: این راهبرد در بخش‌های صنعتی، تجاری، مسکونی و بندری به اجرا درمی‌آید.

دبیر کمیته اجرایی همایش بین المللی اتحادیه اقتصادی اوراسیا اظهار کرد:

منطقه آزاد انزلی محور توسعه همکاری‌های ایران با اعضای اوراسیا

مدیرکل حوزه ریاست و مشاور مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با بیان اینکه منطقه آزاد انزلی محور توسعه همکاری‌ها با اعضای اوراسیا جهت خلق فرصت‌های جدید صادراتی و تحقق شاخص‌های اقتصاد مقاومتی در سال جهش تولید است و این مهم را از طریق برگزاری همایش بین‌المللی اتحادیه اقتصادی اوراسیا و نقش ژئوپلیتیک مناطق آزاد در توسعه روابط منطقه‌ای در دستورکار قرار داده‌ایم، اظهار داشت: علی‌رغم تحریم‌های ظالمانه دولت امریکا، با اجرای راهکارهای منشور اقتصاد مقاومتی از سوی دکتر روزبهان مدیرعامل سازمان در قالب برنامه‌های متنوع همچون اتصال این منطقه به شبکه ریل سراسری با شکست مواجه شده است.
مجید فاتحی با اشاره به اینکه با اتصال منطقه آزاد انزلی به ریل کشور در واقع مجتمع بندری کاسپین به بنادر جنوبی وصل شده و زمینه تسریع و افزایش حجم حمل و نقل ریلی بین‌المللی با توجه به ظرفیت‌ها و مزیت‌های مختلف این منطقه فراهم می‌شود، اضافه کرد: اتصال ریل و گسترش فعالیت‌های توسعه‌ای منطقه آزاد انزلی زمانی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که توجه داشته باشیم، ایران از نیمه دوم سال گذشته به عضویت اتحادیه اقتصادی اوراسیا درآمده، اتحادیه اقتصادی که افق‌های جدیدی از همکاری‌های منطقه را برای کشورمان پدید آورده است.
وی درخصوص دلایل برگزاری این همایش در منطقه آزاد انزلی چنین گفت که بررسی و معرفی راهکارهای برون رفت از برخی مشکلات پیش روی توسعه همکاری‌ها و صادرات محصولات تولیدی بخش خصوصی ایرانی به کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا یکی از مهم‌ترین اهداف برگزاری این همایش علمی بین‌المللی است که با همکاری موسسات پژوهشی و دانشگاه‌های معتبر داخلی و خارجی برپا می‌شود.
دبیر کمیته اجرایی همایش بین‌المللی اتحادیه اقتصادی اوراسیا و نقش ژئوپلیتیک مناطق آزاد در توسعه روابط منطقه‌ای، موافقت‌نامه تعرفه ترجیحی در حال اجرا با اتحادیه اقتصادی اوراسیا را فرصت خوبی برای افزایش همکاری‌های منطقه‌ای کشور به عنوان الگوی مناسبی از منطقه‌گرایی در قالب بند دوازدهم اقتصاد مقاومتی عنوان نمود و با اشاره به فرصت‌های همکاری در حوزه‌های ترانزیت منطقه‌ای و فرامنطقه با کشورهای حوزه اوراسیا، اضافه کرد: دیگر محور مورد توجه در همایش مزبور بررسی مشکلات فعالین اقتصادی و صادرکنندگان ایرانی در ارتباط با ترانزیت کالا به کشورهای کریدور شمال-جنوب و کریدور چین، قزاقستان، ایران است که بر این اساس در پنل‌های تخصصی این همایش با حضور فعالان اقتصادی و مسئولان اجرایی مرتبط در ایران و کشورهای عضو اوراسیا، راهکارهای توسعه مناسبات اقتصادی، در قالب یک نقشه راه، در اختیار مقامات مسئول قرار می‌گیرد.
مدیرکل حوزه ریاست سازمان منطقه آزاد انزلی با اشاره به ظرفیت‌های این منطقه در گسترش روابط اقتصادی و تجاری با جهان خاطرنشان کرد: منطقه آزاد انزلی به عنوان تنها منطقه آزاد شمال کشور که قابلیت توسعه مراودات تجاری و ترانزیتی با کشورهای دریای خزر را دارا بوده، با تکیه بر مزیت‌های قانونی و زیرساخت‌های مناسبی همچون دو بندر کاسپین و انزلی، از ظرفیت بالایی برای استفاده تجار و بازرگانان برخوردار می‌باشد.
وی با تاکید بر موقعیت ژئوپلتیک خاص ایران به عنوان چهارراه مواصلاتی چندین قاره، تصریح کرد: افزایش بازارهای صادراتی کشورمان اصلی‌ترین فرصت اتحادیه اقتصادی اوراسیا در اقتصاد ملی است که با آشنایی و رعایت استانداردهای کشورهای مقصد قابل تحقق می‌باشد.
دبیر کمیته اجرایی همایش بین‌المللی اتحادیه اقتصادی اوراسیا و نقش ژئوپلیتیک مناطق آزاد در توسعه روابط منطقه‌ای افزود: همایش مزبور با حفظ پروتکل‌های بهداشتی به صورت محدود و با تکنولوژی ویدئو کنفرانس در تاریخ سه‌شنبه ۲۷آبان‌ماه۱۳۹۹ با مشارکت اساتید داخلی و خارجی و مقامات ایرانی و خارجی در مرکز همایش‌های بین‌المللی منطقه آزاد انزلی برگزار خواهد شد.

تامین کالای اساسی کشور از سوی منطقه آزاد انزلی تداوم دارد:

واردات بالغ بر ۵۰۰۰تن روغن خام از طریق مجتمع بندری کاسپین

با ورود پنجاه و چهارمین کشتی حامل روغن به مجتمع بندری کاسپین، که حامل ۵۰۳۶تن روغن خام مورد استفاده در تولید روغن خوراکی آفتابگردان بود، میزان روغن تخلیه و وارد شده به کشور از طریق این بندر ظرف هفت ماه گذشته از مرز ۱۲۴هزار تن عبور کرد.
تامین کالاهای اساسی از طریق تقویت و افزایش حمل و نقل در مسیر کریدورهای بین‌المللی عبوری از طریق منطقه آزاد انزلی به عنوان یکی از اولویت‌های کاری، در کنار تسهیل و توسعه صادرات کشور، در دستورکار این سازمان قرار داشته که ظرف یک سال اخیر با بهره‌گیری از توان بخش خصوصی در ایجاد زیرساخت‌های لازم همچون اسکله دلفین و دیگر امکانات مورد نیاز خدمات بندری و مخازن سوخت و انبارداری فراهم شده است.
بر این اساس، از زمان شروع به کار بندر کاسپین در تیرماه سال۹۷ تاکنون، ۵۴کشتی تانکر، ۲۷۴هزار تن روغن خوراکی خام را در این مجتمع بندری با رعایت دستورالعمل‌های ستاد ملی کرونا، در کوتاه‌ترین زمان ممکن، تخلیه و بعد از بارگیری، به مقصد کارخانجات تولید روغن کشور حمل شده است تا بخشی از نیازها و کمبودهای روغن خوراکی کشور از طریق بنادر این منطقه یعنی بندر کاسپین و انزلی تامین و با تنظیم قیمت بازار زمینه ثبات قیمت سبد کالای مصرفی خانوار فراهم گردد.
بنا بر این گزارش، ایجاد مزیت‌های رقابتی در قالب ارائه بسته‌های تشویقی و حمایتی، آبخور بالای اسکله و حوضچه آرامش، وجود پسکرانه چند صد هکتاری، نزدیکی به واحدها و قطب‌های تولید کشور موجبات کاهش هزینه حمل و نقل را پدید آورده، عواملی که به همراه فرصت‌های منطقه آزاد انزلی در عرصه روابط با کشورهای اوراسیا و کریدورهای بین‌المللی باعث استقبال روزافزون بازرگانان و تولیدکنندگان کشور از مجتمع بندری کاسپین در کنار بندر انزلی به عنوان دو بندر این منطقه شده است.
گفتنی است، هم‌اکنون فقط سه پست اسکله از اسکله‌های مجتمع بندری کاسپین با تکیه بر توانمندی بخش خصوصی داخلی در حال بهره‌برداری است و با اتصال این منطقه و بندر به خط ریل سراسری، علاوه بر وصل شدن بنادر جنوبی به این مجتمع بندری، شاهد فعال شدن کریدور بین‌المللی شمال-جنوب و تبدیل شدن منطقه آزاد انزلی به عنوان کانون ترانزیت کالاهای استراتژیک کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا و دیگر کشورهای منطقه تبدیل خواهیم بود.

اخبار منطقه آزاد انزلی

در دیدار دکتر روزبهان با مدیرعامل باشگاه ملوان بندر انزلی صورت گرفت:

افق‌های جدید همکاری در قالب اسپانسری، منابع درآمدی پایدار و ساخت کمپ تمرینی

پژمان نوری مدیرعامل باشگاه فرهنگی ورزشی ملوان بندر انزلی با دکتر محمدولی روزبهان رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی دیدار کرد و درخصوص محورهای همکاری دوطرف به گفت‌وگو پرداختند.
بر این اساس، در این گفت‌وگو دوطرف با اشاره به سابقه همکاری مشترک سازمان با تیم ملوان به عنوان یکی از محبوب‌ترین تیم‌های شمال کشور که منجر به نتایج درخشانی همچون حضور در فینال جام حذفی کشور شد، بر لزوم استمرار همکاری‌ها در جهت توسعه ورزش حرفه‌ای منطقه و استان تصریح کردند.
بنا بر این گزارش، در این دیدار توافق شد که درخصوص کمک مالی و اسپانسری تیم فوتبال ملوان بندر انزلی در جریان بازی‌های لیگ دسته یک از سوی سازمان منطقه آزاد انزلی در قالب تفاهم‌نامه مشترک تسریع شود و مشارکت دوطرف در احداث کمپ تمرین‌های تیم ملوان در محدوده منطقه با همکاری این سازمان، شناسایی منابع درآمدی پایدار برای تیم ریشه‌دار ملوان با همکاری این منطقه از طرقی همچون ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری یا سرمایه‌گذاری در حوزه‌های تخصصی با امکان استمرار و افزایش منابع درآمدی و سودآوری، در دستورکار قرار گیرد.
گفتنی است، راهبرد سازمان منطقه آزاد انزلی در زمینه کمک به تیم‌های ورزشی شناسنامه‌داری چون ملوان، استقلال مالی از طریق فراهم نمودن فرصت‌های درآمدزایی با مشارکت بخش خصوصی در حوزه‌های مختلف داخلی و خارجی است تا مسیر جذب و پرورش استعدادهای ورزش قهرمانی استان در سطح ملی و بین‌المللی تداوم یابد.

معاون فرهنگی، اجتماعی گردشگری سازمان منطقه آزاد انزلی در دیدار با سینماگران انزلی مطرح کرد:

هنر، یکی از بهترین ابزارها برای معرفی توانمندی‌ها و فرصت‌های جذب سرمایه‌گذار

دکتر سیدحجت مهدوی سعیدی معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد انزلی و محمد حسن‌پور مدیر فرهنگی، هنری این سازمان با همراهی فرهاد رحمان‌زاده رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان بندر انزلی با رئیس و اعضای انجمن سینمای جوان این شهرستان دیدار و درخصوص راهکارهای توسعه همکاری‌های دوجانبه به تبادل نظر پرداختند.
معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد انزلی در این دیدار با اشاره به سابقه فرهنگی و ارتباطی مردم گیلان به ویژه انزلی در ارتباط با توسعه روابط لملی کشورمان که به این منطقه دروازه فرهنگ لقب داده، اظهار داشت: رویکرد ما افزایش ارتباطات و همکاری‌ها با شهرستان بندر انزلی است و در این میان فعالین حوزه هنری از جایگاه ویژه‌ای برخوردار هستند.
سیدحجت مهدوی سعیدی با تصریح بر لزوم توجه به جامعه هنری از سوی دولتمردان، بیان کرد: همه هنرمندان قطعات یک پازل هستند و بر این اساس اظهارنظرهای اهالی سینما در باب مسائل اجتماعی، فرهنگی و زندگی مبتنی بر تجربه‌های باارزش آنها و متاثر از زحماتشان در تولید فیلم است که می‌تواند در مسیر تصمیم‌گیری مدیران مثمرثمر باشد.
معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد انزلی با استقبال از مشاهده آثار برگزیده انجمن سینمای جوان شهرستان بندر انزلی، اضافه کرد: علی‌رغم اینکه ماهیت مناطق آزاد مباحث اقتصادی است، معاونت فرهنگی سازمان به عنوان یک نهاد با توجه به تجربیات گذشته، بهره‌گیری از توانمندی نیروهای جوان را در اولویت کارهای هنری و فرهنگی خود قرار داده است.
زهره زمانی رئیس انجمن سینمای جوانان انزلی در این دیدار با ارائه گزارش از دستاوردهای ملی و بین‌المللی سینماگران بندرانزلی در حوزه‌های مختلف فیلم کوتاه‌وبلند که این مجموعه را دارای بالاترین سطح جوایزه مأخوذه از جشنواره‌های سینمایی نموده، افزود: آمادگی خود را برای همکاری با سازمان منطقه آزاد انزلی به عنوان مهم‌ترین و بزرگترین بنگاه اقتصادی شمال کشور که قابلیت اثرگذاری بر روابط خارجی کشورمان را نیز دارا می‌باشد، اعلام می‌کنیم؛ چراکه هنر یکی از بهترین ابزار برای معرفی توانمندی‌ها و فرصت‌های جذب سرمایه‌گذار است.
گفتنی است، در این نشست، بعد از دیدن آثار برگزیده سینماگران بندر انزلی، اعضا و اساتید انجمن سینمای جوان شهرستان دغدغه‌ها و زمینه‌های همکاری دوجانبه را مورد اشاره قرار دادند.

گزارش:
ملیحه اسناوندی

بررسی مزیت‌ها و فرصت‌های تعاملی میان مناطق آزاد ماکو و چابهار:

کریدور چابهار-ماکو شاهراه مواصلاتی آسیا و اروپا

یکی از مهم‌ترین دارایی‌های هر کشوری، موقعیت استراتژیک آن کشور است که البته هر دولتی از این ثروت برخوردار نیست. این دارایی پرارزش برای دولت ایران که در موقعیت استراتژیک و ژئواکونومیک استثنایی واقع شده، چندین برابر است. البته که تحریم‌ها و بی‌ثباتی و ضعف کشور در مناسبات و ارتباطات بین‌المللی ضربه‌ای مهلک بر موقعیت استراتژیک ایران وارد کرد است؛ اما هنوز هم می‌توان با ارتباط صحیح میان مناطق آزاد کشور دست نسل‌های آینده را از ثروت‌های باارزش‌تر از نفت کوتاه نکرد.

مناطق آزاد کشورمان ناگزیر به ارتباط هستند و باید از ظرفیت‌های سرزمینی خود برای هم‌افزایی استفاده کنند. این مناطق هر کدام به نقطه‌ای از کریدورهای بین‌المللی متصل هستند، اما مهم‌ترین این نقاط، ماکو در شمال غرب و چابهار جنوب شرق و در پسکرانه اقیانوس هند و در کنار دریای عمان هستند که می‌توانند ظرفیت‌ها، منابع و مزیت‌های خاص خود را احصاء و شناسایی و مناطق آزاد ایران را به یکدیگر برای افزایش ظرفیت‌ها و توسعه فعالیت‌ها کمک کنند.

در این گزارش با معاونین اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان‌های مناطق آزاد چابهار و ماکو، فرزین حقدل و ابراهیم جلیلی به گفت‌وگو نشستیم تا مزیت‌ها و قابلیت‌های این دو منطقه را بیش از پیش بشناسیم و با چرایی شکل‌گیری ارتباط میان ماکو و چابهار آشنا شویم.

موقعیت‌های لجستیکی و ترانزیتی مناطق آزاد چابهار و ماکو

◆ حقدل: منطقه آزاد چابهار از مناطق آزاد اولیه‌ای بود که همزمان با کیش و قشم مطرح شد. در آن زمان برای توسعه اقتصادی قرار شد نقاطی را به عنوان منطقه آزاد طبق استانداردهای جهانی تاسیس کنند تا این مناطق بتوانند نقش ارتباطی بین اقتصاد داخلی و اقتصاد بین‌المللی به عنوان یک کریدور را بازی کنند و البته تجربیات مثبتی را که به صورت پایلوت در مناطق آزاد اجرایی می‌شود، بعد از آزمون و خطا و گرفتن جواب مناسب، به سرزمین اصلی انتقال دهند و به تبع آن در تمام کشور اجرایی کنند.

بی‌تردید ایران باید یک روزی عضو سازمان تجارت جهانی شود و شرایط پیوستن به تجارت جهانی این است که کشور باید از مولفه‌های گوناگون، استانداردهایی را کسب کند تا براساس آن بتواند عضو سازمان جهانی شود. اما خیلی از این موارد ممکن است اجرا شدنش در کشور باعث ایجاد مشکلاتی شود که البته با این الگوی منطقه آزاد تمامی این موارد ابتدائا باید آزمون و خطا و در صورت جواب مثبت به سرزمین اصلی انتقال داد. البته بگذریم که اکنون برعکس شده و قوانین سرزمین اصلی متاسفانه به مناطق آزاد تسری پیدا می‌کند؛ اما بنا بر این بوده که معیارهای اقتصاد آزاد را در مناطق آزاد بررسی و اجرایی کنند و بعضی از آنها که قابلیت اجرایی در سطح کشور دارد، به سرزمین اصلی تسری دهند و بعضی هم که امکانش نیست، صرفا در منطقه آزاد اجرایی شود.

نهایتا سال۶۹ شمسی که بحث منطقه آزاد داغ بود، قرار بر این شد منطقه آزاد کیش، قشم و چابهار هر کدام با ماموریت خاص و شرایط متفاوتی که داشتند، به عنوان سه سازمان مستقل تشکیل شوند تا سال۷۲ که قانون و مقررات مناطق آزاد هم به تصویب مجلس رسید و به عنوان یکی از قوانین مترقی که مجلس شورای اسلامی هم تصویب کرد، کمک شد که این مناطق آزاد استحکام بیشتری بگیرند.

در منطقه آزاد چابهار از همان ابتدا ماموریت اصلی‌ای که برایش دیده شد، بحث حمل و نقل و ترانزیت بود که بتواند به عنوان محور اصلی آن را به سرمنزل مقصود برساند.

برعکس همه مدل‌هایی که در دنیا اجرا شده که دولت زیرساخت‌های لازم را در یک منطقه فراهم می‌کند و بعد که زیرساخت‌ها کامل شد، از سرمایه‌گذاران برای اینکه بیایند در بستر ایجاد شده اقدام به سرمایه‌گذاری کنند دعوت به عمل می‌آید، غیر از کیش که زیرساخت‌های مناسبی را از قبل داشت، سایر مناطق آزاد به طور مشخص مناطق آزاد اولیه یعنی قشم و چابهار مناطق محرومی بودند که از کمترین امکانات هم بهره‌مند نبودند، اما به هر حال تبدیل به منطقه آزاد شدند و با تدبیری که آن زمان دیده بودند، توانستند زیرساخت‌های مناسبی در این مناطق به وجود بیاورند.

با توجه به اینکه چابهار مانند دو منطقه آزاد دیگر به صورت جزیره نبود، اما فنس‌کشی انجام و محدوده فنس گمرکی منطقه آزاد مشخص شد و براساس طرح‌های بالادستی اقدام به ایجاد انبارهای مختلف کرد تا سرمایه‌گذاران بتوانند در منطقه آزاد چابهار فعالیت‌های اقتصادی خود را انجام دهند.

ماموریت اصلی که برای منطقه آزاد چابهار دیده شد، توسعه ترانزیت شرق کشور، بحث حمل و نقل ترانزیت و حمل و نقل ترکیبی بوده است؛ بعد در کنار این ماموریت محور اصلی، بقیه معیارهای توسعه‌ای براساس همان محور اصلی باید شکل می‌گرفت. به هر حال هزینه حمل کالا در شرق کشور بالاتر از مناطق دیگر کشور است، به تبع آن هزینه تمام‌شده کالا و خدمات در شرق کشور بالاتر است. از آن طرف در شرق کشور استان‌های کم برخورداری وجود دارد مانند خراسان رضوی که از استان‌های بهره‌مندی نیستند، گل سرسبد آنها هم استان سیستان و بلوچستان است که از محرومیت زیادی رنج می‌برد، وسعت زیادی هم دارد و باید براساس این محور توسعه این استان به آن بهره‌برداری لازم برسد.

در شرق کشور، کشورهای همسایه‌ای مثل افغانستان، تاجیکستان، قرقیزستان و ازبکستان داریم که چون محصور در خشکی هستند و رسیدن کالا و خدمات به آنها از طریق دریا میسر نیست، هزینه‌ها برایشان بیشتر درمی‌آید؛ بنابراین چابهار یک نقش کلیدی دارد. در صورتی که حمل و نقل ترانزیت در چابهار با محوریت چابهار شکل درستی بگیرد، هم چابهار بسیار منتفع خواهد شد هم محدوده اراضی مکران که البته نظر مقام معظم رهبری هم توسعه سواحل مکران بوده است و این محور می‌تواند پیشرفت خوبی داشته باشد؛ همین طور این روند به صورت دومینووار کل استان سیستان و بلوچستان را می‌تواند از این موضوع منتفع کند و ثروت در منطقه و خراسان جنوبی و... پخش شود در کنار همه اینها کشورهای محصور در خشکی در شرق و شمال شرق کشورمان نیز می‌توانستند از این مسئله بهره‌مندی خوبی داشته باشند. اما متاسفانه به دلیل عدم ثبات مدیریت و تغییر و تحولات‌های پیاپی، مسیر پیشرفت در بعضی مقاطع زمانی متوقف و مسیر عوض شد و تا به ریل توسعه برگردد، مدت زمان زیادی فرصت‌سوزی داشتیم و همه اینها منجر به این شده که به امروزی برسیم که این دغدغه را داشته باشیم که چرا کارهایی که باید انجام می‌دادیم، نتوانستیم اجرایی کنیم.

◆ جلیلی: منطقه آزاد ماکو در شمال غرب کشور با مساحتی بالغ بر ۵۰۰هزار هکتار به عنوان هفتمین منطقه آزاد تجاری-صنعتی کشور، با برخورداری از ظرفیت‌های اقتصادی قابل توجه و امکانات زیربنایی مناسب و حاکمیت مجموعه‌ای از قوانین و مقررات ویژه حمایتی قرار دارد. موقعیت استثنایی این منطقه در حمل و نقل و ترانزیت به عنوان شاهراه ارتباطی ترانزیت کالاهای کشورهای آسیای میانه و اروپا از طریق مرز بازرگان (مهم‌ترین مرز زمینی ایران-ترکیه) به عنوان مهم‌ترین شاخص تجارت جهانی بر مزایای این منطقه افزوده است. منطقه آزاد ماکو، با فضایی جذاب، طبیعتی کم‌نظیر و پاک، جاذبه‌های گردشگری و آثار تاریخی منحصربه‌فرد، بهترین مکان برای سرمایه‌گذاری و تجارت و مناسب‌ترین مسیر در صنعت حمل و نقل و ترانزیت در منطقه می‌باشد.

این منطقه از شمال به جمهوری ترکیه و از شرق با مرز آبی ارس به جمهوری خودمختار نخجوان متصل است که این موقعیت، منطقه آزاد ماکو را به عنوان شاهراه ارتباطی ترانزیت کالاهای کشورهای آسیای میانه و خاورمیانه با اروپا مطرح نموده است. منطقه آزاد ماکو علاوه بر هم‌مرزی با ترکیه و نخجوان، با ارمنستان و منطقه قفقاز همجوار بوده و نقطه اتصال آسیا و اروپا می‌باشد.

با توجه به اهمیت مواصلاتی استراتژیک قفقاز برای ایران، عمده مبادلات تجاری بین ایران و روسیه و اروپا از این محور می‌باشد. کوتاه بودن فاصله منطقه آزاد ماکو از بنادر مرسین در دریای مدیترانه و ترابوزان در دریای سیاه (در مقایسه با سایر بخش‌های ایران)، امتیاز چشمگیری در دسترسی به بازارهای اروپا از راه زمین و دریا است که در مقایسه با بنادر جنوبی کشور در خلیج فارس، به دلیل مسافت و صرفه‌های اقتصادی ناشی از مقیاس جای تردیدی باقی نمی‌گذارد که این منطقه، اقتصادی‌ترین گذرگاه خشکی در رقابت با راه دریایی شرق و غرب است.

منطقه آزاد ماکو از لحاظ جغرافیایی نسبت به کریدورهای موجود در موقعیت مناسبی قرار گرفته است و با هماهنگی دیگر مناطق آزاد ازجمله چابهار و ایجاد زیرساخت ریلی و جاده‌ای مناسب، هر دو منطقه می‌توانند از ترانزیت کالا منتفع شوند. علاوه بر آن، ترانزیت ریلی بار از این کریدورها باعث افزایش بار ریلی در کشور و به تبع آن افزایش بهره‌وری خطوط راه‌آهن کشور خواهد شد. با اتصال بندر چابهار به شبکه ریلی کشور، این امکان فراهم خواهد شد که بین دو منطقه آزاد چابهار و ماکو یک کریدور ترانزیتی ایجاد نموده و با ایجاد هماهنگی‌های لازم و کاهش بروکراسی‌ها و رفع موانع، بتوان بار ترانزیتی بیشتری را از مرزهای منطقه آزاد ماکو عبور داد.

قرار گرفتن در یکی از شاهراه‌های تجارتی جهان، این فرصت را برای منطقه آزاد ماکو فراهم نموده است که بتواند در خطوط تجاری برخی از کشورها قرار گرفته و با فراهم نمودن شرایط برای استقرار بخشی از ارزش افزوده زنجیره‌های تامین این خطوط تجاری در منطقه، سودآوری را تضمین نماید.

با توجه به شرایط اقتصادی جدید که برای ایران و ترکیه پیش آمده است، ضروری است بیش از گذشته به گسترش ارتباطات و پیوندهای همکاری بین ایران و ترکیه توجه شود.

در شرایط جدید به نظر می‌رسد با توجه به محدودیت‌های حمل و نقل دریایی و بنادر کشور، این ترابری زمینی و به خصوص ترابری جاده‌ای خواهد بود که دوباره به عنوان نقطه امید و اتکای کشور در موضوع ترابری خارجی و داخلی گره‌گشای شرایط تحریم خواهد شد. در همین راستا، توجه به مرزهای زمینی کشور اهمیتی صدچندان دارد.

بحث ترانزیت در چابهار و ماکو

◆ حقدل: در دوره جدید با توجه به تدبیری که انجام شد و با مدنظر قرار دادن فرمایشات مقام معظم رهبری درخصوص توسعه سواحل مکران، اقدامات خوبی انجام شد تا بحث ترانزیتی چابهار یک نظم درستی بگیرد. در این راستا در بحث حمل و نقل ترکیبی بحث جاده را داریم و در بحث زمینی حمل و نقل جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی را داریم؛ متاسفانه منطقه آزاد چابهار تنها منطقه آزادی بود که مرز نداشت و جالب آن است که در این سال‌های اخیر اقدامی هم انجام نگرفته بود و یا اگر اقدامی هم انجام شده، پیگیری درستی روی آن انجام نشده بود. چابهاری که وجود داشت هیچ مرزی به خارج از کشور نداشت و براساس مولفه‌های مناطق آزاد، چنین چیزی امکان‌پذیر نیست!

با اقداماتی که در این زمینه انجام شد و پیگیری‌هایی که از طرف سازمان منطقه آزاد، دبیرخانه شورایعالی مناطق آزاد صورت گرفت، در نهایت لایحه دولت جمهوری اسلامی و مصوبه مجلس شورای اسلامی اواخر سال گذشته ابلاغ شد و به محدوده منطقه آزاد چابهار افزوده شد تا بتوانیم مرز زمینی ریمدان را داشته باشیم و در کنار آن هم بنادر شهید بهشتی و شهید کلانتری به محدوده منطقه آزاد اضافه شد. اقداماتی هم که در این ایام اخیر افتاده منجمله ساخت شهر فرودگاه در چابهار، مرز هوایی منطقه آزاد را هم محقق می‌کند. جمیع این جهات باعث می‌شود که بتوانیم برنامه‌ریزی درستی در حمل و نقل ترکیبی در حوزه دریایی، زمینی و هوایی داشته باشیم؛ ضمن اینکه همه اینها به ارتباطاتی که می‌خواهیم با کشورهای همسایه داشته باشیم، کمک می‌کند تا علاوه بر مبادلات کالا و خدمات، انتقال تکنولوژی هم از کشورهایی که صاحبان تکنولوژی هستند انجام دهیم تا طراز تجاری مثبتی در بحث صادرات و واردات کالاها با این کشورها داشته باشیم.

در این دولت هم با اقداماتی که انجام شد و توافق‌نامه‌های بین‌المللی که با کشور هندوستان بسته شد، یک ظرفیت خیلی خوبی شکل گرفت و چابهار به عنوان یک نقطه ارتباطی با کشور هند در نظر گرفته شد. هندی‌ها هم علاقه‌مندی زیادی بر این مسئله داشتند، هم به خاطر مسائل سیاسی و هم رقابت‌هایی که با کشورهای همسایه داشتند، مشتاق بودند که در چابهار سرمایه‌گذاری کنند.

لذا چابهار نقطه عطفی بود برای اینکه بحث اتصال کریدور شمال به جنوب یا نستراک را برای این منطقه به وجود بیاورد. الان ما اگر یک حساب سرانگشتی بخواهیم انجام دهیم، باید بگوییم که ما دو هزار خورده‌ای کیلومتر با تهران با جمعیت حدود ۱۴ و ۱۵میلیون نفر فاصله داریم؛ از این طرف هم با مرز ریمدان چیزی حدود ۵۰۰کیلومتر به شهر کراچی پاکستان، با بیست و چند میلیون نفر جمعیت فاصله داریم. یعنی ما برای هر کالا یا خدماتی بازار مصرف بیست و چهار میلیون نفری را در پنج یا شش ساعت مسیر زمینی چابهار تا کراچی داریم از آن طرف راه دریایی بسیار نزدیکی بین چابهار و بنادر هند وجود دارد که از کشور هندوستان در خیلی زمینه‌های مختلف به عنوان کشورهای مطرح برای انتقال تکنولوژی می‌توانیم استفاده کنیم. در زمینه‌های دارویی، صنایع سنگین و آی‌تی این یک ظرفیتی برای کشور ما است تا از دروازه چابهار این موارد را به کشور انتقال دهیم و از آن طرف هم صنایع، تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان کالا یا خدمات با یک فاصله نزدیکی می‌توانند از مسیرهای زمینی دریای و هوایی به کشور هندوستان و پاکستان متصل شوند.

اینها مواردی است که چابهار را می‌تواند به واسطه ارتباط با این کشورها توسعه دهد و حتی دیگر مناطق سیستان و بلوچستان و استان‌های شرقی و کشورهای همسایه‌مان می‌توانند پیشرفت قابل توجهی داشته باشند.

◆ جلیلی: منطقه آزاد ماکو به عنوان مسیر ترانزیتی کالاهای حمل شده بین کشورهای منطقه و همچنین هاب تجارت کشورهای اروپایی با شرق آسیا و کشورهای شمالی مثل روسیه، اوکراین، آذربایجان جنوبی مثل هند، پاکستان، عمان و شرقی مثل افغانستان، ترکمنستان، قزاقستان و غربی مثل ترکیه، بلغارستان و... می‌باشد. در حال حاضر میزان کالای عبوری از نقاط مرزی (بازرگان و پلدشت) منطقه آزاد ماکو قابل توجه بوده و با داشتن ظرفیت و پتانسیل مناسب قابلیت جذب و فرصت‌های جذب و استقرار قسمتی از زنجیره تامین صنایع با حجم تجارت قابل توجه بین کشورهای اروپا و آسیا را دارد.

با توجه به آمار، سالانه حجم بالایی از کالا از طریق نقاط مرزی واقع در منطقه آزاد ماکو در قالب صادرات، واردات و ترانزیت مبادله می‌شود. شهرستان ماکو و مرز بازرگان به عنوان دروازه تجاری- بازرگانی ایران به اروپا همواره از نقش و اهمیت فراوانی برخوردار بوده‌اند. گستردگی روابط تجاری ایران با ترکیه و اروپا و حجم بالای تبادل کالا با کشورهای این قاره سبب گردیده تا مرز بازرگان که در این منطقه واقع گردیده است، به عنوان فعال‌ترین و پرترددترین مرز زمینی ایران شناخته شود.

منطقه آزاد ماکو دارای مزیت‌های نسبی در زنجیره‌های ارزش لجستیک و حمل و نقل، کشاورزی صنعتی، تولید محصولات دامی، گردشگری، محصولات کشاورزی روستایی، دست‌بافته‌ها و صنایع خلاق است.

نگاهی به محورهای ارتباطی میان مناطق آزاد

◆ حقدل: روز اولی که برنامه‌ریزی و تصمیم گرفته شد که مناطق آزاد به این شکل در کشور تاسیس شود، برای هر کدام از مناطق آزاد رویکرد خاصی براساس مزایای آن منطقه آزاد در نظر گرفته شد. مثلا برای کیش بحث‌های ایجاد بیمه، بانک، بورس، توسعه گردشگری تاکید شد؛ یا قشم را با حوزه نفت، گاز، انرژی و بحث‌های زیست محیطی و گردشگری می‌شناختند و چابهار را با توسعه حمل و نقل لجستیک مدنظر قرار دادند. اینها هر کدام با توجه به رویکرد خودشان کارهای وسیعی می‌توانستند انجام دهند. بعد از آن ۴منطقه آزاد ثانویه را داشتیم که هر کدام از آنها نیز می‌توانستند کاری انجام دهند؛ اروند در جنوب به علاوه انزلی، ارس و ماکو در شمال و شمال غرب کشور شکل گرفت.

◆ جلیلی: مناطق آزاد ناگزیر به ارتباطات تعریف شده هستند و باید از ظرفیت‌های سرزمینی خود برای هم‌افزایی استفاده کنند. مناطق آزاد هر کدام به نقطه‌ای از کریدورهای بین‌المللی متصل هستند، اما مهم‌ترین این نقاط ماکو در شمال غرب و چابهار در پسکرانه اقیانوس هند هستند. از نقش منطقه آزاد اروند نیز نباید غافل شد. مناطقی چون انزلی، قشم و کیش هر کدام در کنار دریاها و دریاچه‌ها نقطه‌ای از اتصال‌های اصلی یا فرعی محورهای شمال-جنوب یا غرب-شرق هستند. بنابراین تعاملات و همکاری‌های مشترک بین مناطق آزاد می‌تواند تحولی در توسعه محورها و فعال‌سازی آنها داشته باشد و جریان تجاری قابل توجهی ایجاد کند.

مناطق آزاد و بخش قابل توجهی از مناطق ویژه اقتصادی کشور به علت مزیت‌های قانونی، موقعیت جغرافیایی، موقعیت اقتصادی-تجاری، جذابیت‌های سرمایه‌گذاری (قیمت مناسب زمین و معافیت‌های مالیاتی) که دارند و از همه مهم‌تر مدیریت و حاکمیت یکپارچه، می‌توانند نقش بسیار موثری در توسعه ابعاد و محورهای مختلف اقتصادی کشور ایفا کنند.

مناطق آزاد ایران نه تنها باید به نقش مفصل‌های اتصال مدهای مختلف حمل و نقل عمل می‌کنند، بلکه به عنوان حلقه‌های اتصال اقتصاد، تولید، تجارت و گردشگری ظاهر شوند. اهمیت این مناطق در شکل‌گیری و توسعه لجستیک، مهم‌ترین مسئله در میان صاحبان کالا و فعالان زنجیره تامین در حوزه لجستیک، کاهش هزینه‌های مترتب بر فعالیت‌های لجستیک و به تبع آن کاهش هزینه‌های زنجیره تامین است.

باید بین مناطق آزاد یک گام فراتر نهاده و به موضوع شکل‌دهی «کریدورهای آزاد حمل و نقل و ترانزیت» که در نخستین میز ملی لجستیک در منطقه آزاد ماکو ارائه گردید، معطوف شویم و دنبال راهکارهای قانونی برای آن باشیم. بدیهی است رویکرد اصلی در توسعه و پیشبرد توسعه لجستیک و زنجیره تامین بین مناطق باید بر پایه به کارگیری ظرفیت‌های دانشی و تجربی بین‌المللی، ملی و محلی می‌باشد.

به هر حال برای هر کدام از مناطق، نقش محوری تعریف شده است و امروز بیش از پیش این نیاز احساس می‌شود تا مناطق مکمل همدیگر شوند، چه در لجستیک و چه در زنجیره تامین و حتی در حوزه‌هایی مثل گردشگری و تعریف تورهای ترکیبی گردشگری؛ بنابراین بستگی به هدف، مناطق آزاد هشتگانه فعلی می‌توانند به طرق مختلف مکمل یکدیگر باشند و خیلی از تهدیدهای معطوف به کشور را خنثی و یا تحریم‌های موجود را کم‌اثر کنند، به شرط اینکه اولا جزیره‌ای عمل نکنند و در ارتباط و تعامل دائمی با هم باشند و همچنین نظام حاکم و دولت نیز با این هدف، نگاه ویژه‌ای به این مناطق داشته و فعالیت اقتصادی را در آنها آسان و فضای کسب و کار را تلطیف کند.

تجارب گذشته نشان می‌دهد یکی از حلقه‌های گمشده موفقیت مناطق آزاد، فقدان هماهنگی و تعامل مناسب و جدی بین سازمان‌های مناطق آزاد با یکدیگر و حتی با بخش خصوصی مستقر در آنهاست.

آنچه که بدیهی است، نقش‌آفرینی کسب و کارهای ایرانی در اقتصاد و تجارت سایر کشورها و زنجیره‌های تامین جهانی بسیار کاراتر و موثرتر از سیاست‌های خودکفایی و تبدیل کردن ایران به جزیره‌ای بی‌نیاز از تعاملات جهانی است. بنابراین چاره‌اندیشی و تدبیر برای فراهم کردن شرایط فعالیت و حضور بنگاه‌های توانمند بخش خصوصی در زنجیره‌های تامین جهانی با استفاده از ظرفیت و تعامل بین مناطق آزاد باعث خواهد شد تا جریان کالا و جریان پول به کشور حتی با برگشتن تحریم‌ها قطع نشود؛ چراکه تحریم‌ها غالبا بخش دولتی و حاکمیتی و نیز برخی کالاهای خاص را هدف قرار می‌دهد و مشمولیت عام ندارد.

به هر حال بین مناطق آزاد ایران (ماکو، ارس، انزلی، چابهار) و (ماکو، ارس، انزلی، اروند) و یا مناطق آزاد جنوب و جزیره‌ای کشور می‌توان محورهای حمل و نقل تعریف کرد، به طوری که در این محورها، پایانه‌های مبدا و مقصد با استفاده از ابزارهای نوین و فناور و برنامه‌های الکترونیکی و ماهواره‌ای محصور گردیده، مدیریت و کنترل شوند. این محورها خواهند توانست مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، بنادر و پایانه‌های گمرکی کشور را به هم متصل نمایند. شرکت‌های بین‌المللی در این محورها با جذب سرمایه‌گذاری در ایجاد زیرساخت‌ها و سخت‌افزار و نرم‌افزارهای حمل و نقلی در جهت ایجاد ارزش افزوده فعال گردند. البته در این محورها بهتر است در مقایسه با سایر مسیرهای موجود در کشور، مقررات سهل و آسان‌تری وجود داشته باشد.

در بخش اقتصادی انزلی و اروند یا ماکو با چابهار می‌توانند محورهای مشترک تعریف کنند و در بخش گردشگری مناطق آزاد نزدیک بهم می‌توانند از ظرفیت‌های مشترک هم استفاده کنند، مثل کیش و قشم یا ماکو و ارس؛ البته نباید از نقش همکاری با مناطق ویژه هم غافل شد، مناطق آزاد باید تلاش کنند ضمن بهره‌مندی از ظرفیت مناطق ویژه در جای جای کشور با همکاری نسبت به فعال‌سازی آنها نیز اقدام نمایند. مثل ارتباط بسیار جذاب سه‌جانبه بین ماکو، چابهار و مناطق ویژه استان خراسان که فرصت‌های بی‌نظیری می‌تواند برای توسعه ترانزیت و لجستیک ایران فراهم کنند.

ماکو و چابهار مکمل یکدیگر

◆ حقدل: مورد خاص ما منطقه آزاد ماکو است که یکی از مناطق بزرگ دنیاست، وسعت زیادی دارد و مستقیما بیزنس و همه مواردی را که روی بحث انتقال تکنولوژی، تبادلات مالی، کالا و خدمات در چابهار نقش مهمی در جنوب شرق کشور می‌تواند ایفا کند. ماکو همه این موارد را در شمال غرب کشور می‌تواند ایجاد کند، یعنی ما روی محور اصلی که از طولانی‌ترین محور از شمال غرب تا جنوب شرق است، این دو منطقه آزاد را داریم. منطقه آزاد ماکو ارتباطات بسیار خوبی می‌تواند با کشور ترکیه ایجاد کند، این کشور با اقداماتی که در سال‌های گذشته انجام داده، روابط خوبی را توانسته در حوزه‌های مختلف با کشورهای مختلف ایجاد کند و می‌تواند اسم کشور را به عنوان یکی از کشورهای مطرح در منطقه بر سر زبان‌ها بیاورد. از لحاظ تکنولوژیکی و در حوزه صنعت، تولید و خدمات، کشور ترکیه حرف برای گفتن دارد و دو سه برند از برندهای معتبر کشورهای اروپایی و آلمانی کل پلنت‌های کارخانه‌شان را به ترکیه منتقل کردند. روی بحث صنعت پوشاک، چرم، کیف و کفش، لوازم خانگی و صنایع مختلف دیگر و گردشگری که موتور محرک اصلی توسعه ترکیه بوده که اثرگذاری خوبی هم داشته، ضمن اینکه ما اکنون در زمانی هستیم که دیگر نیازی نیست مجددا چرخ را اختراع کنیم، می‌توانیم تجربیات موفق کشورهایی که خوب کار کردند را به کار بگیریم و صرفا تجربیات موفق را بومی‌سازی کنیم.

موقعیتی که منطقه آزاد ماکو در شمال غرب کشور برای ارتباط با کشور ترکیه دارد، می‌تواند کمک‌های زیادی هم برای خود ماکو و هم حوزه شمال غرب کشور و در نهایت تسری همه اینها به کشور ایران داشته باشد. لذا اگر بیاییم دو مزیتی که این دو منطقه در دو نقطه انتهایی کشور یعنی در شمال غرب و جنوب شرق دارند را ترکیب کنیم و در قالب تفاهم‌نامه یکسری اقدامات مشترک و هم‌راستا انجام شود که هم منطقه آزاد ماکو بتواند از ظرفیت‌های منطقه آزاد چابهار برای ارتباطات خوبشان با کشورهای این سمت استفاده کند و هم منطقه آزاد چابهار بتواند از امکانات و مزیت‌هایی که در ترکیه وجود دارد، استفاده کنند؛ قطعا هم‌افزایی این دو مورد، اول از همه برای دو منطقه آزاد می‌تواند مثمرثمر باشد و هم بعد از آن برای کل کشور می‌تواند مفید باشد. در این مورد تحقیقات وسیعی انجام شده شاید به صورت مستقل هر کدام از دو منطقه کارهایی انجام داده باشند، اما نتیجه اقدامات این دو منطقه آزاد با یک هم‌افزایی خوبی می‌تواند به کمک یکدیگر در بیاید.

◆ جلیلی: با توجه به موقعیت‌های جغرافیایی دو منطقه می‌توان موارد مشترک زیادی درخصوص ارتباطات اقتصادی دو منطقه عنوان کرد. یکی از مهم‌ترین موارد، نقاط اتصال دو منطقه می‌باشد. منطقه آزاد ماکو به دلیل همسایگی با ترکیه و نزدیکی به اروپا و حوزه قفقاز و منطقه آزاد چابهار به دلیل همسایگی با پاکستان و ارتباطات نزدیک با هند می‌توانند به عنوان نقاط اتصال کریدور اروپا-آسیا مثمرثمر واقع شوند.

اتصال این دو منطقه با توجه به مزایای قانونی و جغرافیایی می‌تواند دو بازار بزرگ را به یکدیگر متصل نموده و فعالان اقتصادی از این ارتباط بهره‌مند گردند. همچنین به دلیل امکان ارتباط منطقه آزاد ماکو با اتحادیه اوراسیا، منطقه آزاد چابهار می‌تواند سایر سرمایه‌گذاران و تجار شرق و جنوب آسیا را به این اتحادیه متصل نماید که با اجرایی شدن موارد مذکور می‌توان شاهد ایجاد شبکه‌ای بزرگ از ارتباطات اقتصادی بود و عملا چندجانبه‌گرایی اقتصادی آشکار خواهد شد و قدرت‌های اقتصادی نوظهوری را مجددا شاهد خواهیم بود.

این ارتباطات شامل کلیه حوزه‌های بازرگانی، کشاورزی، صنعتی و نیز مالی می‌گردد که هرگونه تبادل اطلاعات و اقدامات مشترک در این خصوص موجبات رونق اقتصادی هر دو منطقه و به تبع آن کشور را فراهم خواهد ساخت. از طرفی، اجرایی شدن سند همکاری ۲۵ساله ایران و چین نیز می‌تواند این ارتباطات را تقویت کند.

همچنین منطقه آزاد چابهار از نزدیک‌ترین نقاط به آب‌های آزاد جهان برای کشورهای آسیای مرکز و افغانستان است و از سوی دیگر نقطه‌ای استراتژیک برای ترانزیت کالا از آسیا به اروپا محسوب می‌شود. چابهار به عنوان یک کریدور مهم تجاری در مبادلات تجاری جهان و ایران نقش دارد و با تکمیل زنجیره بزرگ ارزش لجستیک، منافع اقتصادی و ارزش افزوده بسیاری را متوجه چابهار و کشور کرده و منافع کشورهایی چون هند و روسیه را به طور مستقیم درگیر و تحریم‌ها را کم‌اثر می‌کند.

با وجود تمام امکانات و فرصت‌های موجود بین چابهار و ماکو جهت تبدیل شدن به دو هاب لجستیکی قدرتمند، از این مواهب خدادادی، جغرافیای طبیعی و سابقه دیرین در امر لجستیک و بازرگانی، به نحو مناسب بهره‌برداری نشده است. ایران به لحاظ موقعیت ژئوپلیتیکی، موقعیت منحصربه‌فرد در منطقه (و حتی جهان) دارد و به طور بالقوه یک کشور تجاری-لجستیکی محسوب می‌شود، ولی به لحاظ عملکرد لجستیک وضعیت مناسبی ندارد، لیک امروز چابهار و ماکو بیش از هر زمان دیگری می‌توانند نقش‌آفرینی کرده و بهره‌های ارزشمندی برای صنعت لجستیک و اقتصاد کشور داشته باشند.

موقعیت استثنایی چابهار و ماکو جهت انتقال کالا

◆ حقدل: محور نستراک و یا شمال به جنوب به عنوان کریدورهای مطرح در همه آموزه‌ها و مطالعات جهانی مطرح بوده است. یکی از کم هزینه‌ترین کریدورها برای اینکه بتوانیم انتقال کالا از شبه قاره هند به اروپا و بالعکس انجام داد، همین محور نستراک است. با این ارتباطات مثبت و موافقت‌نامه‌هایی که بین این دو منطقه آزاد اجرایی شود، مسلما ما خواهیم توانست این محور نستراک یا کریدور شمال و جنوب را به صورت واقعی عملیاتی‌سازی کنیم. راه‌اندازی این کریدور علاوه بر منافعی که برای کشور ایران و دو منطقه آزاد به عنوان دو گیت ورودی خواهد داشت، مزایای بسیاری هم برای کشورهای اطراف خواهد داشت تا بتوانند از استفاده از این کریدور اقدام به نقل و انتقال کالا و خدمات داشته باشند و اینها در نهایت ایجاد ثروت برای کشور عزیزمان خواهد کرد.

میزان کالاهایی که تقریبا در طول سال از شبه قاره هند به سمت اروپا و بالعکس در حال نقل و انتقال است و همه اینها مجبورند قاره آفریقا را دور بزنند از طریق دریایی یا اینکه از طریق کانال سوئز با کشتی‌های سوئز ماکس است که عدد و رقم بالایی نشان می‌دهد؛ لذا در صورت ایجاد این کریدور همه این هزینه‌ها پایین می‌آید و کمک زیادی هم به دو منطقه خواهد کرد.

در منطقه آزاد ماکو و هم چابهار صنایع مختلفی در سایزهای مختلفی به وجود آمدند که مسلما نیازمندی زیادی هم به مجموعه‌های ماشین‌آلات و دستگاه‌های خطوط تولید و هم مواد اولیه دارند. زمانی که تولید انجام شده، صادرات این کالاهای تولیدی هم بازارهای خودشان را می‌طلبد؛ با اجرایی شدن این ارتباطات منطقه‌ای و مثبت بین این دو منطقه آزاد، هم امکان تهیه این ماشین‌آلات و دستگاه‌های خطوط تولید و هم مواد اولیه مصرفی در این صنایع و هم امکان ایجاد بازارهای جدید برای تولیدات کارخانه‌ها وجود خواهد داشت؛ به عنوان مثال کارخانه‌ای در منطقه آزاد چابهار همه این موارد را می‌تواند خیلی راحت از کشورهای شمال غرب ایران تهیه کند و بالعکس نمونه‌ها و مواردی که در ماکو هستند می‌توانند از کشور هند و کشورهایی که در جنوب شرق ایران هستند که البته ممکن است برخی از آنها کشور کوچکی مثل بنگلادش سریلانکا باشند، اما همین کشورها در یکسری از موارد خاص مثل چای و پوشاک و تولید پارچه‌های نخی حرفی برای گفتن دارند. لذا ارتباط دو منطقه آزاد چابهار و ماکو با هم می‌تواند باعث رونق اقتصادی آینده صنایع دو منطقه آزاد شود.

◆ جلیلی: لجستیک و زنجیره تامین را باید یکی از مزیت‌های اصلی و محوری منطقه آزاد ماکو دانست. منطقه آزاد ماکو می‌تواند به عنوان مسیر ترانزیتی کالاهای حمل شده بین کشورهای منطقه و همچنین هاب تجارت کشورهای اروپایی با شرق آسیا و کشورهای شمالی، جنوبی، شرقی و غربی قرار گیرد. منطقه آزاد ماکو با وسعت بیش از چهار هزار کیلومتر مربع، به عنوان وسیع‌ترین منطقه آزاد جهان شناخته می‌شود. این منطقه که مرز بازرگان (به عنوان قدیمی‌ترین و پرترددترین مرز زمینی ایران) و مرز پلدشت در آن واقع شده است؛ از موقعیتی استثنایی در حمل و نقل و ترانزیت کالا به واسطه اتصال به بازارهای اروپا و آسیای میانه برخوردار است.

واقع شدن در کریدور شرق به غرب و نزدیکی به بازار اروپا (شاهراه ارتباط ترانزیتی) و امکان دستیابی سریع، آسان و ارزان به بازارهای اروپا و آسیای میانه، واقع شدن در یکی از مسیرهای جاده ابریشم جدید OBOR، فراوانی مصالح ساختمانی، در دسترس بودن منابع انرژی و آب ارزان، وجود نیروی کار ماهر و ارزان، همسایگی با کشور ترکیه و جمهوری خودمختار نخجوان، معبر و مسیر گردشگران به مقصد کشور ترکیه و اروپا و بالعکس، وجود دشت‌ها و اراضی وسیع برای کاربری‌های صنعتی، کشاورزی، دامپروری، گردشگری، تجاری، خدماتی و... طبیعت بکر و جاذبه‌های گردشگری طبیعی و تاریخی ناب و کم‌نظیر و... از مزایای نسبی آن است.

در مورد ایجاد زیرساخت‌های لجستیکی هم کار زیادی در این منطقه انجام شده است. در حال حاضر شبکه جاده‌ای مناسب و تعریض شده استاندارد در منطقه آزاد ماکو وجود دارد. براساس تفاهم‌نامه اخیر صورت گرفته با شرکت راه‌آهن ج.ا.ا، شبکه ریلی سراسری کشور از منطقه آزاد ماکو به شبکه ریلی ترکیه متصل خواهد شد.

پایانه نوبت‌دهی هوشمند ناوگان تجاری در مرز بازرگان، با مساحت ۱۳هکتار به منظور تسهیل در امر نوبت‌دهی به کامیون‌ها ایجاد شده است که ظرفیت اسمی روزانه ۵۰۰کامیون و ظرفیت بالقوه ۱۰۰۰کامیون داشته و خدماتی اعم از اقامتگاه، تعمیرگاه، فروشگاه را ارائه می‌کند. تاکنون بیش از ۱۹۰هزار مترمربع انواع انبار در منطقه آزاد ماکو ایجاد شده است و پایانه صادراتی ۱۲هکتاری آن از استانداردهای بالایی برخوردار است.

با توجه به اینکه لجستیک و زنجیره تامین از محورها و مزیت‌های اصلی منطقه آزاد ماکو است، بنابراین برنامه سازمان منطقه آزاد ماکو شناسایی بازارهای هدف با رویکرد مدیریت زنجیره تامین است. لذا چندین گروه کالایی، عمده صادرات و واردات بین کشورهای مختلف که بخشی از مسیر حمل و نقل آنها در منطقه آزاد ماکو قرار دارد، باید بررسی گردد؛ به این ترتیب زنجیره تامین‌هایی که بخشی از بالادست یا پایین‌دست آنها را می‌توان در منطقه آزاد ماکو مستقر نمود، مشخص می‌شود. در حال حاضر عمده توجه ما به مقوله تجارت ایران با اوراسیا و کشورهای ارمنستان، آذربایجان، گرجستان و همچنین تجارت کشور ترکیه با کشورهای قطر، افغانستان، پاکستان، ترکمنستان، ازبکستان، تاجیکستان، قرقیزستان، قزاقستان، چین و هند تجارت هند با اوراسیا و کشورهای ارمنستان، آذربایجان، گرجستان تجارت قطر با اوراسیا و کشورهای ارمنستان، آذربایجان، گرجستان، تجارت چین با اوراسیا و کشورهای ارمنستان، آذربایجان، گرجستان است تا گروه‌های کالای مناسب شناسایی گردند.

همچنان که می‌دانیم کشور ترکیه برای تجارت با کشورهای آسیای میانه و خاور دور به ناچار باید از مرز بازرگان استفاده نماید. کشور ترکیه به دلیل واقع شدن در همسایگی منطقه آزاد ماکو و حجم بالای تجارت با کشورهای آسیایی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بنابراین نقش تجارت کشور ترکیه در توسعه منطقه آزاد ماکو، مبتنی بر صادرات و واردات بسیار پررنگ است.

در راستای اتصال آسیا به اروپا با محوریت چابهار و ماکو، می‌توان از ظرفیت توافق‌نامه ۳۲کشور آسیایی ازجمله ایران در پروژه توسعه زیربناهای حمل و نقل آسیا بهره برد. شبکه بزرگراهی آسیا معروف به بزرگراه کبیر آسیا، پروژه‌ای مشترک میان کشورهای آسیایی و اروپایی و کمیسیون اقتصادی و اجتماعی آسیا و اقیانوسیه سازمان ملل، برای بهبود شبکه بزرگراهی آسیا است. بیشترین سهم سرمایه‌گذاری، متعلق به کشورهای ژاپن، هندوستان و چین است؛ ترانزیت کالا از ایران مقوله‌ای است که برخی از کارشناسان درآمد حاصل از آن را با درآمد فروش نفت برابر و حتی بیشتر می‌دانند، به شرط آنکه زیرساخت‌های لازم در ایران به درستی شناسایی، ایجاد و مدیریت گردد.

مهم‌ترین ویژگی چابهار که آن را از نقاط دیگر ایران، منطقه و حتی دنیا متمایز کرده است، موقعیت جغرافیایی خاصی است که این بندر دارد. چابهار در کنار شاهراه انرژی و نزدیک‌ترین نقطه به مسیرهای بین‌المللی است و صاحبان کالا برای رسیدن به بازارهای مهمی مانند بازار بکر آسیای میانه و افغانستان، بازار بزرگ کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس، بازارهای ترکیه، عراق و ایران و از آن سو، بازار بزرگ هند و پاکستان، باید اغلب از مسیر چابهار-ماکو عبور کنند. این یک فرصت استثنایی و منحصربه‌فرد است که چابهار و ماکو را می‌تواند توسعه دهد؛ اما پیش شرط‌هایی دارد که مهم‌ترین آن، ایجاد هماهنگی موثر و مستمر بین دو منطقه است.

ظرفیت منحصربه‌فرد ماکو و چابهار در حوزه شیلات

◆ حقدل: چابهار یک رتبه بین‌المللی در اتحادیه تن ماهیان کشورهای اقیانوس هند دارد، به هر حال کشورهای مطرح و مهمی در حاشیه اقیانوس هند هستند و در اتحادیه تن ماهیان اقیانوس هند، چابهار رتبه دوم میزان صید و رتبه اول تعداد شناور صیادی را میان کشورها دارد. البته فروش آبزیان در این منطقه ترنول اقتصادی بسیار بالایی دارد؛ خیلی از کشورها مانند کشورهای شرق دور مانند کره و ژاپن متقاضیان عمده این محصولات دریایی هستند، از آن طرف ما در سمت ماکو می‌توانیم تولیدات ماهیان سردابی خوبی داشته باشیم. باید تاکید کنم که صنعت غذایی در منطقه شمال غرب کشور و کشور ترکیه صنعت پیشرفته‌ای است؛ لذا ارتباط دو منطقه آزاد ماکو و چابهار می‌تواند ظرفیت‌ها را هم‌افزایی کند.

همچنین در بحث صادرات آبزیان دریاهای گرم به سمت اروپا و ترکیه می‌توانیم نقش خوبی داشته باشیم و بالعکس انتقال تکنولوژی‌هایی که در صنعت غذا در ترکیه است، می‌تواند به فعالین اقتصادی که در این حوزه جنوب شرق کشور کار می‌کنند و باعث یک رونق بسیاری در صنعت غذایی به ویژه بحث شیلات و آبزیان باشد، کمک کند؛ اقدام خوبی که در حوزه پرورش میگوی فوق متراکم که آلودگی محیطی کمتر و میزان بهره‌وری بالاتری داشته باشد، بحث‌های پرورش ماهی در قفس و تن ماهیان است که بیزینس بزرگی در دنیا محسوب می‌شود. لذا در کنار تکنولوژی‌های تولید صنایع غذایی در ترکیه این دو منطقه آزاد می‌تواند در راستای انتقال تکنولوژی و توسعه فعالیت‌ها و بهره‌مندی بیشتر ساکنین دو منطقه کمک زیادی کنند.

در حوزه تولید محصولات کشاورزی، منطقه آذربایجان ایران هم منطقه‌ای بسیار غنی برای تولید و پردازش محصولات کشاورزی است و از سالیان گذشته تاکنون آن منطقه در این حوزه مطرح بوده است. از سوی دیگر در بخش پرورش میوه‌های گرمسیری و حاره‌ای، منطقه سیستان و بلوچستان حرفی برای گفتن دارد؛ به علاوه خرما که اینها بازار بسیار خوبی در کشورهای اطراف و ایران دارد و توسعه و برنامه‌ریزی برای بازاریابی جدید برای این موارد مسلما نقش بسیار خوبی می‌تواند داشته باشد.

◆ جلیلی: منطقه آزاد ماکو در زمینه شیلات هم حرفی برای گفتن دارد. رود ارس ظرفیت‌های ویژه‌ای در زمینه پرورش آبزیان، تولید و صید ماهیان گرمابی و شاه‌میگو به عنوان محصول منحصربه‌فرد این منطقه ایجاد کرده است. سالانه ۲۸۰تن شاه‌میگو از منطقه آزاد ماکو صادر می‌شود و طبق مطالعات انجام شده، در این منطقه امکان پرورش و صید سالانه ۱۵هزار تن انواع ماهی وجود دارد.

صید و تولید ماهی در این منطقه یک هفتم دریای خزر است. استان آذربایجان غربی نیز رتبه نخست را در بین استان‌های غیرساحلی کشور در صید آبزیان به خود اختصاص داده است. در این استان سالانه ۱۵هزار تن ماهی نیز تولید و روانه بازارهای مصرف داخل و خارج از کشور می‌شود. با توجه به وضعیت آبی منطقه آزاد ماکو، توسعه شیلات وآبزی‌پروری و سرمایه‌گذاری در آن اقتصادی است.

در منطقه آزاد ماکو چهار رودخانه اصلی جریان دارد که همگی جزء رودخانه‌های با آب شیرین و آب شور محسوب می‌شوند. وجود پتانسیل‌های آبزیان گوناگون در رودخانه‌های این منطقه موجب شده است تا کارگاه‌های مختلف انواع آبزیان خصوصا پرورش ماهی در منطقه فعال باشند. در حال حاضر کمیاب‌ترین ماهی‌ها در رودهای منطقه آزاد ماکو وجود دارد و پتانسیل بالای رودهای مزبور این امکان را می‌دهد که سرمایه‌گذاری و توسعه بهینه و گسترش امکانات موجود در زمینه صید آبزیان گوناگون و ایجاد اشتغال به عمل آید.

علاوه بر آن، در منطقه آزاد ماکو تالاب‌های بسیاری وجود دارد که در آینده با انجام مطالعات بر روی آنها می‌توان در امر آبزی‌پروری از آنها استفاده نمود. سالانه حدود ۶۰تن خرچنگ دراز (شاه‌میگو) از رودخانه ارس صید و به بازارهای جهانی صادر می‌شود و در حال حاضر صدور شاه‌میگو از رودخانه ارس سالانه درآمد ارزی قابل توجهی را عاید کشور می‌کند.

در مجموع می‌توان گفت طول رودخانه‌ها در منطقه آزاد ماکو موقعیت منحصربه‌فردی را در زمینه تولید انواع آبزیان برای صادرات داشته و سرمایه‌گذاری در جهت توسعه آبزی‌پروری در پشت سدهای منطقه و استخرهای آبیاری موجود منطقه به عنوان یک فرصت مهم جهت سرمایه‌گذاری است. بنابراین منطقه آزاد ماکو یکی از بهترین مناطق برای سرمایه‌گذاری در حوزه شیلات در مراکز و مناطق غیرساحلی است.

چابهار نیز با توجه به موقعیت مناسب و کیفیت بالای آبزیان دریایی، یکی از بهترین مناطق ایران برای سرمایه‌گذاری در حوزه شیلات است و چابهار با انتقال تجربیات خود می‌تواند سرمایه‌گذاری در شیلات را تسریع و بهره‌وری را افزایش دهد و به ایجاد صنایع فرآوری و وابسته به شیلات کمک نماید.

استفاده از ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد چابهار و ماکو با هدف تنوع‌بخشی در محصولات استحصالی، کمک بزرگی در راستای صادرات آبزیان خواهد کرد. همچنین به اشتراک‌گذاری و تجارب و برگزاری کلاس‌های آموزشی مشترک و پرورش ماهیان متفاوت در مناطق با هدف اصلاح‌نژاد و الگوی صید می‌تواند به افزایش درآمد اهالی و توسعه صنعتی و حفظ ذخایر کمک کند. ترانزیت هوایی به ماکو و از ماکو به کشورهای همجوار نیز می‌تواند به توسعه بازار شیلاتی چابهار کمک کند.

گردشگری و اقتصاد توریسم در ماکو و چابهار

◆ حقدل: یکی از جنبه‌های مهمی که در منطقه آزاد مطرح می‌شود علی‌رغم اینکه جزء ماموریت‌های اصلی مناطق آزاد نیست، حوزه گردشگری است. طبق تجربیات شخصی بنده، تعداد زیادی از فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در مناطق آزاد، گردشگران سابق این مناطق بودند؛ یعنی کسی که صرفا به برای یک گشت و گذار و تفریح وارد منطقه آزاد شده، از اقامت و گشت و گذار در آن منطقه راضی بوده و احساس خوشی از آن منطقه در ذهنش حک شده است، سپس به این فکر افتاده که در آنجا سرمایه‌گذاری انجام دهد. خیلی از فعالین اقتصادی امروز، روزی گردشگر آن منطقه بودند و این جنبه خیلی مثبتی است که ما باید روی حوزه گردشگری تمرکز زیادی انجام دهیم.

با توجه به اینکه در آینده خیلی نزدیک، گردشگری به عنوان اولین صنعت پولساز دنیا مطرح خواهد شد و با تمام شدن ویروس کرونا و رفتنش از زندگی مردم، گردشگری با ترنول اقتصادی و مشاغل زیادی که ایجاد می‌کند، می‌تواند موفقیت‌های قابل توجهی کسب کند؛ لذا گردشگری یکی از مواردی است که مناطق آزاد بر روی آن تاکید دارند.

ما یک کشور ۴فصل هستیم، زمانی که همه کشور حتی شمال کشور گرم است، اما چله تابستان و مردادماه فصل مرسوم (مونسون) چابهار است؛ چراکه از خیلی جاهای دیگر هوای متنوع‌تری دارد و زمانی که در چابهار می‌توان کنار دریا از هوای خوب و زیبایی‌های دریا لذت برد، همزمان می‌توان با یک پرواز یکی دو ساعته به منطقه آزاد ماکو رفت و اسکی کرد و مواردی شبیه این که کم نیست.

ایجاد تورهای ترکیبی گردشگری که بتواند همزمان و در یک مدت زمان کوتاه تجربه استفاده از دو تا آب و هوای متفاوت را بدهد، خیلی جذاب خواهد بود. شاید در کشورهای بزرگ دنیا این قضیه با پرواز دو، سه ساعتی انجام بگیرد، ولی ما در ایران با توجه به تنوع آب و هوایی که داریم همه اینها را در یک فاصله خیلی کمی داشته باشیم. برنامه‌ریزی و ایجاد تورهای مشترک گردشگری بین دو تا منطقه هم از لحاظ محیط زیست هم عناصر فرهنگی، اماکن، بحث فرهنگی مردم و پوشش آنها، صنایع دستی، موسیقی محلی و غذاهای بومی و سنتی با توجه به اینکه کاملا این دو منطقه از هم متفاوت و در عین حال غنی هستند، به شدت جذاب خواهد بود؛ چراکه تنوع به حدی زیادی است که هم برای گردشگران داخلی و خارجی بسیار جالب خواهد بود.

ارتباط بین این دو منطقه آزاد می‌تواند یک پکیج گردشگری بسیار جذابی میان دو منطقه ایجاد کند، چه مردم خود هر کدام از دو منطقه و چه کشورهای اطراف که به سمت مقابل می‌روند و چه پکیج‌های ترکیبی که ایجاد می‌کنیم که گردشگران خارجی در سفرشان همزمان این دو منطقه آزاد را ببینند و از تفاوت‌های اجتماعی و فرهنگی و... لذت ببرند. این هم یکی دیگر از زمینه‌هایی است که علاوه بر اینکه رونق زیادی که ایجاد می‌کند، مسلما ایجاد شغل‌های زیادی هم خواهد نمود.

یکی دیگر از زمینه‌های بسیار خوبی که در کنار همه موارد در حوزه گردشگری دیده می‌شود، «فم تور» است. بزرگان گردشگری یک منطقه را برای اینکه با جذابیت‌ها و امکانات گردشگری دیگر منطقه آشنا کنند، به یک فم تور دعوت می‌کنند تا همه موارد را نشان دهند. ما هم این فم تورها را در حوزه گردشگری تجاری باید به کار بگیریم. به هر حال تورهای سرمایه‌گذاری و کاری که می‌تواند انجام شود، آشنایی با صنایع مختلف یک منطقه، آشنایی با زمینه‌های کاری و سرمایه‌گذاری و زمینه‌های تجاری و صنعتی یک منطقه به عنوان یک پکیج گردشگری تخصصی می‌تواند مطرح شود.

باید تاکید کنیم که فعالین اقتصادی حوزه جنوب شرق کشور و کشورهایی که همسایه ما هستند، برایشان خیلی جذاب خواهد بود که ما یکسری تورهایی را اختصاصی طراحی کنیم تا با همه جذابیت‌ها و قابلیت‌های تجاری-صنعتی، سرمایه‌گذاری شمال غرب کشور و کشورهای همسایه ما در آن حوزه آشنا شوند و بالعکس‌اش هم می‌تواند چنین چیزی برای افرادی که در طرف مقابل هستند، پیاده شود و آنها هم برای دیدن جذابیت‌های چابهار و کشورهای همسایه‌مان به این حوزه وارد شوند.

این موضوعات می‌تواند کمک بسیاری به توسعه مبادلات تجاری، صنعتی، بازرگانی کند و سرمایه‌گذاری‌های بزرگی را شامل شود. ما در حوزه جنوب شرق کشورمان همسایه‌هایی داریم، مثل کشور عمان است که به شدت به سمت توسعه پیش می‌رود، ولی نزدیک‌ترین مرز دریایی ما با عمان هم از طریق چابهار است. از آن طرف در مرزهای دریایی نیز هندوستان را به صورت مستقیم داریم و در مرز زمینی هم پاکستان و افغانستان حضور دارند که هر کدام ظرفیت‌های صادراتی و وارداتی و مبادلاتی خوبی با کشور ما دارند که می‌توانند برای فعالین اقتصادی در شمال غرب کشور جذاب باشند.

از سوی دیگر هم در شمال غرب کشور، کشور آذربایجان و ترکیه و اقلیم کردستان عراق را داریم که هر کدام ظرفیت‌های خاص خودشان را دارند و اینها خیلی می‌توانند به بازرگانان و فعالین اقتصادی که در شرق و جنوب شرق کشور داریم، کمک کنند. لذا این ارتباط بین دو منطقه آزاد ماکو و چابهار می‌تواند این ارتباط نزدیک را کانالیزه کند.

اما خرید ارزان و کالای مسافری از دیگر جذابیت‌های منطقه آزاد است. باید بپذیریم که مسافرانی که به مناطق آزاد می‌آیند، به عنوان یکی از جذابیت‌های مناطق آزاد این موضوع را در نظر می‌گیرند. اما در سال‌های اخیر متاسفانه بازارهای مناطق آزاد که عمدتا روی لوازم آرایشی و بهداشتی لوازم خانگی کوچک و پوشاک است، تقریبا منوپل یکی دو کشور خاص شده و بخش عمده‌ای از آنها کالاهای بی‌کیفیت یا کم‌کیفیت هستند که در شان مردم ایران نیست. اگر بتوانیم هم کالاهای باکیفیت را از کشورهایی که با کیفیت بهتری تولید می‌کنند با هزینه تمام‌شده کمتر فراهم کنیم، مسلما الگوی بازارهای این دو منطقه آزاد را با مسیرهای دسترسی آسان‌تر تغییر خواهیم داد.

بنابراین ارتباط دو منطقه آزاد ماکو و چابهار می‌تواند نقطه عطفی باشد برای عوض کردن شکل بازارهای این دو منطقه آزاد و افزایش کیفیت کالاهایی که در این دو منطقه به عنوان کالای مسافری عرضه می‌شود، که هم‌اکنون بخش عمده مسافرین مناطق آزاد بحث خرید را به عنوان یکی از نقاط مثبت و جذابیت‌ها در نظر می‌گیرند.

در کنار همه این موارد، بحث‌های فرهنگی و اجتماعی یکی از نکات کلیدی است که می‌تواند در ارتباط میان دو منطقه، شهر یا کشور تاثیرگذار باشد. ما در شرق و جنوب شرق کشور فرهنگ‌های بسیار متفاوت و غنی داریم که مشتمل بر خیلی موضوعات ازجمله باورها، رفتارها، بحث‌های اجتماعی و فرهنگی، نوع پوشش و لباس، نوع خوراکی و بقیه موارد است؛ اینها از جذابیت‌هایی است که به توسعه گردشگری و ارتباطات تجاری کمک می‌کند.

این بستر فرهنگی بسیار غنی در کشورهای شرق و جنوب شرق ایران و از آن طرف هم در منطقه آزاد ماکو دقیقا در کشورهای ترک‌نشین شمال غرب ایران یا کردنشین می‌تواند منجر به ارتباط فرهنگی و تبادلات فرهنگی و دوستی و ارتباط نزدیک شود و این موضوع می‌تواند به توسعه اقتصادی کمک کند. واقعیت آن است که هر کدام از نزدیکی‌ها باعث مبادلات بیشتر می‌شود و در نهایت به همان ماموریت اصلی منطقه آزاد که توسعه اقتصادی است، کمک می‌نماید.

◆ جلیلی: می‌دانیم که گردشگری و اقتصاد توریسم، امروزه به یکی از اصلی‌ترین ارکان اقتصاد جهان تبدیل شده است؛ نقش مناطق آزاد در کمک به رشد و بالندگی اقتصادی کشور و تحقق اهداف اقتصاد جهاد اقتصادی، موضوعی غیرقابل انکار است. توسعه فعالیت‌های گردشگری در مناطق آزاد، یکی از راهبردهای مهم جهت تحقق اهداف توسعه‌ای تلقی می‌گردد. منطقه ماکو با توجه به موقعیت استراتژیک و با دارا بودن پتانسیل‌های بالقوه و بالفعل، استعدادهای آشکار و نهانی را در جذب گردشگر و توسعه گردشگری و تبدیل به یک قطب اقتصادی را دارا می‌باشد.

در نگاه اول گردشگری یک فعالیت فرهنگی است که سر و کار آن با تمدن‌ها، آثار باستانی و مناظر طبیعی است. اما در عین حال یک فعالیت خدماتی نیز است. بنابراین توسعه گردشگری به عنوان مجموعه فعالیت‌های اقتصادی، تاثیر بسزایی در تقویت بنیان‌های اقتصادی مناطق آزاد دارد. گردشگری با ویژگی‌های خاص خود، می‌تواند به عنوان یکی از اصلی‌ترین گزینه‌های مناطق آزاد در جهت ایجاد اشتغال، کسب درآمد ارزی و توسعه منطقه‌ای باشد.

در راستای اجرای برنامه‌های فوق‌الذکر، استراتژی توسعه گردشگری در مناطق آزاد ماکو و چابهار باید به شکل زیر تعریف گردد:

گسترش و توسعه گردشگری دریایی، طبیعی، علمی و فرهنگی، خانوادگی و بوم‌گرا، از طریق ایجاد بسترهای لازم برای طرح‌های گردشگری مناسب، بهسازی و سالم‌سازی محیط و توسعه امکانات و زیرساخت‌ها در مناطق آزاد مذکور و همچنین برنامه‌ریزی به منظور جذب و افزایش گردشگران علمی و فرهنگی از کشورهای توسعه یافته و همجوار، گردشگران خانوادگی، ایرانیان مقیم سایر کشورها و توسعه گردشگری داخلی در مناطق آزاد چابهار و ماکو.

منطقه آزاد ماکو با داشتن جاذبه‌های طبیعی و تاریخی خاص و کم‌نظیر و گاه بی‌بدیل فراوان و بکر، معبر گردشگران کشورهای همسایه ازجمله ترکیه و آذربایجان و همچنین کشورهای همجوار و اروپاست. در چابهار نیز اتباع کشورهای هند و آسیای دور حضور دارند. همچنین جمعیت زیاد شمال غرب کشور علاقه‌مند به گردش در چابهار و دیدن جاذبه‌های آن منطقه هستند و طبیعتا مردم خونگرم خوزستان و خراسان و کرمان نیز علاقه‌مند به سیاحت در شمال غرب کشور هستند.

تعریف تورهای ترکیبی گردشگری و ایجاد امکان معرفی ظرفیت‌ها و جاذبه‌های گردشگری طرفین در هر منطقه و برقراری پرواز و استفاده از ظرفیت هوایی فرودگاه ماکو، به توسعه گردشگری داخلی و خارجی دو منطقه کمک شایانی خواهد کرد. همچنین برگزاری تورهای اینفو و تجاری بین فعالین اقتصادی برای توسعه مبادلات تجاری و بهره‌مندی حداکثری از ظرفیت‌های دو منطقه بسیار اثرگذار خواهد بود. گردشگری خانوادگی در دو منطقه باعث ایجاد حرکت در مسائل اقتصادی و فرهنگی بین دو منطقه و تقویت حس همدلی خواهد شد. برگزاری رویدادهای فرهنگی در دو منطقه مثل شب چابهار در ماکو، باعث رونق گردشگری ماکو و شناسایی فرهنگ مردم عزیز آن خطه به دیگر هموطنان خواهد شد. برگزاری آیین‌ها و مناسبات‌ها و حتی نمایشگاه‌های فرهنگی و تجاری، ضمن ایجاد رونق اقتصادی، به تقویت و توسعه فرهنگ ازجمله فرهنگ صلح‌طلبی و سرمایه‌پذیری کمک خواهد کرد.

اهمیت بحث کشاورزی در ارتباط میان ماکو و چابهار

◆ حقدل: یکی دیگر از زمینه‌های همکاری بین این دو منطقه می‌تواند بحث تولید، فرآوری، پردازش، بازاریابی و توسعه بازار باشد. بسیاری از محصولات کشاورزی در چابهار تولید نمی‌شود؛ چراکه هزینه‌هایش در این منطقه خیلی زیاد است؛ اما از راه‌های مختلف کشور وارد چابهار می‌شود. به تبع آن دسترسی به میوه‌های گرمسیری و حاره‌ای در شمال غرب کشور سخت‌تر است، لذا در صورت همکاری دو منطقه آزاد، هم توسعه بازار را خواهیم داشت، هم کشاورزان و باغبانان با استفاده از انتقال تکنولوژی می‌توانند بهره‌وری بیشتری در بحث پردازش، نحوه نگهداری، ماندگاری و در نهایت بازاریابی جدید داشته باشند. لذا از بازاریابی داخلی و خارجی منتفع و درآمدزایی خوبی هم حاصل می‌شود.

◆ جلیلی: بخش کشاورزی نقش مهمی در صادرات غیرنفتی و غیرمعدنی (نفت، مشتقات نفتی و محصولات معدنی خام) کشور دارد. صادرات محصولات نفتی و معدنی در حقیقت نوعی فروش سرمایه است و به همین دلیل باید صادرات آن به صورت هدفمند انجام شود. یکی از راه‌های دستیابی به ارز موردنیاز، میزان فروش این سرمایه‌ها تعیین شود، نه منطق اقتصادی دارد و نه منطق توسعه‌ای. به همین دلیل هر بخشی از تولید کشور که بتواند نیازهای ارزی را تامین کند، یکی از اهداف مهم سرمایه‌گذاری خواهد بود.

در شرایط تحریم که سرمایه‌گذاران خارجی خیلی از سرمایه‌گذاری در ایران استقبال نمی‌کنند و ورود ماشین‌آلات و تکنولوژی خارجی با مشکلات و محدودیت‌هایی مواجه است، توجه به بخش کشاورزی و جذب سرمایه‌گذاری در آن اهمیت خاصی پیدا می‌کند. تولید محصولات کشاورزی در منطقه آزاد ماکو با توجه به اینکه دارای پهنه وسیعی از اراضی زراعی و باغی و نیز اراضی ملی مستعد و آب فراوان جهت فعالیت‌های تولیدی کشاورزی می‌باشد، ظرفیت و پتانسیل بالقوه‌ای برای سرمایه‌گذاری در زمینه کسب و کارهای کشاورزی را دارد. گستره و تنوع محصولاتی که در منطقه آزاد ماکو قابل کشت و تولید است، حوزه عمل سرمایه‌گذاران این حوزه را گسترش می‌دهد؛ در صورتی که بازاریابی صحیحی داشته باشد و استانداردهای جهانی در تولید و بسته‌بندی آنها رعایت شود، می‌تواند منبع ارزی خوبی برای منطقه و کشور باشد. اهمیت این منطقه در این زمینه وقتی مشخص می‌شود که بدانیم به غیر از ظرفیت‌های خود منطقه، در سال۹۹ بالغ بر حدود ۵۰۰هزار تن انواع محصولات کشاورزی از مرز بازرگان صادرات، واردات و ترانزیت شده است.

سرمایه‌گذاری‌های بزرگ کشت و صنعت‌ها، احداث دامداری‌های بسیار بزرگ و ایجاد زنجیره‌های گوشت قرمز و لبنیات اتفاقات خوبی است که در منطقه آزاد ماکو در حال رخ دادن است. بنابراین وصل کردن چابهار به این منطقه با زنجیره سرد می‌تواند تازه‌خوری را تقویت نموده و به صادرات محصولات تولیدی کشاورزی و دامی کمک شایانی نماید.

برگزاری نمایشگاه‌های صنایع دستی، فرهنگ بومی و محصولات کشاورزی و دامداری در دو منطقه نیز به توسعه سرمایه‌گذاری و ایجاد بازارهای جدید داخلی و خارجی کمک می‌کند. همچنین ترویج و تکثیر پرورش گوسفند نژاد ماکوئی در چابهار که جزء نژادهای مهم کشور بوده و براساس دسته‌بندی انجام شده جزء نژاد پشم سفید و متوسط وزن بشمار می‌رود که نسبت به شرایط آب و هوای سرد کوهستانی و همچنین کمبود علوفه مقاوم است و پشم آن در صنایع فرش و قالی قابلیت بالایی را در رنگ‌پذیری داشته و مورد علاقه صنایع فرش است.

کمک به بازاریابی بین‌المللی با معادن غنی

◆ حقدل: در حوزه معادن، سیستان بلوچستان یکی از مناطق بسیار غنی در حوزه معدنی است، اقدامات خوبی هم انجام شد؛ از آن طرف آذربایجان هم با توجه به تنوع معادنی که وجود دارد و محصولات معدنی که تولید می‌شود، مطابق همه موارد قبلی در این حوزه هم می‌توان با ارتباط نزدیک بین دو منطقه آزاد چابهار و ماکو اقداماتی انجام داد. به هر حال هر کدام از این مناطق، تولیدکننده یکسری از محصولات و مواد معدنی هستند و مصرف‌کننده یکسری محصولاتی که ممکن است در منطقه خودشان وجود نداشته باشد؛ طبیعتا این ارتباط می‌توان تبادلات محصولات معدنی را بین دو منطقه به خوبی انجام داد.

در کنار همه اینها، با انتقال تکنولوژی از کشورهای اطراف و همسایه هر کدام از این دو منطقه می‌توان روش‌های اجرایی استخراج و بهره‌برداری فرآوری و در نهایت محصول نهایی آن معدن را ارتقاء داد و با توجه به ارتقایی که پیدا می‌کند، بازاریابی بین‌المللی بهتری هم انجام شود و بازارهای جدیدی برای هر کدام از مناطق در منطقه مقابل آن به وجود آورد.

◆ جلیلی: منطقه آزاد ماکو تقریبا تنها منطقه‌ای است که معادن مختلف فلزی و غیرفلزی دارد و از این منظر غنی بوده و فعالیت‌های معدنی گسترش چشمگیری دارند. سرمایه‌گذاران دو منطقه می‌توانند درخصوص فرآوری مواد معدنی و ایجاد صنایع معدنی با هم سرمایه‌گذاری‌های مشترک داشته باشند و همچنین فعالین اقتصادی چابهار و همچنین پیمانکاران و کارفرمایان پروژه‌های عمرانی می‌توانند با شناخت مواد و صنایع معدنی ماکو، برخی از نیازهای خود را از این منطقه تامین کنند و همچنین صادرات مواد معدنی از چابهار به آسیا تسهیل گردد تا معدنکاران ماکو با داشتن امتیازی خاص از طریق چابهار بتوانند به صادرات اقدام نمایند.

کمک به تامین مواد اولیه واحدهای تولیدی دو منطقه در سال جهش تولید و کمک به بازاریابی و صادرات محصولات آنها می‌تواند از اهداف همکاری دو منطقه باشد. حضور سرمایه‌گذاران چینی و هندی در منطقه آزاد ماکو و سرمایه‌گذاران ترک در چابهار نمایانگر اهمیت دو منطقه در جهت جذب سرمایه‌گذاران آسیایی و اروپایی می‌باشد. ماکو می‌تواند نقش موثری در معرفی ظرفیت‌های سواحل مکران چابهار به سرمایه‌گذاران ترک داشته باشد و چابهار نیز می‌تواند اهمیت ماکو را در تولید و حفظ نقش رقابتی حفظ بازارهای چین و هند برای کشورهای همجوار در مقابل ترکیه به اتباع چین و هند تشریح نماید.

رقابت صحیح میان مناطق آزاد کشور

◆ حقدل: مسلما در صورتی که یک تفاهم جامع و مطالعه شده میان دو منطقه آزاد ماکو و چابهار که روی قطر کشور قرار گرفتند، انجام شود، هم به توسعه این دو منطقه کمک می‌شود و هم به توسعه کشور کمک می‌کند. امیدوارم که مناطق آزاد ایران به جای رقابت‌های بی‌دلیل، با همکاری یکدیگر و استفاده از مزایای خاص خودشان بتوانند به منطقه آزاد دیگر کمک کنند و در نهایت رقابت واقعی میان مناطق آزاد ما با مناطق آزاد دیگر کشورها داشته باشیم؛ نه اینکه با تضعیف منطقه آزاد داخلی راه برای توسعه فعالیت‌های مناطق آزاد کشورهای خارجی باز شود.

اینکه ما ظرفیت‌ها، منابع و مزیت‌های خاص مناطق آزاد ایران را احصاء و شناسایی کنیم و مناطق آزاد ایران را به یکدیگر برای افزایش ظرفیت‌ها و توسعه فعالیت‌ها کمک کنند، مسلما این زنجیره می‌تواند قدرت بسیار مستحکمی برای رقابت اصولی با مناطق آزاد کشورهای اطراف که متاسفانه خیلی از فرصت‌های ما را می‌گیرند، باشد.

◆ جلیلی: با وجود تمام امکانات و فرصت‌های موجود در دو منطقه آزاد ماکو و چابهار، متاسفانه تاکنون نتوانسته‌ایم از این موهبت‌های الهی و سابقه دیرین در امر لجستیک و بازرگانی به نحو مناسبی بهره ببریم.

مهم‌ترین پیش‌نیازهای ایجاد مناطق همکار با هم، وجود زیرساخت‌های فیزیکی و غیرفیزیکی و تعامل صحیح سازمان‌های مناطق آزاد است. زیرساخت‌های سخت‌افزاری در دو منطقه به طور نسبی و قابل قبولی فراهم است اما باید تعاملات سازنده بین سازمان‌های مناطق و ارگان‌های مرتبط کار کرد.

پیشنهاد می‌کنیم کمیته یا کارگروهی با حضور صاحب نظران دو منطقه تشکیل گردد که این کمیته یا کارگروه به طور پیوسته و مرتب موارد همکاری و تعامل را احصاء نموده و فرصت آفرینی کند و با اخذ مساعدت‌های لازم از ارگان‌ها و نهادهای مرتبط، بسته‌های همکاری و هم‌افزایی را تهیه و در اختیار سازمان‌های مناطق و بخش خصوصی قرار دهند و راهکارهای لازم جهت تقویت محورهای ارتباطی و رفع موانع موجود را پیشنهاد دهند. تا ان‌شالله ضمن تمرین هم‌افزایی بین ظرفیت‌های منطقه به جای رقابت منفی، الگویی برای ارتباطات سازنده بین دیگر مناطق فراهم آید.

گزارش | دکتر عبدالرسول خلیلی-کارشناس مناطق آزاد

ضرورت توجه به مدیریت فناوری و تکنولوژی در پیشرفت مناطق آزاد:

توسعه درون‌زا و راهبردی تحقیق و توسعه در مناطق آزاد

چندی پیش دکتر مرتضی بانک مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورایعالی مناطق آزاد و ویژع اقتصادی به توسعه درون‌زا در مناطق آزاد اشاره کرده و یادآور شدند: «آنچه امروز در مناطق می‌بینید ماحصل توسعه درون‌زاست و آنچه باید مناطق محقق می‌کردند، تلاش همزمان برای توسعه، محرومیت‌زدایی و پایه‌ریزی تجارت آزاد بوده است».

این مسئله به ویژه اهمیت توسعه درون‌زا در مناطق آزاد را با توجه به همه شرایطی که متوجه مناطق آزاد کشور شده است، نشان می‌دهد، هر چند تقویت این راهبرد مستلزم توجه بیشتر به تقویت حوزه تحقیق و توسعه در سازمان‌های مناطق بوده که از انواع مدیریت فناوری به شمار می‌رود و فقدانش به منزله استفاده از نیروهای کارآمد در حال حاضر کاملا حس می‌شود. توجه بیش از پیش به توسعه درون‌زا و تاکید بر تحقیق و توسعه البته مسئولیت انتخاب پروژه‌های تحقیقاتی مناسب، تخصیص منابع لازم و هدایت و کنترل پروژه‌ها را در مناطق آزاد بسیار مهم جلوه داده و به منزله دشوارترین وظایف مدیران فناوری پیشرفته و جذب سرمایه‌گذاری مناطق است که باید متناسب با استراتژی اقتصادی روز با استفاده از نیروهای توانمند در مناطق انجام شود.

انتخاب مناسب‌ترین پروژه‌های تحقیقاتی برای سرمایه‌گذاری همیشه به عنوان یک پرسش اساسی برای تحول سازمان‌های مناطق در سطح کلان محسوب می‌شود. بنگاه‌های اقتصادی در مناطق اعم از سازمان‌ها و بخش خصوصی معمولا باید از طریق مراکز تحقیقاتی خود امکان آن را پیدا کنند تا در هر پروژه خوش‌آتیه‌ای سرمایه‌گذاری کنند، هر چند این بنگاه‌ها همواره با این سوال روبه‌رو هستند که چه بخشی از منابع خود را به تحقیقات بنیادی و چه بخشی از آن را به تحقیقات کاربردی یا توسعه‌ای و موردی اختصاص دهند؟

پاسخ به این پرسش همواره یکی از مسائل اساسی مدیریت فناوری در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور است. اگرچه شرایط حاکم بر سازمان‌های مناطق متفاوت است و با گذشت زمان تغییر می‌کند، اما مسئله اساسی، حفظ رابطه میان تحقیق و توسعه، تولید و استراتژی جامع بنگاه‌های اقتصادی از جمله بخش‌های خصوصی در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی است.

تحولات سریع تجاری، تکنولوژی و فرهنگی دهه‌های اخیر و ظهور سازمان‌های بزرگ و پیشرو در بسیاری از حوزه‌های صنعتی باعث شده تا مقوله مدیریت فناوری پیشرفته اهمیتی بیش از پیش پیدا کند. از این‌رو می‌توان آن را به منزله طرح‌ریزی، کنترل و ارزیابی روندهای کسب، ایجاد و توسعه تکنولوژی در سازمان‌های مناطق آزاد و ویژه تعریف کرد.

نقش بسزای مدیریت فناوری در سازمان‌های مناطق آزاد

مدیریت فناوری با هدف یکسو کردن تمام فعالیت‌ها و عملکردهای تکنولوژیک سازمان‌ها باید بتوانند در مسیر دستیابی به اهداف و ماموریت‌های توسعه‌ای مورد نظر قرار گیرند. برای درک مفهوم نوین مدیریت راهبردی فناوری علاوه بر مدیریت تحقیق و توسعه، باید به مدیریت نوآوری که با خلق یک ایده جدید آغاز می‌شود و تا عرصه محصول یا خدمات نوین به بازار ادامه می‌یابد، توجه کرد. مدیران نوآوری وظایف و مسئولیت‌های گوناگونی دارند. آنها باید اطمینان پیدا کنند که:

۱) فرآیند مناسبی برای گزینش ایده‌های نو و کارآمد در سطح سازمان در جریان است.

۲) فرآیند توسعه ایده‌های برگزیده به درستی پیش می‌رود.

۳) همچنین تمهیدات لازم را برای ساخت و عرضه محصولات یا خدمات جدید به خوبی مهیا شده، ببینند.

مدیران نوآوری می‌توانند محصولات جدید را در مراحل ابتدایی تولید حمایت کرده و بخش بازاریابی را با اطلاعات لازم پشتیبانی کنند. واحدهای بازاریابی نیز باید بازخوردها و پیشنهادهای برگرفته از بازار را فراهم کنند.

برنامه‌ریزی‌های فناوری نیز هم برای دستیابی به طیف تکنولوژی‌های تولید و محصولات آتی بنگاه اقتصادی رابطه نزدیکی با استراتژی تکنولوژی دارد. برنامه‌ریزی تکنولوژی متضمن راه‌اندازی افق اقیانوس آبی تکنولوژی‌های جدید و مشاهده دقیق توانمندی بازار است.

از مهم‌ترین ابزارهای برنامه‌ریزی تکنولوژی، ارزیابی تکنولوژی است که با توجه به بازده مالی، تاثیر تکنولوژی بر نیروی کار و سودمندی اجتماعی تکنولوژی صورت می‌گیرد. «پیتر دراکر» برنامه‌ریزی راهبردی را فرآیند مداوم تصمیم‌گیری کارآفرینانه و خطرپذیرانه‌ای می‌داند که به صورت سیستماتیک و با بیشترین آگاهی نسبت به آینده آنها انجام می‌شود و تلاش‌های لازم برای این تصمیم‌ها را به طور منظم، سازماندهی کرده و به مقایسه نتایج اندازه‌گیری شده با انتظارات (از طریق بازخوردهای منظم و سازمان یافته) می‌پردازد. دراکر همچنین بر دانستن اینکه کسب و کار چه بوده است، چه خواهد شد و چه باید باشد، تاکید می‌کند. برنامه‌ریزی راهبردی تکنولوژی به معنای برنامه‌ریزی برای توسعه یا کسب تکنولوژی‌های تولید یا انواع تکنولوژی‌های محصول است که ویژگی‌های تکنولوژیک آنها متناسب بوده و با استراتژی کلان سازمان همخوانی داشته باشد. به این ترتیب، مدیریت استراتژیک تکنولوژی به معنای تدوین و اجرای برنامه‌های تکنولوژیک بلندمدت است. باید توجه داشت که اداره خط تولید یا نگهداری روزمره که در چهارچوب وظایف مدیران اجرایی تکنولوژی است، در چارچوب مدیریت استراتژیک قرار نمی‌گیرد.

مدیریت استراتژیک تکنولوژی تولید و محصول

باید گفت که مدیریت استراتژیک تکنولوژی تولید و محصول دو مقوله مجزا هستند. برنامه‌ریزی محصول فقط تا حدی به مقوله تکنولوژی مربوط می‌شود و بسیاری از جنبه‌های آن با مسائل طراحی، بازاریابی، ظرفیت تولید، رقابت و سیاست محصول در ارتباط است.

از دید برخی صاحب‌نظران، مهم‌ترین تکنولوژی راهبردی، تکنولوژی تولید است که مولفه مهمی در استراتژی کسب و کار به شمار می‌آید. از آنجایی که تکنولوژی‌های محصول و تولید به شدت با یکدیگر مرتبط هستند، مدیران استراتژیک تکنولوژی، ویژگی‌های محصولات آینده را برنامه‌ریزی و پیاده می‌کنند و همین کار را در مورد تکنولوژی‌های لازم برای ساخت این محصولات نیز انجام می‌دهند.

بسیاری از اقدام‌های استراتژیک، همچون تملک شرکت‌های دیگر برای دستیابی به این تکنولوژی‌ها و به عبارت دیگر به منظور پیاده‌سازی راهبردی تکنولوژی سازمان یا بنگاه انجام می‌شوند. از زیرمجموعه‌های مدیریت تکنولوژی می‌توان به سه مسئله توجه کرد:

۱)زیرسیستم تبدیل‌های هسته: این زیرسیستم شامل مدیریت شایستگی‌های اصلی در زنجیره تبدیل‌های محوری یک سیستم تکنولوژی است. در یک بنگاه تکنولوژی محور فرآیند تبدیل عبارت است از: فرآیندی که دارایی‌های فکری اختصاصی را به عملیات تولید محصول جدید و مورد اعتماد مشتری تبدیل می‌کند. شایستگی‌های مورد نظر عبارتند از:

- مدیریت عملیات تولید و اتوماسیون مهندسی
- مدیریت دانش فنی و دارایی‌های فکری اختصاصی
- مدیریت توسعه محصول، جلب اعتماد مشتری و نفوذ در بازار

۲) زیرسیستم پشتیبانی با منابع: این زیرسیستم با مدیریت سه منبع کلیدی که لازمه پیشبرد مدیریت تکنولوژی‌اند، سر و کار دارد. شایستگی‌های مرتبط با این منابع عبارتند از:

- مدیریت کیفیت محصولات و خدمات و همچنین پایداری تولید
- مدیریت پردازش اطلاعات و ارتباطات مرتبط با تکنولوژی
- مدیریت کارکنان که تیم‌سازی، فرهنگ تغییر و نوآوری را شامل می‌شود.

۳) زیرسیستم یکپارچه‌سازی و آینده‌نگری: کار این زیرسیستم، یکپارچه‌سازی شایستگی‌های تبدیل‌های محوری با شایستگی‌های پشتیبانی با منابع است. این زیرسیستم خود شامل دو شایستگی است:

- مدیریت پروژه و یکپارچه‌سازی وظایف بین رشته‌ای
- مدیریت پشتیبانی و آینده‌نگری برای سود

مدیریت تکنولوژی با توجه به گستردگی آن از پرورش ایده و ایجاد یا کسب تکنولوژی شروع می‌شود و تا مباحث بازار و حتی پیش‌بینی آینده ادامه می‌یابد. در کشورهای توسعه یافته نیز مباحث خاص مدیریت تکنولوژی به بحث‌های انتقال تکنولوژی و رابطه آن با مبحث تحقیق و توسعه بومی می‌پردازد. از این رو، توسعه درون‌زا در مناطق آزاد مستلزم توجه به مقوله تحقیق و توسعه در مدیریت‌های فناوری پیشرفته در مناطق آزاد و همچنین بنگاه‌های خصوصی در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی برای تحقق زنجیره تولید و زنجیره تامین با هدف دسترسی به بازار است.

تقویت این حوزه براساس دیدگاه‌های مندرج در استراتژی اقیانوس آبی می‌تواند به خلاقیت‌های ذهنی و نوآوری‌های اقتصادی منجر شود. این نوآوری‌ها دسترسی به بازارهای جدید و خلق آن را میسر می‌سازد.

کریدورهای مابین مناطق آزاد، الگویی عملیاتی در فضای سرزمینی با کاربردهای فرامنطقه‌ای:

کریدورهای حمل و نقل کالا، ابزاری برای توسعه همکاری‌های منطقه‌ای

گزارش:
مجید صیادنورد
کارشناس مناطق آزاد

نخست تعریف معنا koridor: کریدور واژه‌ای با ریشه‌ای فرانسوی، به معنی راهروی باریک و دراز است که در فارسی دهلیز، دالان و راهرو معنی شده و در فرهنگ فارسی عمید دالان، سرسرا و در لغت‌نامه دهخدا دالان. دهلیز؛ دهلیزی که مابین دو در باشد، معنا شده است. البته در حمل و نقل که همان انتقال کالا از یک مکان به مکانی دیگر می‌باشد، کریدور مسیری است که برای تعریف مسیر و مقررات مورد توافق جهت تسهیل و تسریع در حمل و نقل مورد توافق قرار گرفته و به عنوان محور ترافیک کالا در سطح بین‌المللی، کشوری و منطقه‌ای تلقی و مورد بهره‌برداری همه طرف‌های ذینفع قرار می‌گیرد.

کریدورها یا همان مسیرهای حمل و نقل کالا بر بستر حمل و نقل جاده‌ای، ریلی و یا دریایی (حتی رودخانه‌ای) با توافق و همکاری مشترک طرف‌های ذینفع مسیر ترانزیت کالا ایجاد می‌شود و قواعد و ضوابط توافق شده را می‌توان در اتحادیه بین‌المللی حمل و نقل جاده‌ای (ایرو)، در سازمان بین‌المللی دریانوردی(آیمو)، در اتحادیه بین‌المللی راه‌آهن‌ها یا همچنین در سازمان بین دولتی برای حمل و نقل بین‌المللی جستجو نموده و مورد توجه قرار داد.

نکته قابل توجه که به عنوان یک پیش فرض از الگوهای باستانی و پیشامدرن در روابط تجاری بین‌المللی به دوران معاصر نیز منتقل و به‌روزرسانی شده و باید بر آن تاکید کرد، این واقعیت است دولت‌ها متضمن امنیت و رعایت اصول مورد توافق تجارت آزاد میان بازرگانان کشورهای بهره‌بردار مسیر بودند و این ذینفعان یعنی همان بخش خصوصی است که تشخیص می‌دهد این کریدور مفید به فایده و سودآور است یا خیر.

از سوی دیگر، کریدورها مشکلات تجاری همچون عدم امنیت در مسیرهای مبادله کالا، تسهیل و افزایش خدمات و امکانات زیرساختی و نرم‌افزاری در طول مسیر، وجودد تعدد قوانین و مقررات تجاری، به ویژه در عرصه اخذ عوارض که عموما به دلیل تغییر و تحولات سریع ساختارهای حکومتی در کشورهای مختلف متغیر بود را به عنوان الزامات و پیش‌نیازهای تداوم یک کریدور بین‌المللی مورد توجه قرار می‌دهند؛ که نمونه موفق آن نیز مسیر تجاری جاده ابریشم از چین تا اروپا بوده است.

نتیجه‌گیری اینکه: کریدورها با توافق کشورها به منظور کاهش هزینه‌های حمل و نقل، تضمین ایمنی بیشتر در مسیر مورد توافق، کاهش زمان انتقال کالا، هماهنگی در تنوع و استانداردسازی کالاهای در حال ترانزیت و کاهش بوروکراسی اداری-گمرکی و عوارض مأخوذه با توافق چند کشور در قالب یک توافق‌نامه، قرارداد و یا کنوانسیون بین‌المللی ایجاد می‌شود و در نهایت در قالب یک توافق‌نامه به ثبت جهانی می‌رسد. البته بعد از الگوی گات که تا دهه نود قرن بیستم تداوم یافت هم اکنون سازمان تجارت جهانی(wto) نقش محوری در بازتعریف و باز تنظیم توافقنامه‌های اینچنین را برعهده دارد.

الزاماتی برای تاسیس یک کریدور بین‌المللی

در جریان تاسیس یک کریدور بین‌المللی به چه موضوعاتی باید توجه داشت؟ کریدورها با هدف دستیابی سریع، باکیفیت و ارزان به بازارها و مشتریان در جهان ایجاد می‌شوند در نتیجه اگر به دنبال ایجاد یک کریدور جدید هستیم، باید توجه داشته باشیم که کریدورهای جدید به دنبال مسیری هستند که دارای شاخص‌های چون حداقل زمان، حداقل هزینه و کیفیت بالا را داشته باشند. کریدورهایی مقبول می‌افتند که از الگوی تولید دوران پست مدرن یا همان دوره جهانی شدن کالا و خدمات و ارتباطات بهره می‌برند؛ بر این اساس دوران تولید انبوه خاتمه یافته و نوع تولید و کالا را مشتری تعیین می‌کند. در نتیجه کالا به تعداد زیاد تولید نمی‌شود و تنوع در برندها نیز افزایش یافته است؛ موضوع که ناشی از تغییرات سریع سلایق و علایق بازارهای مصرف می‌باشد.

از سوی دیگر در جهان مدرن، چابکی اصل مهمی در سرعت بخشیدن به حمل و نقل است تا به درخواست‌ها در زمان کوتاه پاسخ داده شود و خواست مشتری در اسرع زمان تامین شود. این عصر با هرگونه مرکزگرایی و اقتدارگرایی در ترانزیت کالا در سطح جهانی مخالف است. مسیرهای کنونی، اساسا به دلیل تاکید فراوان بر فرآیندهای حمل و نقل کالا به شیوه دریایی، قادر به پاسخ‌گویی به شرایط محیطی و تغییرات بازار نیستند.

دنیا به دنبال لجستیک چابک و حمل و نقل سریع با خدمات قابل کنترل بر بستر خدمات اینترنت است. تولیدکنندگان به هر طریق ممکن درصدد تصرف سریع و توزیع کالای خود در بازار مصرف هستند. بر این اساس کریدورهای جدید، کریدورهای توزیع قلمداد شده و مبدأ و مقصد نهایی آن همان محل مصرف متقاضی و مصرف‌کننده است.

ترکیبی بودن به این معنا که مسیرهای ترانزیت کالا از ترکیب حمل و نقل دریایی با ریلی و یا جاده‌ای حاصل می‌شود و در عین حال غیرخطی بودن مسیر کشورها از نقاط ضعف و چالش کریدوهای برجای مانده از قرن بیستم است.

از سوی دیگر در ایجاد کریدور جدید باید توجه داشت مشتری‌ها و مصرف‌کنندگان به دنبال حذف واسطه‌ها بوده و تولیدکنندگان نیز برقراری ارتباط نزدیک و عرضه سریع کالا به مشتریان را تعقیب می‌کنند.

نکته حائز اهمیت اینکه حمل ونقل دریایی ارزان است، اما سریع نیست. به نظر می‌آید دنیا به سمت مسیرهای جایگزین به جای مسیرهای دریایی در حال تغییر پارادایم است. در چنین فضایی کشورها به دنبال ایجاد مسیرهای متفاوت برای دسترسی به بازارهای بین‌المللی بوده و حمل و نقل به عنوان یکی از عناصر لجستیک در فرآیندهای زنجیره تامین باید همسو با تولید و بازار باشد. پس باید توجه داشته باشیم که کریدورهای جدید باید همسو با تولید و بازار حرکت نمایند.

چرا پیشنهاد ایجاد کریدور داخلی میان مناطق آزاد کشورمان امر بدیعی است؟

هم‌اکنون در مناطق آزاد صرفا یک کریدور بین‌المللی ثبت شده جهانی یعنی کریدور شمال-جنوب وجود دارد، کریدوری که دو منطقه آزاد چابهار و انزلی را به صورت مستقیم و قشم را نیز به صورت غیرمستقیم دربرگرفته است. دراین میان منطقه آزاد انزلی با همکاری مسئولین چینی و قزاقی کریدوری را میان کشورهای فوق به منظور ترانزیت کالاهای ایرانی، چینی به بازارهای دوطرف و یا ضلع سوم یعنی ترکیه و عراق ایجاد کرده‌اند.

سئوال: آیا نمی‌توان مابین مناطق آزاد ایران و یا مناطق آزاد و مناطق ویژه‌ای که در مبادی مرزی کشور قرار گرفته اند، مسیر تجاری جدید و کوتاهی را راه‌اندازی کرد؟

بله؛ به راحتی می‌توان براساس الگوهای عنوان شده و در چارچوب فرصت‌های همکاری فی مابین مناطق آزاد با بهره‌گیری از مزیت‌های جغرافیایی، همسایگی با کشورهای فراسوی ایران عزیز، در قالب توافق و قراردادی چندجانبه فی مابین دو منطقه آزاد یا منطقه ویژه اقتصادی، با طرف خارجی و با همکاری مدیریت کریدورهای معاونت حمل و نقل وزارت راه و شهرسازی کریدور را تاسیس نمود.

بدیهی است در این مسیر برگزاری مذاکراتی برای لحاظ فرصت‌ها و چالش‌های پیش روی بازرگانان و سودآوری هر چه بیشتر فعالین اقتصادی در عبور و مرور کالای خود از مسیر تجاری مورد نظر، امری الزامی است؛ چراکه علی‌رغم وجود تمامی زیرساخت‌ها، اقتصادی نبودن کریدور، با عدم اقبال فعالین اقتصادی با شکست مواجه می‌شود.

در این میان می‌توان به نمونه‌هایی چون کریدور منطقه آزاد چابهار و منطقه ویژه اقتصادی سرخس، منطقه آزاد قشم با مناطق آزاد ارس-انزلی و یا ماکو، منطقه آزاد کیش با مناطق آزاد شمالی و منطقه آزاد اروند با منطقه آزاد ارس، اروند و انزلی اشاره کرد.

کریدور منطقه آزاد ماکو از چه ظرفیت‌ها و مزیت‌هایی برخوردار است؟

نخست اینکه کریدور منطقه آزاد ماکو در مسیر ارتباطی کشورهای هند و ترکیه قرار گرفته، هندوستان چهارمین اقتصاد بزرگ جهان بوده که در صنایعی چون فولاد، پوشاک و الکترونیک (رایانه و اینترنت) از پیشگامان جهانی بوده و ترکیه به عنوان پانزدهمین اقتصاد جهانی از ظرفیت‌های متنوع در صنایع سبک و سنگین و پوشاک و برخوردار است.

این کریدور مسیری در حدود ۲۶۰۰کیلومتر را در برمی‌گیرد و بعد از عبور از استان‌های سیستان و بلوچستان، کرمان، یزد، اصفهان، قم، قزوین، آذربایجان شرقی به آذربایجان شرقی و مرز بازرگان ختم می‌شود.

از سوی دیگر بر اساس گزارش چندی پیش توفیق دونمز، رئیس شورای کار ترکیه-هند که در گفت‌وگو با خبرگزاری آناتولی منتشر شد، عنوان کرد که: تجارت خارجی ترکیه و هند در دو سال اخیر رشد مداوم داشته است، سال گذشته ۷میلیارد دلار واردات و ۱,۲میلیارد دلار صادرات صورت گرفت و توانستیم چشم‌انداز تجارت ۸میلیارد دلاری را محقق کنیم.

وی در این مصاحبه با اشاره به اینکه جهان دستخوش تغییر پارادایم سیاسی، فرهنگی و اقتصادی است، تصریح نمود که: روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ترکیه و هند اهمیت بیشتری یافته است.

- توجه به محصولات تولیدی و صادراتی دو کشور به یکدیگر:

مهم‌ترین محصولات سبد صادراتی ترکیه در سال گذشته مشتمل بر صنعت خودروسازی، صنعت پوشاک، لوازم خانگی، محصولات کشاورزی (بالغ بر دو دهه است که مقام نخست صادرات به اتحادیه اروپا را از آن خود نموده و رقیب جدی ما در روابط با روسیه و اتحادیه اقتصادی اوراسیا است). ازجمله کالاهای مهم وارداتی ترکیه از دیگر کشورهای جهان شامل طلای خام و نفت، روغن‌های حاصل از مواد معدنی قیر، قراضه و ضایعات آهن، تجهیزات مخصوص سنجش، زغال سنگ، وسایل نیمه هادی حساس، سایر داروهای مخلوط شده یا مخلوط نشده، موتورهای پیستونی، اشیای عتیقه و... است.

اما هندوستان به عنوان نزدیک‌ترین رقیب چین که رقابت تنگاتنگی را با امریکا به منظور دستیابی به جایگاه نخست اقتصاد جهانی را طی می‌کند، با طی کردن رشد ۸درصدی که براساس پیش‌بینی کارشناسان (قبل از همه‌گیری کرونا) رشد ۱۰درصدی را نیز دور از دسترس ندارد. اقتصاد هند، اقتصادی متنوع است و کشاورزی، صنایع دستی، نساجی، صنعت و گستره وسیعی از خدمات را در برمی‌گیرد.

- مهم‌ترین اقلام عمده صادراتی هند به جهان شامل:

سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، فلزات گرانبها، سوخت‌های معدنی، روغن‌های معدنی و محصولات تقطیر آنها، ماشین‌آلات، وسایل مکانیکی، راکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار و قطعات آن، وسایل نقلیه غیر از قطار راه‌آهن یا تراموا و قطعات و لوازم جانبی آنها، مواد شیمیایی آلی، محصولات دارویی، آهن و فولاد، محصولات پوشاک و لوازم جانبی بدون knitted بافندگی، ماشین‌آلات و تجهیزات الکتریکی و قطعات آن، ضبط و پخش‌کننده‌های صوتی، تلویزیون، محصولات پوشاک و لوازم جانبی، بافتنی یا قلاب دوزی.

- اما اقلام عمده وارداتی هندوستان از جهان نیز مشتمل بر:

سوخت‌های معدنی، روغن‌های معدنی و محصولات تقطیر آنها، مروارید طبیعی یا کشت شده، سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، فلزات گرانبها، ماشین‌آلات و تجهیزات الکتریکی و قطعات آن، ضبط و پخش‌کننده‌های صوتی، تلویزیون، ماشین‌آلات، وسایل مکانیکی، راکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار و قطعات آن، مواد شیمیایی آلی، پلاستیک و محصولات آن، چربی‌ها و روغن‌های گیاهی و حیوانی، آهن و فولاد، دستگاه‌های عکس، نوری، پزشکی و دیگر دستگاه‌ها و سنگ معدن.

با این تفاصیل کریدور مزبور چه مزایای را می‌تواند و باید برای طرف ترک و هندی به ارمغان آورد؟

نخست اینکه هزینه حمل و نقل کالا در این مسیر نسبت به مسیرهای دیگر کاهش یابد، زمان طی مسیر کالا در این دالان تجاری باید بسیار کمتر از مسیرهای موجود (مثلا از مسیر اقیانوس هند، دریای عمان، دریای سرخ و دریای مدیترانه) باشد، با همکاری و همراهی گمرک، ستاد قاچاق کالا و ارز، نیروی انتظامی، وزارتخانه‌های جهادکشاورزی، صمت، راه و شهرسازی، استاندارد؛ کامیون‌هایی که در این مسیر طی طریق می‌کنند بدون فک پلمپ بارنامه، محصول در حال حمل از سوی کامیون در این مسیر به حرکت ادامه دهد؛ چراکه هرگونه توقف و ناهماهنگی در اجرای این طرح، خروج بازیگران و ذینفعان اصلی آن یعنی بخش خصوصی و بازرگانان هندی و ترکیه‌ای را به همراه خواهد داشت.

الکترونیک کرده مکاتبات اداری به نحوی که مشخصات کالا و وسیله حمل‌کننده آن باید قبل از رسیدن به محل نظارت و پایش نهادهای ناظر به دسترس و رویت آنها رسیده باشد تا کمترین توقف را در مسیر ارائه خدمات ارائه دهیم.

ایجاد زیرساخت‌های رفاهی و خدماتی برای رانندگانی که در این مسیر ترانزیت می‌کنند به مرور زمان با همکاری وزارتخانه‌هایی چون گردشگری و استانداری‌هایی که کریدور از مسیر استان‌های آنها عبور می‌کند، زمینه هم‌افزایی و همکاری بیشتر را فراهم می‌کند.

در عین حال می‌توان به این نکته مهم نیز توجه داشت که باید از الگوهای موفقی چون امارات متحده عربی در جذب فعالین اقتصادی که اقدام به انتخاب این مسیر برای ترانزیت کالای خود می‌کنند، نباید غافل شد. بر این اساس می‌توان با تکیه بر مزیت‌ها و معافیت‌های قانونی مناطق آزاد که در هر دو مسیر ورودی و خروجی این کریدور ساری و جاری است، اقدام به ایجاد شهرک‌های تخصصی اقلام و محصولات صادراتی طرف مقابل نمود، یعنی در منطقه آزاد ماکو شهرک جداگانه یا بخشی از شهرک صنعتی موجود را به تولید و صادرکنندگان هندی صادرکننده به بازار ترکیه و یا عراق، اختصاص داد. چنین راهبردی را نیز می‌توان در منطقه آزاد چابهار برای تولید و صادرکنندگان ترکیه مدنظر قرار داد.

آنچه پیشنهاد شد، در چارچوب بندهای ده، یازده و دوازده منشور اقتصاد مقاومتی و ماده شصت و پنج احکام دائمی توسعه است و ناظر بر این اصل میهن و انسان دوستانه است که در شرایط سخت شدن تحریم بر توانمندی اقتصادی و معیشت مردم، گشودن راه‌های برون رفت از این وضعیت با رونق فضای کسب و کار داخلی با سرمایه‌گذاری خارجی که زمینه اشتغال بیشتر و به ویژه توسعه همکاری‌های منطقه ایران با کشورهای همسایه خود با توجه به مزیت‌های منحصربه‌فرد ایران در زمینه‌های ترانزیت بین‌المللی و امنیت و اقتدار ملی را فراهم می‌کند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد اروند اظهار داشت:

انعقاد تفاهم‌نامه همکاری میان سازمان منطقه آزاد اروند و شرکت هواپیمایی کارون

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد اروند گفت: در راستای همکاری مشترک جهت استفاده از ظرفیت‌ها و توانایی‌های تخصصی طرفین و رفاه حال ساکنین منطقه، تفاهم‌نامه همکاری میان سازمان منطقه آزاد اروند و شرکت هواپیمایی کارون منعقد شد.

با حضور اسماعیل زمانی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد اروند، مدیرعامل شرکت هواپیمایی کارون، معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری و مدیر توسعه گردشگری و میراث فرهنگی سازمان منطقه آزاد اروند، تفاهم‌نامه مذکور با هدف ایجاد همکاری مشترک و گسترش فعالیت در حوزه حمل و نقل هوایی مسافری، باری و گردشگری میان طرفین منعقد شد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد اروند با اشاره به اینکه در این تفاهم‌نامه هر یک از طرفین تعهداتی را برعهده دارند، اظهار نمود: شرکت هواپیمایی کارون متعهد شد که برقراری پرواز شب خواب آبادان- تهران را که در فاز اول روزهای شنبه و چهارشنبه هر هفته انجام می‌شود را به زودی در پنج روز هفته اجرایی کند.

اسماعیل زمانی، برنامه‌ریزی جهت برقراری پروازهای بین‌المللی پس از رفع موانع و محدودیت‌های سفر مربوط به شیوع بیماری کرونا را به عنوان یکی از اولویت‌های این شرکت هواپیمایی عنوان کرد و ادامه داد: علاوه بر این، برنامه‌ریزی جهت برقراری پرواز آبادان-کیش-آبادان پس از رفع موانع و محدودیت‌های مرزی شلمچه و امکان تردد گردشگران عراقی، از دیگر اقداماتی است که انجام خواهد شد.

وی در توضیح دیگر تعهدات شرکت هواپیمایی کارون اظهار داشت: برنامه‌ریزی جهت برقراری پروازهای باری از مبدا آبادان به سایر نقاط جهان، مشارکت در برگزاری و شرکت در نمایشگاه‌های گردشگری ملی و بین‌المللی، مشارکت در موقعیت‌های سرمایه‌گذاری گردشگری فرهنگی و ساخت هتل‌های ۴ و ۵ستاره در کنار نامگذاری یک فروند هواپیما به نام شهرهای آبادان و خرمشهر به منظور تکریم شهرهای مورد اشاره، ازجمله پایبندی‌های این طرف قرارداد خواهد بود.

زمانی ضمن تاکید بر تعهد طرفین جهت ایجاد زمینه‌های لازم برای توسعه و اجرایی کردن مفاد تفاهم‌نامه، خاطرنشان کرد: سازمان منطقه آزاد اروند نیز به عنوان طرف دوم این تفاهم‌نامه؛ حمایت، تسریع و تسهیل در صدور کلیه مجوزهای لازم برای فعالیت‌های شرکت هواپیمایی کارون در چارچوب قوانین موجود و تامین محل اسکان و ایاب و ذهاب تمامی اعضای گروه پروازی پروازهای شب خواب آبادان-تهران را برعهده دارد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد اروند در پایان، مدت زمان این تفاهم‌نامه را، یک ساله خواند که با موافقت نیز قابل تمدید است.

معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد اروند:

برقراری پرواز رفت و برگشت هواپیمایی کارون از فرودگاه آبادان به تهران

هواپیمای فوکر شرکت کارون با ظرفیت ۱۰۰نفر طی مراسم تشریفاتی در فرودگاه آیت‌اله جمی آبادان به صورت شب خواب، به زمین نشست.

معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد اروند گفت: طبق برنامه‌ریزی‌های انجام شده با شرکت هواپیمایی کارون، یک فروند هواپیمای مسافربری فوکر۱۰۰ برای برقراری پروازهای رفت و برگشت مسیر تهران به آبادان در فرودگاه آیت‌اله جمی به زمین نشست.

قدرت‌اله طهمیمان و هیات همراه که در آیین استقبال از این پرواز در فرودگاه حضور داشتند، ضمن اعلام این خبر، خاطرنشان کرد: شرکت هواپیمایی کارون، یک هواپیمای فوکر۱۰۰ را با نام «آبادان» نامگذاری کرده است و به مدت دو روز در هفته پروازهای فوق‌العاده از فرودگاه بین‌المللی آیت‌اله جمی آبادان به مقصد تهران در ساعات اولیه صبح را در دستورکار خود قرار داده که تاثیر بسزایی در صرفه‌جویی وقت برای مسافران و رفاه حال آنها خواهد داشت.

وی در توضیح زمان و روزهای این پرواز توضیح داد: این پرواز دو روز در هفته و از روز سه‌شنبه شب از تهران به مقصد آبادان و پس از اقامت کادر پرواز در منطقه، ۶:۳۰صبح چهارشنبه از آبادان به مقصد تهران از سر گرفته می‌شود و جمعه شب از تهران به آبادان و شنبه ۶:۳۰صبح از آبادان به مقصد تهران انجام خواهد شد.

معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد اروند هدف این پرواز را رفاه حال اروندنشینان عنوان کرد و افزود: این پرواز در ساعات اولیه صبح بدون تاخیر برای رسیدگی و دسترسی مردم به کارهای اداری و درمانی در پایتخت همچنین فعالیت های اقتصادی تجار و بازرگان برقرار شده است.

معاون سرمایه‌گذاری و توسعه کسب و کارهای سازمان منطقه آزاد اروند اظهار کرد:

اروند، بزرگترین منطقه صادراتی در میان مناطق آزاد کشور

معاون سرمایه‌گذاری و توسعه کسب و کارهای سازمان منطقه آزاد اروند گفت: منطقه آزاد اروند با یک‌چهارم صادرات کل مناطق آزاد کشور، بزرگترین منطقه آزاد صادراتی است که از طریق بنادر آبادان و خرمشهر و مرز خشک شلمچه این صادرات صورت می‌گیرد.

سیدعلی موسوی اظهار داشت: به رغم همه محدودیت‌های کووید۱۹ و تحریم‌ها در بیشتر مرزهای صادراتی کالا و با توجه به چهارماه رکود عمومی ناشی از ویروس کرونا، روند صادرات از منطقه آزاد اروند تعطیل نشد و بنادر آبادان و خرمشهر عملکرد قابل قبولی در این حوزه داشتند و این امر در حالی رقم خورد که صادرات در کشور رشد منفی داشت.

وی افزود: مجهزترین پایانه صادراتی خشک کشور در اروند وجود دارد، ضمن اینکه تنها پایانه صادراتی شیلات و سیمان مناطق آزاد کشور در منطقه آزاد اروند واقع شده است که با این پتانسیل در جهت تسهیل و روان‌سازی صادرات از این منطقه اقدامات شایسته‌ای نیز انجام شد.

معاون سرمایه‌گذاری و توسعه کسب و کارهای سازمان منطقه آزاد اروند گفت: در کنار این پایانه‌های صادراتی، ۳۳شناور همزمان عملیات تخلیه و بارگیری کالا را در سه هزار و ۲۵۰متر اسکله در بندر خرمشهر انجام می‌دهند که این بندر را پس از سال‌ها فعالیت در زمینه واردات به عنوان بندر صادراتی فعال مطرح کرده است.

موسوی با اشاره به برون‌سپاری جهت تسهیل در صادرات کالا و حمایت از صادرکنندگان در این منطقه افزود: در بنادر آبادان و خرمشهر این اقدام صورت گرفت تا تصدی‌گری دولت به حداقل برسد.

وی با بیان ایجاد ۷۰۰هکتار پارکینگ در مرز شلمچه گفت: نصب دستگاه ایکس‌ری برای خودروهای سنگین و سبک در شلمچه همچین حمایت تسهیلاتی-لجستیکی در این مرز اقداماتی بود که جهت روان‌سازی صادرات صورت گرفت.

معاون سرمایه‌گذاری و توسعه کسب و کارهای سازمان منطقه آزاد اروند گفت: فعال کردن کنسولگری در بصره عراق و همچنین رایزنی ما در عراق به عنوان بزرگترین شریک تجاری سازمان منطقه آزاد اروند، یکی از اقدامات مهم این سازمان به شمار می‌رود که برای رفع مشکل تاجران و سرمایه‌گذاران جهت صادرات صورت گرفته است.

وی تصریح کرد: بهره‌گیری از توان اتاق‌های بازرگانی آبادان، خرمشهر و همچنین اتاق‌های مشترک عمان، عراق و کویت، یکی از اقدامات مهم سازمان منطقه آزاد اروند است که آمار، خود نشان دهنده تسهیل در صادرات کالا از این منطقه به کشورهای عراق، کویت، عمان، امارات، قطر و کشورهای بلوک شرقی اروپایی می‌باشد.

موسوی با اشاره به برقراری خط پروازی رفت و برگشت هواپیمایی کارون به تهران در منطقه آزاد اروند افزود: این خط پروازی پارالل برای تسهیل در کار تجار و بازرگانان صورت گرفت، البته به دنبال ایجاد کارگو توسط شرکت هواپیمایی کارون هم هستیم تا تاجران بتوانند از طریق خط هوایی صادرات خود را انجام دهند.

وی گفت: با توجه به پتانسیل‌های حمل و نقلی، لجستیکی و بنادر که در منطقه آزاد اروند وجود دارد، می‌توانیم بهترین ظرفیت را برای ایجاد کریدورهای صادراتی جنوب به شمال از طریق اتصال کشورهای cisبه حوزه خلیج فارس ایجاد کنیم.

معاون سرمایه‌گذاری و توسعه کسب و کارهای سازمان منطقه آزاد اروند خاطرنشان کرد: خوشبختانه تعاملات خوبی با بندر کاسپین منطقه آزاد انزلی صورت گرفته تا بتوانیم بنادر جنوب به شمال را متصل کنیم.

استقرار گمرک جمهوری اسلامی ایران در گیت‌های خروجی منطقه آزاد اروند

معاون سرمایه‌گذاری و توسعه کسب و کارهای سازمان منطقه آزاد اروند گفت: با ابلاغ رئیس کل گمرکات جمهوری اسلامی ایران، گمرک در گیت‌های خروجی منطقه آزاد اروند استقرار خواهد یافت.

سیدعلی موسوی اظهار داشت: رسانه‌های مستقر در منطقه با ارائه گزارش‌های تصویری و نوشتاری خود نقش موثری در موافقت گمرک جمهوری اسلامی ایران جهت استقرار در گیت‌های خروجی منطقه آزاد اروند داشتند، اصحاب رسانه باعث شدند مسئولان مستقر در تهران و همچنین منطقه آزاد اروند مجاب شوند این اقدام صورت گیرند.

وی با اشاره به نقش بسیار موثر نمایندگان مردم آبادان و خرمشهر در مجلس شورای اسلامی برای استقرار گمرک در گیت‌های خروجی افزود: چهار نماینده مردم آبادان و خرمشهر در مجلس شورای اسلامی خصوصا آقای جلیل مختار که نقش پررنگی در عملیاتی شدن خواسته مهم سازمان منطقه آزاد اروند داشتند و هر زمان که نمایندگان این دو شهر در کنار ما بودند، مردم نفع بیشتری را دیدند.

موسوی تصریح کرد: گمرک جمهوری اسلامی ایران مجاب به اجرایی شدن قانون شد؛ چراکه ماده۲ مقررات صادرات و واردات گمرکی مناطق آزاد کشور تصریح می‌کند: ورود هر نوع کالا به جز کالاهای ممنوعه، به مناطق آزاد مجاز است و این ماده قانونی تصریح کرده که براساس آن مردم حاضر در منطقه از مزایای کالای همراه مسافر و کالای مصرفی در منطقه استفاده کنند؛ ولی متاسفانه تاکنون گمرک به این قانون تمکین نکرده است.

معاون سرمایه‌گذاری و توسعه کسب و کارهای سازمان منطقه آزاد اروند گفت: با ابلاغ رئیس کل گمرکات جمهوری اسلامی ایران، استقرار گمرک در گیت‌های خروجی منطقه آزاد اروند اجرایی می‌شود و امیدواریم گمرک استان خوزستان در این زمینه همراهی لازم را داشته باشد، زیرا منطقه آزاد اروند برای اجرایی شدن این مصوبه کاملا آماده است.

وی تاکید نمود: همچنین ماده قانونی۱۷ مقررات صادرات و واردات امور گمرکی مناطق آزاد کشور نیز تصریح می‌کند کنترل و نظارت بر ورود و صدور کالا از مناطق آزاد به سایر کشورها و سرزمین اصلی توسط گمرک منطقه آزاد اروند باید صورت گیرد؛ لیکن در حال حاضر گمرک جمهوری اسلامی ایران در بنادر آبادان و خرمشهر این امر را انجام می‌دهد که امیدواریم با توجه به این مواد قانونی گمرک جمهوری اسلامی ایران به تعهدات خود عمل کند.

موسوی افزود: مزایای استقرار گمرک جمهوری اسلامی ایران در گیت‌های خروجی، تسهیل و تسریع فرآیند تامین کالای مصرفی در منطقه و ورود کالای همراه مسافر می‌باشد؛ همچنین تامین مواد اولیه واحدهای صنعتی در منطقه و ماشین‌آلات را در پی دارد.

معاون سرمایه‌گذاری و توسعه کسب و کارهای سازمان منطقه آزاد اروند گفت: رویکرد سازمان منطقه آزاد اروند در سال جهش تولید، حمایت از واحدهای صنعتی است که بر همین اساس گمرک جمهوری اسلامی ایران مجاب شده است این اقدام را صورت دهد.

وی افزود: براساس قوانین و مقررات، اگر گمرک منطقه آزاد اروند نظارت و کنترل بر ورود کالا به منطقه را اجرایی کند، این جهش تسریع خواهد یافت.

موسوی گفت: کاهش مراحل زمان و هزینه ترخیص کالا یکی از مزیت‌هایی است که با استقرار گمرک در گیت‌های خروجی منطقه آزاد اروند صورت می‌گیرد و اگر این عملیات اجرایی صورت گیرد، مردم منفعت فراوانی می‌برند و به کالاهای ارزان‌تر دسترسی خواهند یافت.

وی افزود: ما ملزم به مبارزه با قاچاق سازمان یافته کالا هستیم که در صورت استقرار گمرک در گیت‌های خروجی نظارت و کنترل بر کالاها، از این حیث نیز شکل بهتری خواهد گرفت.

موسوی گفت: وزارت صمت ۸۴۹قلم کالا تحت عنوان کالای همراه مسافر به منطقه آزاد اروند با سهمیه ۵۰میلیون دلار به صورت سالانه تعیین کرده است که با اجرایی شدن روند استقرار گمرک، کالای مورد نیاز مردم با قیمت مناسب تامین خواهد شد.

معاون سرمایه‌گذاری و توسعه کسب و کارهای سازمان منطقه آزاد اروند در پایان با اشاره به صدور مجوز ۱۳واحد صنعتی در منطقه آزاد اروند از سوی کمیسیون ارزش افزوده کشور تصریح نمود: این ۱۳واحد در زمینه تولید لامپ، نساجی، پوشاک، گوشی تلفن همراه، لوازم خانگی، تولید فیلتر، عایق‌های رطوبتی، مهره‌های فولادی، محصولات شیمیایی و وسایل نقلیه موتوری است که صدور این مجوزها باعث می‌شود واحدهای صنعتی منطقه در ورود مواد اولیه مشکلات بسیار کمتری را داشته باشند.

در تفاهم نهایی میان گمرک جمهوری اسلامی ایران و سازمان منطقه آزاد اروند محقق شد:

انجام تشریفات گمرکی در اروند توسط گمرک سازمان منطقه آزاد اروند

با ابلاغ رئیس کل گمرکات جمهوری اسلامی ایران انجام تشریفات و عملیات ورود و خروج کالای همراه مسافر، کالاهای مصرفی منطقه، ماشین‌آلات و مواد اولیه مورد نیاز واحدهای صنعتی حاضر در اروند توسط گمرک منطقه آزاد اروند صورت می‌گیرد.

نشست مشترکی میان رئیس کل گمرکات جمهوری اسلامی ایران، معاون حقوقی گمرک کشور، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد اروند و معاون توسعه کسب و کارها و سرمایه‌گذاری این سازمان در راستای اجرایی شدن مصوبات استقرار گمرک کشور در گیت‌های خروجی آبادان و خرمشهر برگزار شد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد اروند درخصوص این نشست گفت: نشستی در دهم مهرماه سال جاری با حضور فرماندار ویژه آبادان، امام جمعه و سه نماینده مردم آبادان در مجلس و نمایندگان گمرکات جمهوری اسلامی در محل فرمانداری ویژه آبادان برای استقرار کامل گمرک ایران در گیت‌های خروجی و تسهیل در تشریفات مبادی ورودی منطقه آزاد اروند برگزار شد.

اسماعیل زمانی افزود: در نشست پیشین توافق شد تشریفات گمرکی کالاهای همراه مسافر و نیز کالاهای مصرفی، ماشین‌آلات، قطعات و مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی و صنعتی، از بدو ورود تا خروج به عهده گمرک سازمان منطقه آزاد اروند باشد.

وی بیان کرد: رئیس گمرکات جمهوری اسلامی ایران نیز در نشست اخیر با عنایت به توافق صورت گرفته، ابلاغ کرد تا گمرک آبادان و خرمشهر در مبادی ورودی این دو شهر مستقر گردند.

زمانی اظهار داشت: طبق ابلاغ رئیس کل گمرکات کشور، از این پس تشریفات گمرکی کالای همراه مسافر، کالاهای مصرفی در منطقه، ماشین‌آلات و مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی منطقه توسط گمرک منطقه آزاد اروند صورت می‌گیرد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد اروند گفت: امیدواریم با اجرایی شدن این مصوبات ضمن تعامل گمرک جمهوری اسلامی ایران و سازمان منطقه آزاد اروند، شاهد تسهیل در تشریفات ورود کالای مورد نیاز مردم منطقه و واحدهای صنعتی در اروند باشیم.

اخبار منطقه آزاد اروند

مدیر زیرساخت‌های فناوری اطلاعات وارتباطات سازمان منطقه آزاد اروند خبر داد:

صدور ۴۰هزار کارت هوشمند شهروندی در منطقه آزاد اروند

مدیر زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان منطقه آزاد اروند از صدور ۴۰هزار کارت هوشمند شهروندی در منطقه خبر داد.

کمال رضایی اجرای پروژه کارت هوشمند شهروندی در منطقه آزاد اروند را یکی از اهداف این مدیریت در کنار ایجاد زیرساخت‌های فناوری در دوشهرستان آبادان و خرمشهر دانست و افزود: در دو سال گذشته مجموعه پروژه کارت هوشمند شهروندی را در این منطقه شروع کردیم که تاکنون حدود ۶۳هزار خانواده در این حوزه ثبت نام کرده‌اند و از این تعداد، ۴۰هزار خانواده موفق به دریافت کارت شده‌اند.

وی با بیان اینکه ۲۳هزار خانواده دیگر در انتظار چاپ این کارت هستند، خاطرنشان کرد: متاسفانه حدود ۸ماه به دلیل عدم امکان واردات، در تهیه چیپستِ کارت شهروندی با مشکل مواجه شدیم که با پیگیری‌های مکرر و تغیراتی که در بدنه کارت ایجاد نمودیم، موفق به طراحی کارت جدیدی شده‌ایم.

رضایی اظهار داشت: از دو ماه گذشته عملیات چاپ و توزیع مجددا آغاز شده و به صورت ماهیانه حدود ۴هزار کارت را تحویل مجموعه پست می‌دهیم.

مدیر آموزش، توسعه و تعالی کسب و کارهای سازمان منطقه آزاد اروند اعلام کرد:

حمایت تحصیلی از کودکان کمتر برخوردار منطقه آزاد اروند

مدیر آموزش، توسعه و تعالی کسب و کارهای سازمان منطقه آزاد اروند در جلسه هم‌اندیشی جهت حمایت از دانش‌آموزان کمتر برخوردار سال تحصیلی۱۳۹۹ از تهیه بسته‌های حمایتی تا سقف ۵,۷۷۰میلیون ریال خبر داد.

علی الیاسی در نشستی با حضور مدیران آموزش و پرورش، بهزیستی، کمیته‌امدادودیگر نهادهای حمایتی شهرستان‌های آبادان و خرمشهر که با هدف حمایت از کودکان کمتر برخوردار منطقه تشکیل شد، ضمن اشاره به اهمیت تحصیل در کاهش آسیب‌های اجتماعی، خاطرنشان نمود: بسته‌های حمایتی نوشت‌افزار متناسب با مقطع تحصیلی ازجمله دفتر، مداد، خودکار، پاک‌کن، تراش تا سقف ۵,۷۷۰میلیون ریال خریداری و بین دانش‌آموزان توزیع می‌گردد.

وی با تاکید بر اینکه توزیع بسته‌های حمایتی همانند سال گذشته توسط نهادهای مربوطه انجام می‌شود، اذعان داشت: با نظر موافق آموزش و پرورش، بهزیستی و انجمن حمایت از زندانیان شهرستان‌های آبادان و خرمشهر مقرر گردید، خرید نوشت‌افزار توسط ادارات کمیته‌امدادامام خمینی(ره)شهرستان های آبادان و خرمشهر انجام شود.

الیاسی افزود: کمیته امداد آبادان و خرمشهر شماره حساب خود جهت دریافت اعتبار مربوط به حمایت از دانش‌آموزان کمتر برخوردار را کتبا به مدیریت آموزش سازمان اعلام نمایند.

مدیر آموزش، توسعه و تعالی کسب و کارهای سازمان منطقه آزاد اروند در پایان عنوان کرد: ادارات آموزش و پرورش هر چه سریع‌تر پیشنهادات خودرادرخصوص تشکیل مجمع خیرین منطقه‌ونسبت به تشکیل آن در هر دو شهرستان آبادان و خرمشهر، ارائه نمایند.

مدیر بهبود کسب و کار و توسعه رقابت سازمان منطقه آزاد اروند اظهار داشت:

جلوگیری از تعطیلی اصناف اروند با اجرای پروتکل‌های بهداشتی

مدیر بهبود کسب و کار و توسعه رقابت سازمان منطقه آزاد اروند گفت: از هیچ تلاشی در جهت عدم تعطیلی واحدهای کسب و کار دریغ نخواهیم کرد.

جبار عبودزاده با اشاره به متضرر شدن بسیاری از کسب و کارهای منطقه با شیوع ویروس کرونا، اظهار داشت: جلسات بسیاری در رابطه با بحث ستاد مبارزه با کرونا و شورای تامین شهرستان‌های آبادان و خرمشهر در منطقه تشکیل شد؛ تا زمانی که مردم، صاحبان رستوران‌ها، پاساژها و سایر ارگان‌های منطقه، پروتکل های بهداشتی را رعایت کنند، اصناف تعطیل نخواهند شد.

وی با بیان اینکه مهم‌ترین ابزار برای کنترل و مهار کرونا رعایت و اجرای پروتکل‌های بهداشتی است، خاطرنشان کرد: تاکید بسیار زیادی شده که واحدهای صنفی نظارت کافی را داشته باشند و با کسانی که این پروتکل‌ها را رعایت نمی‌کنند، برخورد جدی صورت گیرد.

مدیر بهبود کسب و کار و توسعه رقابت سازمان منطقه آزاد اروند در پایان تصریح کرد: ویروس کرونا بیش از همه بر اقتصاد و کسب و کارها تاثیر گذاشته است که باید با تدابیر لازم مانع ضرر بیشتر این قشر از جامعه شویم؛ در همین راستا سازمان منطقه آزاد اروند از هیچ تلاشی در جهت عدم تعطیلی واحدهای کسب و کار دریغ نخواهد کرد.

هفته‌نامه اقتصادی، اجتماعی
صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مرضیه حسینی
زیرنظر: شورای سردبیری
www.freezonesnews.com
اخبار مناطق آزاد
قشم
آدرس دفتر مرکزی: تهران، میدان هفت تیر، ابتدای خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان مشاهیر، پلاک ٦٤ ، واحد ٥
تلفن: ٨٨٨٤١٦٤٨ فکس: ٨٨٨١٤٧٣٣
چاپ: گل آذین - ٦٦٧٩١٣٦٩ بازرگانی و توزیع: موسسه آزاد کهن قشم

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در دیدار با مدیرکل بنیاد مسکن هرمزگان بیان کرد:

اجرای استانداردهای جدید ساخت مسکن در قشم برای اولین بار در کشور

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم گفت: برای اولین بار در کشور در قشم برای ساخت مسکن استانداردهای جدیدی تعریف و اجرایی می‌شود.

حمیدرضا مومنی در دیدار با مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان هرمزگان افزود: براساس این استانداردها، به جای صدور پروانه کلی ساخت مسکن، در فرآیند ساخت آن، مرحله به مرحله پروانه صادر می‌شود.

وی یکی از مزیت‌های این استانداردها را، ساماندهی معماری مسکن در قشم دانست و گفت: متاسفانه این معماری فاقد هویت است و ما اگر بتوانیم این استانداردها را در ساخت مسکن روستایی اجرایی کنیم، این هویت قابل احیاء است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود، ساخت و سازهای غیرمجاز و تنزل کیفیت سازه‌ها را در قشم از مشکلات فراروی سازمان منطقه آزاد قشم خواند و گفت: ما از هر نهادی که در قشم به ساخت مسکن مبادرت می‌کند، انتظار داریم با رعایت قوانین، مقررات و استانداردهای منطقه آزاد قشم با این مشکلات مقابله کند.

رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد قشم، مقوله توسعه روستایی را صرفا به ساخت مسکن در روستا محدود ندانست و تصریح کرد: نگاه سازمان منطقه آزاد قشم به این مقوله بسیار فراتر از مسکن است، اما هماهنگی بنیاد مسکن را با سازمان را در روستاهای قشم برای نیل به این هدف کاملا ضروری می‌دانیم.

وی همچنین با تاکید بر تاثیر مثبت رونق گردشگری در توسعه روستاهای قشم، به تحولات بزرگ در اقتصاد این روستاها خصوصا مهاجرت معکوس اشاره کرد و با اظهار نگرانی از عدم همخوانی توسعه شهری با توسعه روستایی در قشم یادآور شد: اگر این همخوانی ایجاد نشود، ما در بلندمدت در توسعه گردشگری قشم دچار چالش خواهیم شد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در پایان سخنان خود با اظهار رضایت از همکاری و همگامی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان هرمزگان و شهرستان قشم با سازمان منطقه آزاد قشم، تصریح نمود: ما آماده همکاری با بنیاد هستیم و اعتقاد داریم که هر چقدر این بنیاد فعالیت‌هایش در قشم گسترده‌تر، کیفی‌تر و سریع‌تر باشد، کمک بزرگی در جهت رسیدن به اهداف توسعه‌ای سازمان منطقه آزاد قشم خواهد بود.

براساس این گزارش، شهریار نوری‌زاده مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان هرمزگان نیز پیش از سخنان رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، طی سخنانی با اشاره به تفاهم‌نامه‌های امضاء شده بین این بنیاد و سازمان، وجود اعتماد متقابل بین دوطرف را بزرگ‌ترین سرمایه و ارزش خدمت به روستاها را بالاترین ارزش‌ها خواند.

همچنین، محرم بهاروند معاون عمرانی و زیربنایی سازمان منطقه آزاد قشم و محمدرضا ترکی رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان قشم نیز در آغاز این دیدار، گزارش‌های مبسوطی از همکاری‌های گسترده این بنیاد با سازمان منطقه آزاد قشم در چارچوب تفاهم‌نامه‌های فی مابین ارائه کردند.

حمیدرضا مومنی در بازدید از پروژه‌های گردشگری سطح جزیره قشم عنوان کرد:

رونق گردشگری قشم با تکمیل زنجیره خدمات‌رسانی در جزیره

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در ادامه روند بازدیدهای مستمر خود از پروژه‌های عمرانی، اقتصادی، گردشگری و... در سطح جزیره از چندین پروژه و طرح در حوزه گردشگری بازدید کرد.

حمیدرضا مومنی در این بازدیدها که با حضور جمعی از معاونین و مدیران سازمان منطقه آزاد قشم برگزار شد، برای تسریع روند اجرای این طرح‌ها دستورات لازم را صادر نمود.

وی در جریان این بازدیدها؛ تهیه و تدوین برنامه‌ای جامع و هدفمند و تکمیل زنجیره خدمات‌رسانی در حوزه‌های مختلف مرتبط با گردشگری را موجب رونق بیشتر این صنعت در جزیره قشم، ارائه خدمات استاندارد به مسافران و گردشگران، افزایش درآمد جامعه محلی و افزایش کیفیت زندگی ساکنان جزیره دانست.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و هیات همراه در نخستین مرحله از بازدیدهای خود، با حضور در محل هتل و مجتمع تجاری سارینا سنتر قشم، در جریان آخرین وضعیت ساخت و پیشرفت این پروژه اقامتی-تجاری قرار گرفتند.

برنامه‌ریزی جهت استانداردسازی و افزایش سطح کیفی هتل‌ها و اماکن اقامتی قشم یکی از برنامه‌ها و اولویت‌های پیش‌بینی شده جهت ارائه خدمات به گردشگران و مسافران این جزیره است که طی سال‌های گذشته با سرعت زیادی صورت گرفته و پیشرفت‌های خوبی را در این زمینه شاهد هستیم.

مومنی به همراه جمعی از معاونین و مدیران سازمان منطقه آزاد قشم در ادامه، از محل احداث و راه‌اندازی کلوپ غواصی حامیان خلیج فارس و کلوپ تفریحات دریایی سهیل نیلی یاس واقع در محل کمپ پارک آفتاب۲ بازدید کردند و در جریان پیشرفت فیزیکی این پروژه‌ها قرار گرفتند.

توسعه زیرساخت‌های مربوط به رشته ورزشی غواصی و دیگر ورزش‌های آبی در جزیره قشم، از اولویت‌های پیش‌بینی شده حوزه ورزش است که با برنامه‌ریزی دقیق و جامع می‌تواند موجب توسعه گردشگری ورزشی در جزیره شود.

رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد قشم و جمعی از معاونین و مدیران این سازمان در ادامه، از محدوده پیشنهادی «تپه عاشقان» واقع در نزدیکی شهر سوزا بازدید کرده و پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های طبیعی موجود در این منطقه را مورد بررسی قرار دادند.

مومنی و هیات همراه در بخش دیگری از بازدیدهای خود، از ساختمان صنایع دستی روستای شیب‌دراز دیدن کردند و در جریان پیشرفت فیزیکی این پروژه قرار گرفتند.

روستای شیب‌دراز در ۴۸کیلومتری غرب شهر قشم و نزدیک‌ترین روستا به جزیره هنگام است. بانوان این روستا با اشتغال مستقیم در صنایع دستی ضمن حفظ هویت فرهنگی خود، زمینه جذب گردشگران را به این روستا فراهم ساخته‌اند. احداث ساختمان صنایع دستی با مشارکت دهیاری در این روستا با هدف حمایت از فعالان این حوزه و کمک به تقویت زیرساخت‌های گردشگری انجام می‌شود.

بازدید از پروژه اقامتی نادری واقع در نزدیکی میدان فرودگاه بین‌المللی قشم، طرح دیگری بود که مورد بازدید مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و جمعی از معاونین و مدیران این سازمان قرار گرفت و برای تسریع روند اجرای این پروژه دستوراتی صادر شد.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و جمعی از معاونین و مدیران این سازمان در ادامه بازدیدهای خود، از محدوده بام سهیلی دیدن کرده و به بررسی ظرفیت‌های طبیعی موجود در این نقطه پرداختند.

مومنی و هیات همراه در بخش پایانی بازدیدها، از جاده میان روستاهای سهیلی و نقاشه، پهنه ۹هکتاری پیشنهادی برای ایجاد محدوده گردشگری و همچنین محل پیشهادی جهت احداث یک مرکز اقامتی در این مسیر دیدن کردند.

براساس این گزارش، برنامه‌ریزی در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی با نگاهی به ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های گردشگری موجود در روستاهای جزیره قشم یکی از برنامه‌های سازمان منطقه آزاد قشم است که طی سال‌های گذشته با هدف ارتقاء کیفیت زندگی ساکنان در دستورکار قرار گرفته و پیشرفت‌های خوبی نیز در این زمینه حاصل شده است.

بررسی وضعیت امکانات، فعالیت فعالان حوزه گردشگری و کنترل مستمر کیفیت همراه با نظارت دقیق، ازجمله اقداماتی است که با اجرایی شدن آن می‌توان شاهد ارتقا خدمات‌دهی به گردشگران و مسافران در جزیره قشم بود.

گفتنی است، با برنامه‌ریزی و افزایش همکاری در حوزه‌های راهبردی ویژه صنعت گردشگری، می‌توان به رونق گردشگری در روستاها و تمام بخش‌های جزیره دست یافت که در نتیجه آن وضعیت اقتصادی و کیفیت زندگی ساکنان بخش‌های مختلف جزیره قشم بهبود پیدا خواهد کرد.

با حضور امام جمعه شهرستان و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم صورت گرفت:

برگزاری آیین تجلیل از جهادگران بسیج سلامت در جزیره قشم

آیین تجلیل از جهادگران بسیج سلامت جزیره قشم با حضور حجت الاسلام و المسلمین دکتر میثم تارم امام جمعه شهرستان قشم، حمیدرضا مومنی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم و جمعی از معاونین و مدیران این سازمان برگزار شد.

معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری این سازمان در آیین قدردانی از زحمات جهادگران بسیج سلامت قشم گفت: با نصب و راه‌اندازی یک دستگاه اکسیژن‌ساز خریداری شده توسط سازمان منطقه آزاد قشم برای بیمارستان پیامبر اعظم(ص) با اعتبار ۲۸میلیارد ریال، ظرفیت تولید اکسیژن این بیمارستان به دو برابر خواهد رسید.

مرتضی شیخ‌زاده اظهار کرد: سازمان منطقه آزاد قشم از همان روزهای ابتدایی شیوع ویروس کرونا در کشور، اقدامات و برنامه‌ریزی جهت مقابله با شیوع و ارائه خدمات به بیماران مبتلا شده به این ویروس را در دستورکار خود قرار داد.

وی ادامه داد: ضدعفونی معابر، پارک‌ها، مراکز تجاری، تامین ماسک و دیگر تجهیزات بهداشتی و پزشکی مورد نیاز، واردات کیت‌های تشخیص تست کرونا، همکاری واحدهای تولیدی جهت طراحی و تولید لباس گان برای استفاده کادر درمان درگیر با بیماری کووید۱۹ و همچنین تولید کیت‌های تشخیص کرونا توسط واحدهای دانش‌بنیان فعال در مرکز رشد، بخشی از اقدامات سازمان منطقه آزاد قشم در هفته‌های ابتدایی شیوع این بیماری در کشور و جزیره بود.

معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد با اشاره به دغدغه نیروهای بهداشت و درمان جزیره جهت تامین اکسیژن مورد نیاز بیماران، تصریح کرد: با نصب و راه‌اندازی یک دستگاه اکسیژن‌ساز خریداری شده توسط سازمان منطقه آزاد قشم، ظرف کمتر از ۱۰روز آینده ظرفیت تولید اکسیژن بیمارستان پیامبر اعظم(ص) به بیماران دو برابر می‌شود.

شیخ‌زاده با بیان اینکه از روزهای ابتدایی شیوع کرونا در قشم نیروهای داوطلب بسیج، طلاب و گروه‌های مردمی در حوزه‌های ضدعفونی معابر به ویژه در روستاهای سطح جزیره، غربالگری خانواده‌ها، پیگیری وضعیت بیماران و همچنین تغسیل و تدفین بیماران کرونایی همراه با سازمان منطقه آزاد قشم و مجموعه بهداشت و درمان شهرستان مشغول خدمات‌رسانی شدند.

وی تاکید کرد: جهت مقابله با موج سوم بیماری کرونا در قشم برنامه‌ریزی‌هایی صورت گرفته است و با ترویج و تشویق مردم و واحدهای صنفی و تجاری به رعایت اصول و پروتکل‌های بهداشتی مورد تایید ستاد مقابله با کرونا می‌توانیم امیدوار باشیم که آمار مبتلایان و فوتی‌های جزیره افزایش شدیدی نداشته باشد.

معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد قشم اضافه کرد: مجموعه بسیج سلامت و نیروهای داوطلب از روزهای نخست شیوع کرونا مانند روزهای آغازین دوران هشت سال دفاع مقدس در خط مقدم مقابله با این بیماری ایستادند و با از خودگذشتگی مشغول فعالیت و ارائه خدمات شدند.

وی در پایان با قدردانی از زحمات و خدمات جهادگران بسیج سلامت قشم، خاطرنشان کرد: این مراسم جهت تجلیل از تمامی کسانی است که با تلاش‌های بی‌دریغ خود در طی سال جاری در جهت مقابله با ویروس منحوس کرونا قدم‌های بزرگی برداشتند.

براساس این گزارش، مسئول نمایندگی ولی فقیه در سپاه ناحیه قشم نیز در جلسه تجلیل از جهادگران بسیج سلامت جزیره، با اشاره به خدمات شایسته سازمان منطقه آزاد قشم و فعالیت‌های مجموعه بهداشت و درمان شهرستان قشم، از همکاری‌ها و اقدامات مثبت صورت گرفته در جریان اجرای رزمایش کمک مومنانه در این منطقه قدردانی کرد.

حجت الاسلام امید درویشی ادامه داد: از همان روزهای ابتدایی شیوع ویروس کرونا در جزیره قشم دو گروه داوطلب از طلاب برادر و خواهر با فراگیری آموزش‌های ضروری و لازم، مشغول خدمات‌رسانی به بیماران شدند و همچنین در حوزه تغسیل و تدفین فوت‌شدگان کرونایی فعالیت کردند.

وی ادامه داد: از اسفندماه سال گذشته تاکنون شاهد جان فشانی و ایثار شبانه‌روزی طلاب، بسیجیان، پاسداران در مبارزه با ویروس کرونا بوده‌ایم و قطعا تمام افراد جامعه قدردان زحمات این جهادگران سلامت هستند، اما تمام این تلاش‌ها در مقابل زحمات کادر درمانی شهرستان ذره‌ای ناچیز می‌باشد.

در ادامه این مراسم نیز مدیر شبکه بهداشت و درمان شهرستان قشم بیان کرد: نیروهای مجموعه بهداشت و درمان شهرستان و کادر درمانی قشم از همان روزهای ابتدای شیوع کرونا همسو با سایر بخش‌ها و دستگاه‌ها با هدایت سازمان منطقه آزاد قشم و با همکاری نیروهای بسیج فعالیت‌های خود را آغاز کردند.

حمیدرضا بهزادی با اشاره به خدمات شایان توجه منطقه آزاد قشم جهت کنترل و مقابله با کووید۱۹ در سطح جزیره، ادامه داد: در روزهای نخست شیوع این بیماری کمبودهایی در زمینه تهیه ماسک و تامین کیت‌های تشخیص تست کرونا وجود داشت که با مدیریت صحیح، شاهد کمک‌های بسیار خوبی در این بخش‌ها به شبکه بهداشت و درمان شهرستان قشم و استان هرمزگان از سوی سازمان منطقه آزاد قشم بودیم.

وی ادامه داد: در حال حاضر و با آغاز موج سوم بیماری کرونا، تامین اکسیژن مورد نیاز بیماران بستری در بیمارستان یکی از دغدغه‌های اصلی بخش درمان است که با پیش‌بینی خوب و اقدام شایسته سازمان منطقه آزاد قشم برای خرید یک دستگاه اکسیژن‌ساز و نصب و راه‌اندازی آن در بیمارستان پیامبر اعظم(ص)، ظرفیت تولید اکسیژن این بیمارستان به دو برابر سطح فعلی خواهد رسید.

مدیر شبکه بهداشت و درمان شهرستان قشم در ادامه با ارائه آماری از وضعیت بیماری کرونا در سطح جزیره قشم، تصریح کرد: نیروهای کادر درمان طی ماه‌های گذشته بدون هیچ چشم‌داشتی در حال خدمات‌رسانی هستند و دچار خستگی و فرسودگی شده‌اند.

به گفته بهزادی؛ با ارشاد مردم و نظارت بر اصناف و واحدهای تجاری جهت رعایت پروتکل‌های بهداشتی ستاد مقابله با کرونا می‌توانیم از فشار موجود بر کادر درمان، پزشکان و پرستاران درگیر با این بیماری را کاهش دهیم.

گفتنی است، در پایان این مراسم با حضور امام جمعه شهرستان و رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، از چند تن از جهادگران بسیج سلامت جزیره با اهدای گل و لوح سپاس قدردانی شد.

اخبار منطقه آزاد قشم

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم اظهار داشت:

تبدیل جزیره قشم به اصلی‌ترین قطب گردشگری ورزش‌های هیجانی

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم با اشاره به برگزاری موفق اولین دوره مسابقات اتومبیلرانی اسلالوم در قشم، اظهار کرد: با برنامه‌ریزی دقیق و هدفگذاری مناسب، قشم ظرفیت تبدیل شدن به اصلی‌ترین قطب گردشگری ورزشی در زمینه ورزش‌های هیجانی را دارد.

حمیدرضا مومنی ادامه داد: با ساماندهی فعالیت هیات‌های ورزشی در منطقه آزاد قشم می‌توان جهت معرفی ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های ورزشی و همچنین ارتقا جایگاه ورزش و گردشگری، برنامه‌ای جامع را تهیه و تدوین کرد.

رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد قشم با اشاره به بهبود جایگاه قشم در حوزه گردشگری در میان سایر نقاط کشور، تصریح کرد: مطابق برنامه‌ریزی صورت گرفته تا پایان دوره دولت دوازدهم بیش از ۱۳ هزار تخت اقامتی آماده خدمات‌رسانی به مسافران و گردشگران جزیره قشم خواهد بود.

به گفته وی؛ قشم ظرفیت بالایی در حوزه ورزش‌های هیجانی، آبی و هوایی داراست و با برنامه‌ریزی صورت گرفته پس از آماده‌سازی زیرساخت‌های پیش‌بینی شده در این راستا، شاهد پیشرفت‌های زیادی در این بخش خواهیم بود.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در پایان خاطرنشان کرد: با برگزاری رقابت‌های مختلف و همچنین ایجاد جذابیت جهت حضور ورزشکاران از سایر نقاط کشور، می‌توانیم به معرفی بهتر و بیشتر ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های موجود در قشم بپردازیم و از این ظرفیت‌ها در جهت رونق گردشگری جزیره بهره ببریم.

همزمان با هفته پدافند غیرعامل انجام شد:

رونمایی از سند راهبردی پدافند غیرعامل منطقه آزاد قشم

مدیرکل حراست سازمان منطقه آزاد قشم گفت: همزمان با هفته پدافند غیرعامل، برای نخستین بار از سند راهبردی پدافند غیرعامل منطقه آزاد قشم رونمایی شد.

ضرغام احمدوند با بیان این مطلب اظهار کرد: تدوین این سند راهبردی با تاکید رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم جهت پیاده‌سازی اهداف پیش‌بینی شده و با هدف عمل به منویات مقام معظم رهبری در حوزه پدافند غیرعامل به عنوان یکی از محورهای اساسی موضوع امنیت ملی و منطقه‌ای صورت گرفته است.

وی ادامه داد: اهداف مهم سند راهبردی پدافند غیرعامل منطقه آزاد قشم: ارتقای تاب‌آوری در شرایط بحران؛ تشکیل مرکز فرماندهی و کنترل واحد در شرایط بحران؛ و ساماندهی مراکز پرخطر و ساماندهی مراکز ذخیره حیاتی در این منطقه را شامل می‌شود.

مدیرکل حراست سازمان منطقه آزاد قشم افزود: اسناد راهبردی و اهداف پدافند غیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم شامل قوانین، دستورالمعل‌ها، ماموریت‌ها، اهداف، حوزه‌های عملکردی و چشم‌انداز فعالیت‌های قرارگاه‌های اصلی و شرح وظایف کارگروه‌های تخصصی پدافندی می‌باشد.

احمدوند تصریح کرد: همچنین به مناسبت هفته پدافند غیرعامل احکام صادره برای اعضای شورای پدافند غیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم متشکل از چهار قرارگاه اصلی (سایبری، زیستی، اقتصادی و کالبدی) و همچنین ۱۱ کارگروه ویژه، اهداء گردید.

وی افزود: تعیین و فعالسازی متولی پدافند غیرعامل در دستگاه‌های اجرایی و ساز و کارهای مناسب مطالعه، طراحی، سیاستگذاری، همسوسازی، هماهنگی و نظارت در بخش‌های مختلف یکی از الزامات راهبردی پدافند غیرعامل است که سازمان منطقه آزاد قشم به صورت جدی به آن پرداخته است.

احمدوند بیان کرد: سازمان منطقه آزاد قشم اقدامات خوبی در زمینه آموزش و فرهنگ‌سازی موضوع پدافند غیرعامل انجام داده است و تلاش‌های قابل توجهی برای شناسایی نقاط آسیب‌پذیر صورت گرفته و تلاش شده گام‌های جدی برای راهبری این موضوع برداشته شود.

به گفته مدیرکل حراست سازمان منطقه آزاد قشم؛ پدافند غیرعامل عبارت است از مجموعه اقداماتی که مستلزم به کارگیری جنگ‌افزار و تسلیحات نبوده و با اجرای آن می‌توان از وارد شدن خسارات مالی به تجهیزات و تاسیسات حیاتی، حساس و مهم نظامی و غیرنظامی و تلفات انسانی جلوگیری کرده و یا میزان خسارات و تلفات ناشی از حملات را به حداقل ممکن کاهش داد.